The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu apgādes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 m. $4.50; par 6 m. $8.50; par 1 gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas sleja telpu.

WEDNESDAY, MARCH 18, 22./767. n-rs. TREŠDIEN, 1959. G. 18. MARTĀ 9. gads

MEŽSTRĀDNIEKU NEMIERI ŅUFAUNDLENDĀ

PREMJĒRS SMOLVUDS NODIBINA ARODBIEDRĪBU

— KANADAS FEDERĀLĀ VALDĪBA ŅŪFAUNDLENDAS MEŽSTRĀDNIEKU STRĪDŪ NEIEJAUKSIES, — DEKLARĒ MINISTRU PREZIDENTS DIFENBEIKERS.

Otavā. Pagājušajā nedēļā pret Anglo - Ņufaundlendas izveidošanas sabiedrību streikojošie Starptautiskās Amerikas mežstrādnieku arodbiedrības biedri piedzīvoja vairākus nepatīkamus pārsteigumus. Viņu augstās prasības un nespēja vienoties ar darba devējiem, darba aizkavēšanās un dikā stāvošo mežstrādnieku uzbrukumi Anglo - Ņufaundlendas izveidošanas sabiedrības īpašumiem izvērtās īstā vietējā rakstura „pilsoņu karā". Pēc vairākām mežstrādnieku cīņām ar policiju premjērs Smolvuds lielā steigā izdeva Ņufaundlendas parlamenta apstiprinātu likumu, anullējot augšminētās arodbiedrības tiesības runāt streikojošo strādnieku vārdā. Tai pašā laikā Smolvuds nodibināja jaunu mežstrādnieku arodbiedrību — Ņufaundlendas Mežstrādnieku brālību, kas nekavējoties parakstīja jaunu līgumu ar Anglo - Ņufaundlendas izveidošanas sabiedrību. Jaunajā līgumā mežstrādniekiem paredzēti nelieli pielikumi — daudz, daudz mazāki, nekā to prasīja Starptautiskā Amerikas mežstrādnieku arodbiedrība, kas ir arī Kanadas Strādnieku kongresa dalībnieki. Smolvuda jaunajā arodbiedrībā jau iestājušies vairāk kā 1.200 mežstrādnieku, kamēr liels skaits vēl vienmēr turas pie Starptautiskās Amerikas mežstrādnieku arodbiedrības, kas visiem spēkiem kavē darbu atjaunošanos.

Pagājušās nedēļas sākumā Badžerā notika līdz šim nopietnākā streikotāju sadursme ar policiju. Kautiņā piedalījās ap 200 rungām bruņotu strādnieku un ap 60 policistu. Viens no policistiem cīņā tika smagi ievainots, un dažas dienas vēlāk no saņemtiem ievainojumiem mira. Šī traģiskā starpgadījuma rezultātā streika pretinieki izdemolēja streikojošās arodbiedrības galveno mītni Grand Falls pilsētiņā, piespiežot to pārceltes uz Badžeru.

Premjērs Smolvuds, kas grib tikt vaļā ne tikai no Starptautiskās Amerikas mežstrādnieku arodbiedrības, bet arī no Hofas transportstrādnieku arodbiedrības, kurai tagad sava filiāle Ņufaundlendā, Kanadas strādnieku kongresa aprindās tiek ieskatīts par galveno vainīgo asajās sadursmēs. Strādnieku kongress iesniedzis prasību ministru prezidentam Difenbeikeram nodibināt karalisku izmeklēšanas komisiju Ņufaundlendas streika faktu noskaidrošanai. To pieprasījis arī Smolvuds, bet ministru prezidents prasības noraidījis, paskaidrojot, ka valdība Ņufaundlendas afērās nejauksies.

Lai gan Smolvuda dibinātā arodbiedrība parakstījusi līgumu ar darba devējiem un lai gan daļa strādnieku jaunajā arodbiedrībā jau iestājušies, streikam beigas vēl nav saredzamas. Internacionālās Amerikas mežstrādnieku arodbiedrības biedri piedraudējuši, ka viņi Smolvuda streiklaužus pie darba nelaidīs. Streikotāji, kas saņēmuši papildspēkus no Brieža ezera apkārtnes, savās rokās tur arī vairākas mežstrādnieku dzīvojamās nometnes. Lai izvairītos no pagājušās nedēļas traģiskā kautiņa atkārtošanās, Grand Falls un tās tuvākās apkārtnes policija saņēmusi palīgspēkus no St. Džonsa pilsētas. Ņufaundlendā ir arī 300 karalisko jātnieku policijas locekļu, no kuriem kādi 150 uzturas streika apgabalā. Otava pagaidām noraidījusi premjera Smolvuda lūgumu jātnieku policijas spēku pastiprināšanai, izsakot cerību, ka mežstrādnieku streika jaunākās dienas jau pāri.

ZIŅAS ĪSUMĀ

● Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless, kas vēl nav saņēmis ārstu gala vārdu par trīs nedēļu ilgās apstarošanas sekām, pamazām atstāšot politisko skatuvi, ziņo labi informētas aprindas Vašingtonā. Ja arī Dallesam atļaušot atgriezties pie darba galda, viņš tomēr nepalikšot amatā ilgāk kā līdz rudenim. Kad Anglijas ministru prezidents Mekmillens ieradīsies Sav. Valstīs, lai pārrunātu Berlīnes un Vācijas jautājumus ar prezidentu Eizenhaueru, viņam paredzēta sastapšanās arī ar ārlietu ministru Dallesu.

● Kad Dienvidslāvijas prezidents Tito atgriezās no savu trīs mēnešu ilgā pasaules ceļojuma, viņš vairākās runās bridināja savus komūnistu kaimiņus, ka pēdējo apvainojumi nākotnē nepaliks neatbildēti. Tito nule kā pierādījis, ka teiktie nav bijuši tukši vārdi. Pēc kāda jauna Albānijas uzbrukuma viņa vēda komūnismam Tito nekavējoties atsaucis savu sūtni. Ir pat ļoti iespējams, ka diplomātiskās attieksmes abu valstu starpā tiek pārtrauktas.

● Spiediens Rietumvācijas kristīgo demokratu partijas iekšienē licis kancleram Ādenaueram mainīt nodomus par kandidātu Rietumvācijas prezidenta amatam. Kanclers, kā zināms, prezidentūrai bija izraudzījis saimniecības ministru Erhardu, bet kristīgie demokrati pieprasa, lai Erhards tiek atstāts rezervē pašā Ādenauera amata aizstāšanai. Kanclers, kā paskaidro Bonna, Erhardu prezidenta kandidātūrai bijis izraudzījis tikai tādēļ, ka pēdējo atzīts par vienīgo, kas spētu pievelkt sociāldemokratu kandidātu Dr. Šmitu.

NASERS VADĪJIS DEMONSTRĀCIJU PRET IRAKU

IRĀKAS LIDMAŠĪNAS APŠAUDĪJUŠAS VAIRĀKUS ARĀBU CIEMUS SĪRIJĀ

Damaskā. Ziemeļirakas armijas secelšanās pret diktātoru ģen. Kasemu maksājusi 2000 cilvēku dzīvību. Šis skaits vēl pieaugs, jo ģen. Kasems nav beidzis izrēķināšanos ar secelšanās atbalstītājiem.

Kopš nesekmīgās Irakas sacelšanās pret Kasemu tās dzīgākiem aizstāvjiem un niknākiem Kasema ienaidniekiem kļuvis Apvienotās Arābu Republikas prezidents Nasers. Pagājušās nedēļas nogalē Nasers vadīja vienu no lielākajām pretkomūnistu demonstrācijām, kāda jebkad redzēta arābu pasaulē. Nasera runu, kurā pēdējais asi uzbruka Irakas komūnistiem un viņu kalpam ģen. Kasemam, noklausījās vismaz 200.000 cilvēku. Klausītāju pūlis skaļi uzgavilēja runātājam, kad pēdējais apvainoja Irakas komūnistus arābu nacionālisma graušanā un mēģinājumā atšķelt Sīriju no Ēģiptes. Netiešos vārdos Nasers lika saprast, ka Irakas federācija ar Apvienoto Arābu Republiku ir daudz tuvāka iespēja nekā Irakas komūnistu cerības sagrābt Sīriju. Ja sacelšanās pret Kasemu būtu izdevusies, tad Irakas federācija ar Apvienoto Arābu Republiku būtu bijusi noteikta konsekvence. Acīmredzot Nasers rēķinās ar varbūtību, ka sacelšanās pret Kasemu var atkārtoties.

PAREĢO SARUNAS, BET NE SASPĪLĒJUMA ATSLĀBUMU

„PADOMJU SAVIENĪBA NEKAD NEATDOS AUSTRUMVĀCIJU RIETUMIEM" — DEKLARĒ VARAS VĪRS CHRUŠČEVS.

Pagājušā nedēļā Anglijas ministru prezidents Mekmillens apspriedās ar Francijas un Rietumvācijas valdību galvām, bet padomju premjērs Chruščevs teica vētrainas runas Austrumvācijā. Šo notikumu rezultātā sagaidāms, ka Rietumi ar Austrumiem runās, bet nekas netiks panākts.

Būs patērēts laiks, bet problēmas, kas šodien liekas kritiskas, būs pabīdītas tikai mazliet tālāk, lai vēlāk atkal uzpeldētu no jauna. Bet lai cik pesimistisks arī būtu diplomātisko lietpratēju noskaņojums par eventuālo sarunu rezultātu, Anglijas un tagad arī Francijas un Rietumvācijas starpā valda liela vienprātība par šādu sarunu nepieciešamību. Maskavas vizītes laikā Anglijas ministru prezidents saprātis, ka Padomju Savienībā ir tikai viens noteicējs, viens politikas veidotājs — Chruščevs. Ja vispār kaut ko var cerēt panākt, tad tikai tiešās sarunās ar Chruščevu. Par to Mekmillenam izdevās pārliecināt Ādenaueru un de Gollu. Un par to viņš tagad mēģinās pārliecināt arī Sav. Valstu prezidentu Eizenhaueru, kas pret valdības galvu konferences idejų vēl vienmēr izturas ļoti vēsi. Eizenhauers atzīst, ka valdību galvu konferencei jēga būtu tikai tad, ja būtu zināmas garantijas, ka sarunu rezultāti būs pozitīvi.

Chruščeva izturēšanās tomēr liecina gluži pretējo. Pavadīdams astoņas dienas Austrumvācijā Chruščevs teica desmit runas, visās pieminēdams komūnisma varas turpināšanu Austrumvācijā. Fakts, ka Chruščevs vēl pagaidām atlika atsevišķa miera līguma parakstīšanu ar Austrumvāciju norāda, ka viņš, tāpat kā Mekmillens, ir ieinteresēts sarunās. Un fakts, ka viņš Austrumvācijas komūnistiem sola mūžīgu dzīvošanu, savukārt pierāda, ka Chruščevs no savas līdzšinējās politikas neatkāpsies.

Savā 7. marta runā, ko ieskata par vienu no zīmīgākajām Chruščeva desmit runu serijā, pēdējais deklarēja, ka Padomju Savienība komūnisma bazi Austrumvācijā nekad neatstās. 1500 pārliecinātiem vācu komūnistiem Chruščevs uzsvēra, ka komūnisms ar laiku pārsviedīsies ne tikai uz Rietumvāciju, bet arī uz visu pasauli. „Tādēļ," sacīja Chruščevs, „jau tuvāka nākotnē Padomju Savienība būs pasaulē stiprākā kā militārā, tā saimnieciskā."

Kanadas apgabala skautu pr-ks D. V. Levis (D.S.C.) apbalvo Niagaras skautu Juri Liģeri ar karalienes skauta zīmi. Attēlā pa kr.: Kanadas latviešu skautu jendas pr-ks vad. S. Leimanis un vad. E. Davidsons. Labajā pusē: T. Dailliņš (D. S.M.) un vad. E. Jēkabsons. Foto: B. Savickis

PRASA PALIELINĀT RIETUMU SPĒKUS EIROPĀ

Sav. Valstu armijas štāba priekšnieks ģen. Tailors domā, ka jau 1948. - 49. gadā Berlīnes blokādi vajadzējis salauzt ar militāru varu.

Vašingtonā. Pagājušās nedēļas nogalē divi amerikāņu ģenerāļi domas krasi dalījās sakarā ar eventuālu karu Eiropā. Viens no šiem ģenerāļiem — prezidents Eizenhauers — kādā preses konferencē izteicās, ka Ziemeļatlantijas organizācija nekar cerēt Eiropā noturēties komūnistu divīziju priekšā. Ja karš Berlīnes dēļ sāksies, tas būs atomkarš. Citādās domās par to ir armijas štāba priekšnieks ģen. Teilors. Viņš vispirms ir pārliecināts, ka Sav. Valstīm skaidri jāformulē sava militārā politika Berlīnē — noteikti un nepārprotami liekot Maskavai saprast, ka Sav. Valstis par Berlīni cīnīsies. Ģen. Teilors domā, ka ar to vien jau pietiktu, lai atņemtu krieviem katru vēlēšanos Berlīnes spēli pārvērst atklātā bruņotā konfliktā. Otrkārt — ģen. Teilors sabiedroto pozīcijas Eiropā neatzīst par tik bezcerīgām, kā prezidents. Ģen. Teilors rēķinās arī ar citām varbūtībām, piemēram, ka Eiropā varētu izcelties karš, kurā Padomju Savienība aktīvi nepiedalītos — kā Korejā. Šādā gadījumā, viņš domā, cīņa notiktu starp satelitiem un Ziemeļatlantijas organizāciju — bez atomieroču lietošanas. Bet satelītu armijām Ziemeļatlantijas organizācija spētu godam pretoties ar 30 divīzijām (dēmīt vairāk kā pašreiz tās rīcībā.) Ģen. Teilors apgalvo, ka ar šādu armiju pietiktu, lai nodrošinātu Rietumeiropu pret komūnistu uzbrukumu. Tikai tad, ja Eiropas kara gadījumā tiek izmantotas arī Padomju Savienības masas, būtu Rietumiem jārīkojas ar atomkaru.

Viņš arī izteicās, ka jau 1948./49. g. blokādi vajadzēja lauzt ar militāru varu.

MIRIS PROFESORS LUDOLFS LIBERTS

Pēc ilgas slimošanas 11. martā, pl. 9 vak. miris prof. Ludolfs Liberts. Mākslinieks slēdza acis uz mūžu savā mājā, 150 - 76 87 Road, Jamaica, Ņujorkā. Pie viņa nāves gultas bija klāt dzīvesbiedre Amanda Liberte - Rebāne. Kaut arī smagi slims un mokoties ar sāpēm, prof. Liberts līdz pat pēdējam laikam domāja un cik varēdams strādāja pie saviem darbiem, kas bija iecerēti vai nepabeigti.

Sestdien, 14. martā šķirstu ar mākslinieka mirstīgām atliekām pārveda uz Betlemes baznīcu Bruklinā, kur pl. 8 vak. notika sēru dievkalpojums, piedaloties draudzes korim un stīgu trio. Svētdien, 15. martā, šķirstu pārveda uz krematoriju, kur pl. 10 rītā svētbrīdi vadīja māc. R. Zariņš.

Liberts dzimis 1895. g. Tirzā. 1915 gadā beidzis Kazaņas mākslas skolu. No 1916. — 1918. g. bija virsnieks kara laukā. 1922. g. sarīkoja Rīgā izstādi kopā ar Ubānu un tanī pašā gadā debitēja Nacionālā operā ar dekorācijām „Bēgšana no Seraija". Būdams operas dekorātors, viņš gleznojis dekorācijas 35 operām un baletiem. Kā dekorātors viesojies Kauņā, Helsinkos, Malmē, Zagrebā. Kopš 1923. g. bija mācības spēks Mākslas akadēmijā. No 1936. g. līdz Latvijas atstāšanai bija Valsts papīru spiestuves direktors. 1949. g. izceļoja uz Ņujorku, kur darbojās kā pedagogs City College un citigi strādāja, sarīkojot vairākas izstādes.

Liberta darbi atrodas Latvijas mūzejos un daudzās ārzemju krātuvēs. 1937. g. Parizes izstādē Liberts ieguva Grand Prix.

HAVAJAS SALAS UZŅEMS ASV ŪNIJĀ

Vašingtonā. Pēc ilgu gadu veltīgām cīņām Havajas salu virknei Klusajā okeānā beidzot izdevies panākt, ka tā kļūs piecdesmitā valsts Ziemeļamerikas Savienotajās Valstīs. Havajas uzņemšanu ar lielu pārākumu nobalsoja kā Senātā (76 pret 15 balsīm), tā arī Tautas pārstāvju namā (323 pret 89 balsīm).

ĀDENAUERS CILDINA AMERIKĀŅU NOSTĀJU

„Tikmēr, kamēr es būšu amatā," sacīja kanclers Ādenauers, „Rietumvācija no Padomju Savienības piespiedu mieru nepieņems."

Bonnā. Pagājušās nedēļas nogalē Rietumvācijas kanclers Ādenauers izteicās, ka pēc viņa domām lielvalstu valdību galvu sarunas tiks sasauktas, bet ka pirms šim sarunām notiks ārlietu ministru konference, kurā Sav. Valstis pārstāvēs ārlietu ministrs Dalless. Ādenauers neminēja savas informācijas avotu par Dallesa piedalīšanos konferencē, bet neslēpa savu prieku, ka Sav. Valstis reprezentēs tieši viņš.

Ādenauers lika saprasta, ka Sav. Valstu stingrā nostāja Berlīnes jautājumā Rietumvācijai visai pa prātam, tāpat kā amerikāņu militārisvēlēšanās pastiprināt Ziemeļatlantijas organizācijas spēkus. Pašreizējā stāvoklī Rietumvācija visvairāk vēlētos redzēt amerikāņu spēku palielināšanu Eiropā. Pēc Sav. Valstu aviācijas štāba priekšnieka ģen. Teilora domām Ziemeļatlantijas organizācijai nepieciešamas vēl vismaz desmit divizijas.

Ļoti asi Ādenauers nostājās pret Chruščeva miera piedāvājumiem — uz Padomju Savienības noteikumiem. Kanclers deklarēja, ka tikmēr, kamēr viņš būs amatā, nekas tamlīdzīgs no Rietumvācijas puses nenāks, un viņš, ka piespiedu mieru Rietumvācija nekad nepieņems.

CEĻĀ UZ KONCERTAPVIENĪBU TORONTO

NODIBINĀTA PAGAIDU VALDE UN SĀKTS ORGANIZĒŠANAS DARBS.

Lai nodrošinātu mūzikāli augstvērtīgu koncertu iespējas Toronto, reizē nodrošinot arī honorārus māksliniekiem un pasargājot no piemaksām rīkotājus, kā tas pēdējos gados bieži notiek, jau ilgāku laiku Toronto mūziķu aprindās valdīja doma, ka būtu jādibina koncertapvienība, līdzīgi kā tas jau darīts aizrobežā — Klīvlendā, Indiānāpolē un Kalamazū.

Šai sakarā Marisa Vētras, J. Ciruļa un T. Ķeniņa iniciatīvā uz pirmo sanāksmi tika aicināti Toronto organizāciju pārstāvji un citi event. ieinteresētie, kam varētu rūpēt šādas koncertapvienības dibināšana. Ieradušās bija pāri par 20 personu, no kuru vidus izraudzīja pagaidu valdi, kuras uzdevums būs mēneša laikā stāties sakaros ar jau nodibinātajām 3 latviešu koncertapvienībām ASV, uzzinot tuvāk par to darbības veidu, sekmēm un pieredzi. Kad šie materiāli būs savākti, pēc mēneša sanāks otra sapulce, kas ievēlēs Toronto Koncertapvienības valdi. Pagaidu valdē, kurai jāveic visi priekšdarbi, ieiet M. Vētra, J. Cirulis, T. Ķeniņš, B. Senkēviča, V. Vosveniece un J. Krūmiņš.

Visumā organizācijas komiteja jau izlēma, ka pie minimālā abonentu skaita — 300 — par 4 koncertiem sezonā abonenti maksātu $5.-, eventuāli dodot iespēju sarīkot arī vēl piekto koncertu bez papildu maksas.

Iespējams, ka pirmie koncerti mēkošajā rudenī notiks ar Ks. Bidiņas un prof. V. Ruševica piedalīšanos.

Toronto 1. ev. - lut. draudzes 10 gadu jubilejas dievkalpojumā draudzes baznīcā piedalījās mācītāji - viesi E. Lange, A. Voitkus, A. Ozols, F. Ruperts un igauņu dr. māc. O. Pello. Dievkalpojumu vadīja draudzes mācītājs A. Cops. Sprediķi teica māc. A. Ozols, dziedāja draudzes koris dir. A. Purva vadībā, piedaloties kuplam dievlūdzēju skaitam. J. Kreiļa uzņ.

KANADA — PASAULES MEISTARS

Prāgā. Pagājušo svētdien, sacensoties pēdējā spēlē ar Čechoslovakijas izlasi, ledushokeja pasaules meistarībā pirmoreiz liekties dabūja Kanadu reprezentējošā Belvilles Mekfarlendu vienība. Spēles beigu sirēnai atskanot, Čechoslovakija atradās vadībā ar 5:3 rezultātu, dodot Kanadai tādu pašu galīgo punktu skaitu kā Padomju Savienībai — četras uzvaras un vienu zaudējumu. Vienīgi augstāka vārtu attiecība kanadiešiem ļāva meistara godu noturēt pagājušās meistarsacīkstēs krieviem atkaroto kausu.

ZIŅOJUMS SV. JĀŅA DRAUDZES LOCEKĻIEM

Toronto, 5. aprīlī, pl. 2 p. p. Sv. Jāņa draudzes dievkalpojums un svētdienas skola notiks Parkdale Baptist Church, 1624 Queen Str., West (ar tramvaju jābrauc vienu pieturu aiz Landsdowne St.).

Minēto baznīcu ierosināts iegādāties draudzes vajadzībām. Pirms konkrēta lēmuma pieņemšanas draudzes locekļiem ieteicams to apskatīt.

AIZRĀDĪJUMS

Neparedzētu apstākļu dēļ Londonā, Ont., 4 latviešu mākslinieku — prof. Annusa, Gaiļa, Miltiņa un Krūmiņa — izstāde pārcelta no Lieldienu nedēļas uz aprīļa mēnesi. Tā notiks no 11.— 18. aprīlim 166 Highbury Ave.

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> ienaidnieki grib mūs iznīcināt.
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

VĀCIJAS PROBLĒMA

K. KAMPE

Par spīti divu pasaules kaŗu zaudēšanai pus gadusimteņa laikā, vācu tauta vēl arvien ir varens potenciāls spēks Eiropā. No šīs tautas citi Eiropas politiskie spēki ir baidījušies, un tā izskaidrojama divu vācu valstu — Vācijas un Austrijas — pastāvēšana līdz Hitlera laikam. Nerunājot par Šveici, tagad vācieši ir sadalīti trīs valstīs, un — tomēr bailes no vācu tautas nav mazinājušās.

Interesanti atzīmēt, ko saka kāds vācu mācītājs, kas vairs nevēlas kaŗu. Tas ir Mārtins Nīmellers, kas Pirmajā pasaules kaŗa bija kādas vācu zemūdenes komandieris, bet pēc kaŗa kļuvis par luterāņu mācītāju, un uzstāšanās pret Hitleru viņu novedusi koncentrācijas nometnē, kur viņš aizvadījis Otro pasaules kaŗu. Nīmellers saka, ka nepaies ilgi, ka Rietumvācijā un Austrumvācijā vācu armijas būs tik spēcīgas, ka tās veidos galveno militāro spēku Viduseiropā. Tad tikai vajadzēs parādīties jaunam vadonim, un tas abas Vācijas apvienos.

Attīstot Nīmellera domu gājienu tālāk, jāsaka, ka sacelšanās Austrumvācijā, līdzīga tai, kāda tā bija 1953. gadā, noteikti iesaistīs cīņā rietumvācu armiju, un līdz ar to — ja Krievija iejauksies, — arī rietumvācu un NATO sabiedrotos. Nīmellers domā, ka ne krievi, ne Rietumu sabiedrotie, baidīdamies no kodolieroču kaŗa, cīņā neiesaistīsies. Ja tā notiktu, tad krievi būtu Austrumvāciju zaudējuši. Bet tā apvienotā Vācija tad prasīs atpakaļ vācu territorijas, ka austrumos, tā rietumos, un pievienos sev arī Austriju. Tad vēsturei būs jāatkārtojas, un kapitālistiem jādibina atkal kopīga fronte ar komūnistiem.

Kaut gan Rietumvācijai 1961. gadā būs pilnīgs apbruņojums, ieskaitot kodolieročus, Krievija austrumvācu armiju no 125.000 kaŗavīriem, kāda tā bija 1950. gadā, nepalielina un nedod tai arī atomieročus. Redzams, ka krievi arī saviem austrumvāciešiem neko daudz neuzticas. Sacelšanās Austrumvācijā, ko atbalstītu Rietumvācija, var izraisīt sacelšanos arī citās okupētās zemēs, un pret to ar kodolieročiem neko izdarīt nevar. Šādos apstākļos liekas, ka Chruščeva mērķis tiešām ir panākt neitrāli un neapbruņotu federāli apvienotu Rietum- un Austrumvāciju. To katrā ziņā vēlāk būs vieglāk paņemt savā varā. Ja nu angļiem un frančiem arī no stipras Vācijas vēl ir bailes, tad viņus var uz šo plānu ķert. Amerikāņi domā, ka šo plānu varētu pieņemt tikai tad, ja reizē varētu panākt arī kodolieroču izmēģinājumu izbeigšanu un vispārēju abu pušu atbruņošanos ar atzītu efektīvu kontroli.

Pieņemot, ka kodolieroču kaŗu neviena puse nevēlas, krieviem ar viņu pārākiem konvencionāliem spēkiem — ir izredzes dabūt Rietumu sabiedrotos militāros spēkus no Berlīnes ārā, bet, no otras puses, tad paliek Rietumvācijas pilnīgas apbruņošanas draudS, kas ne tikai Rietumberlīni, bet visu Austrumvāciju var paņemt atpakaļ. Jādomā, ka krievu pievienošanās Austrijas neitrālitātei bija tālredzīga politiska parauga radīšana visas Vācijas neitrālizēšanai. Tādēļ arī, ja viņu cerības nesekmētos, Chruščevs būtu ar mieru savu 27. maija Berlīnes termiņu atlikt, nokārtot šo pagaidām tā, ka Rietumberlīnes okupācijā pielaistu arī krievu militāros spēkus.

Interesanti atzīmēt, ka Berlīnes jautājumā ir ņēmis vārdu bijušais Trūmena ārlietu ministrs Ačesons, kas saka: lai Rietumberlīni noturētu, ir jāpastiprina NATO konvencionālie militārie spēki, tā parādot krieviem, ka karš par Rietumberlīni būs vismaz ilgs un plašs konvencionāls karš. Eizenhauers to nedara, bet viņš ir drošs par Rietumu uzvaru. Jāpieņem, viņš domā, ka krievi piekāpsies, vai ka kodolieroču karš ir neizbēgams.

LĪKSMU VAIGU RĀDA LATVIEŠI

Mazas piezīmes par tomēr lielām lietām

Šogad pavasaris Vācijā atnācis negaidīti agrs un silts. Jau februāŗa beigās ziemas mēteli vajadzēja novilkt un pakārt vadzī. Tas pavisam nepatika ogļu tirgotājiem, kuŗu rudenī sagādātie kurināmā krājumi palika neizpirkti. Tāpat bez darba stāvēja lielie sniega arkli, un ezeriem ledus pārvilkās tikai dažas nedēļas. Bet priecājās mazais cilvēks, kuŗam nebija tik prāvu izdevumu, un dažu lieku marku varēja atlicināt citām vajadzībām.

Līksmu vaigu rādīja arī tie 10.000 latviešu, kas vēl mīt šajā zemē. Tiem liekā marka ļoti noderēs iekārtojoties jaunos dzīvokļos. Kazarmas būs jāatstāj ne tikai tautiešiem Neištatē, Eitinā, vecajiem ļaudīm Farelē, bet arī baraku mājokļi Hamburgā, Oldenburgā u. c. Tas ir solis uz normālas dzīves apstākļiem, pēc kādiem tautieši še ilgojušies sen. Protams, nāk klāt daža lieka rūpe: augstāka īra, nevarēs turēt mājputnus, tāpat ne visur kopt dārziņus. Pēdējā ev. - lut. centrālo palīdzības organizāciju apspriedē Štutgardē gan solīts ievērot šo apstākli un rast labvēlīgu atrisinājumu. Citādi jaunās blokmājas dod visu iespējamo komfortu, ko mūsdienu cilvēks vēlas.

Daži, kam lielākas ģimenes un vairāki strādājošie, reģistrējušies un kļūs tieši sava kaktiņa un zemes stūrīša īpašnieki. Tā kā jau vistuvākā nākotnē ar pilnu tiesību arī Vācijā varēs runāt par saviem māju saimniekiem un tos vairs nevarēs saskaitīt uz pirkstiem, kā pašreiz.

No Latvijas izbēgusī Dr. Lilija Zariņa nesen bažījās par politisko stāvokli un vai Berlīnes dēļ nebūs kaŗš? Ja tāds sāktos, — viņa tālāk teica, — viena no bīstamākām vietām būtu Bonna, bet es tad kā circens pelnos.

Tāpēc laikam arī viņa nule kā pateikusi Bonnas augstskolai ardievas, pārcēlusies uz Heidelbergu un immatrikulējusies turienes universitātē.

Pavasaris pārmaiņas atnesis arī Vācijas latviešu skautu jendā: kārtējās vēlēšanās līdzšinējam priekšniekam vad. Oskaram Baltputnam vairs nekandidējot, par latviešu skautu vadītāju Vācijā ievēlēts vad. Eglājs (Oldenburg/Old., Kolonie Ohmstede 8). Viņa sirds un darbs jau ilgus gadus piederējis smaidošajiem zēniem, kādēļ nav pamata domāt par rosmes apsīkumu, drīzāk — vēl aktīvāku darbu.

J. S.

IEVĒLĒTA LPB KANADAS KOPAS VALDE

LPB Kanadas kopas vēlēšanās, kas notiek pa pastu, no 36 kopas biedriem piedalījušies 26. Saskaitot nodotās balsis, vēlēšanu komisija (E. Slaucītājs, Ž. Zentiņš, P. Plīsis) konstatēja, ka valdē ievēlēti: Dr. H. Tichovskis (23), B. Senkēviča (20), J. Cīrulis (20), I. Gubiņa (17), A. Stašans (14). Kandidātos paliek E. Slaucītājs (12) un R. Norītis (9). Revīzijas komisijā ievēlēti: Ž. Zentiņš (19), B. Čevers (18) un A. Lūsis (18), kandidātos P. Plīsis.

PATEICĪBA

Kalamazū Latviešu skolas saimes vārdā izsakām vissirsnīgāko pateicību: gleznotājam V. Aistaram par dāvāto gleznu, daiļamatniekam I. Kārkliņam (šķīvis), zeltkalim R. Pētersonam (Viestura zelta gredzens), keramiķei A. Graudiņai (vāze), rotkalim A. Tellem (saules sakta), mākslas audējai E. Kesnerei (dīvāna spilvens), A. Saltānam (latv. lelle), skaņu studijai „Daina" (skaņu plates), laikrakstam „Latvija Amerikā" (laikr. abonements), „Imanta" dienestam Dānijā (divi sainīši uz Latviju), apgādam „Grāmatu Draugs" (5 grāmatas), apgādam „Valdava" (2 grāmatas), apgādam „Imanta" (10 grāmatas), korim „Dziesmu Vairogs" (3 filmas par Latviju), Daugavas Vanagu apvienībai (3 grāmatas), M. Markitantam (30 grāmatas), Rutai Skujiņai (25 grāmatas), O. Kupsim (6 grāmatas), A. Piebalgam (1 grāmata), V. Rinkušam (1 grāmata) — un visiem pārējiem, kas atcerējušies latviešu skolu. Tā pat pateicība visiem tuviem un tāliem loterijas zīmju pircējiem. Paldies! Skolas padome.

DRAUDZE SVEIC SAVU VADĪTĀJU

Toronto Sv. Jāņa draudzes padomes priekšniekam Ž a- nim Rūtenbacham 10. martā piepildījās 65 mūža gadi. Centīgo draudzes darbinieku šai dienā sveikt bija ieradušies draudzes pārstāvji un darbinieki. Mācītājs A. Lūsis vispirms noturēja svētbrīdi, norādot, ka jau kopš savas jaunības jubilārs bijis aktīvs savas draudzes darba darītājs, savā personīgā un sabiedriskā darbā liecinot, ka vadās arī apustuļa Pāvila vārdiem: „Es nekaunos Kristus evaņģelija dēļ, jo tas ir Dieva spēks, par pestīšanu ikvienam, kas tic."

Draudzes padomes vārdā jubilāru sveica padomes loceklis V. Burkevics, novēlot veselību un Dieva palīgu turpmākā darbā, un pasniedza dāvinājumu, kurā bija grāmata dot Jaunās Derības ar daiļamatnieka A. Gugāna darinātiem sudraba apkalumiem.

Saulaines pārvaldes vārdā sveica pārvaldes pr-ks E. Buka, norādot, ka gaviļnieks vienmēr domājis arī par jaunatni un par to, kā Saulaini padarīt par daļu no Mazās Latvijas svešumā. Pārvaldes balva draudzes vadītājam — pildāmspalva.

Ar zieidem sveicienus nesa L. Lūse no draudzes dāmu komitejas, Z. Asmuse — no draudzes koŗa, A. Kurse — no svētdienas skolas un jubilāra mazdēls — Rolands Skrastiņš — no svētdienas skolas.

Pateicoties apsveicējiem, Ž. Rūtenbachs norādīja, ka draudzes darbā saistījies jau kopš savas jaunības, mūža lielo daļu kalpojot Liepājas Sv. Annas draudzei un pildot tur sākumā padomes sekretāra, bet pēdējos gados priekšsēdētāja pienākumus.

Ž. Rūtenbachs ar savu dzīves biedri Elizabeti dzīvo kopā ar znotu V. Teteŗa un H. Skrastiņa ģimenēm.

L.

RAŽENS GADA VEIKUMS

Toronto Sv. Jāņa draudzes gada pārskats

DIEVKALPOJUMI

1958. gadā draudzē (Sv. Jāņa un Trīsvienības baznīcās) notikuši pavisam 52 dievkalpojumi, no tiem 4 galvenokārt bērniem un jauniešiem. Bez tam notikuši 7 brīvdabas dievkalpojumi - svētbrīži Saulainē.

Dievkalpojumu apmeklētāju skaits, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, un spriežot pēc kollektēs ieņemtajām summām, 1958. gadā redzami audzis, gandrīz dubultojies.

Dievkalpojumos bez draudzes mācītāja vēl sprediķojuši viesi-mācītāji: J. Siliņš no Filadelfijas, J. Vējiņš no Bafalo, V. Šēfers no Montreālas un E. Ķerģis no Sadberijas.

SVĒTDIENAS SKOLA

Svētdienas skolas darbs noticis dievkalpojumu laikā abās baznīcās. Katru svētdienu, darbu sākot, mācītājs bērniem noturējis svētbrīdi. Skolā reģistrēti 142 bērni, no tiem regulāri skolā ierodas apmēram 90.

Mācības 1958. gadā notikušas par Vecās un Jaunās Derības vielu, izmantojot arī māc. A. Lūša sastādītās un draudzes padomes izdotās grāmatiņas ar krāsainām illustrācijām: Jēzus darbi un Jēzus līdzības.

Skolu vada Anna Kurse; tajā darbojas 12 skolotāji un izpalīgi. 1958. gadā skola sagatavojusi divus māc. A. Lūša uzrakstītus uzvedumus par Bībeles vielu: „Jēzus Pielūgšana" un „Lieldienu Rīts". Uzvedums „Lieldienu Rīts" tika pārraidīts Toronto televīzijas raidītājā.

1958. g. skolas audzēkņi kollektēs ziedojusi $277,17. No šīs summas, saskaņā ar pašu audzēkņu lēmumu, grūtdieņiem uz dzimteni nosūtīti $76,00, sava dievnama iegādei ziedoti $70,00 misijai — $80,00.

DIEVA SVĒTĪBU IZLŪDZOTIES

1958. gadā draudzē — kristīti 40 bērni: 23 zēni un 17 meitenes. Iesvētīti 18 jaunieši: 9 jaunavas un 9 jaunekļi. Salaulāti 27 pāŗi (4 nacionāli un konfesionāli jauktas laulības). Mierā aizgājuši 13 drudzes locekļi: 5 sievietes un 7 vīrieši. Svēto mielastu saņēmuši 406 draudzes locekļi.

DRAUDZES LOCEKĻU SKAITS

1958. gadā draudzes darbinieki centās apciemot mājās visus draudzes locekļus, lai iepazīstinātu tos ar draudzes darbu un iepazītos ar viņu ierosinājumiem un problēmām. Apmeklējumu rezultātā izdevās noskaidrot arī draudzes personālo sastāvu. 1958. gada beigās draudzē bija 1653 pieaugušie draudzes locekļi (starp tiem 77 vecāki par 65 gadiem) un 581 bērni, kopā 2234. 719 ģimeņu vienības.

SAULAINĒ

pagājušā gadā atkal rosīgi darbojās bērnu un jauniešu nometne, kuŗā piedalījās 134 jaunieši (neieskaitot tos bērnus, kas dzīvoja kopā ar vecākiem). Nometni pagājušā gadā vadīja Arnis Freibergs un Tonija Krūka.

Saulainē veikti dažādi remontdarbi un uzlabojumi, piemēram, galvenā ēkā iekārtota apkure, uzbūvēta nojume — nometnes bērnu ēdamtelpas aizstājēja u. t. t. Aizvien pieaugošais telpu pieprasītāju skaits liecina, ka tautiešu interese par Saulaini nemazinās.

DĀMU KOMITEJAS

darbs 1958. gadā ritējis parastās aprisēs. Lai iegūtu līdzekļus grūtdieņu aprūpei un draudzes darba sekmēšanai, dāmu komiteja rīkojusi tradicionālo Ziemassvētku tirdziņu, draudzes vakarus u. t. t. Komiteja rīkojusi arī Ziemassvētku eglīti draudzes bērniem, sekmējusi svētdienas skolas darbu, piedalījusies ziedojumu vākšanā sava dievnama iegādei, LNAK sesijas pirmā dienā rūpējusies par mūsu centrālās organizācijas padomes locekļu pacienāšanu u. t. t.

Palīdzības sūtījumi naudā un graudā pag. gadā gājuši uz Vāciju, Austriju, Poliju un Latviju. Palīdzībai ārpus Kanadas 1958. g. izdoti $544,49, bet palīdzībai uz vietas — $ 266,35. Sava dievnama iegādei ziedoti $1.300,00.

DIEVNAMA IEGĀDES FONDS

Sava dievnama iegādes fonda līdzekļi 1958. gadā pieauguši par $13.555,91. Uz 1959. gada 1. janvāri fondā pavisam ir $23.019,46. Draudzes padome un atsevišķi dievnama iegādes fonda locekļi pagājušā gadā apskatījuši daudzus gruntsgabalus, vairākas lietotas baznīcas u. t. t. 1958. gada oktobrī draudzes padomei bija apspriede ar Misuri sinodes augstākiem vadītājiem, kas apsolīja draudzei dievnama iegādes vajadzībām aizdevumu par 3 proc. gadā.

DRAUDZES KORIS

diriģenta Jāņa Baruša vadībā sāka darbu pagājušā gada martā. Kopš tā laika koris uzstājies 6 reizes, dziedot draudzes dievkalpojumos. Korī ir apm. 30 dziedātāju, bet to skaits varētu būt daudz lielāks, ja draudzes locekļi atlicinātu tikai mazliet laika šī cēlā pasākuma veicināšanai.

SAIMNIECĪBAS PĀRSKATS

1958. gadā pavisam ieņemts $57.788,05 un izdots 28.595,27. Atlikums uz 1959. gada 1. janvāri $29.192,78.

DRAUDZES MANTAS STĀVOKLIS UZ 1959. G. 1. JANV.

Naudā un bankā:

Draudzes tekošie līdzekļi — $3.365,60; Saulaines nauda — $1.841,92; Dāmu komitejas nauda — $ 965,80; Dievnama iegādes fonda līdzekļi — $23.019,46.

Mantā:

Īpašums „Saulaine" un tā iekārta — $14.000,-; Toronto namā ieguldītā summa — $6.500,-. Kopā: $49.692,78.

Šajā pārskatā nav ieskaitīti Bēru kases 1958. gada ieņēmumi un izdevumi $13.281,15 apmērā.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU VĒSTULES

ATBILDE V. NOLLENDORFAM

Latvijas Amerikā redakcijai:

Par bermontiešu sakāvi pie Rīgas, vēstures grāmatās starp citu lasām, ka 1919. gada oktobrī, kad mūsu kaŗaspēks uzsāka plašāku uzbrukumu, to ievadīja sabiedroto flote, atklājot artilerijas uguni uz ienaidnieka aizmuguri. Šī negaidītā sabiedroto iejaukšanās morāliskā ziņā pretinieku satrieca. Tas bija pirmais ievērojamais cīņas panākums, kas stipri pacēla mūsu armijas garastāvokli. Arī izšķirošajā uzbrukumā, kas sākās 3. novembrī, kauju ievadīja sabiedroto flote ar spēcīgu artilerijas uguni tieši ienaidnieka pozicijās, kas deva teicamus panākumus.

Par to, ka šiem panākumiem mūsu kaŗavīrus „spārnojusi" Raiņa „Daugava", kā apgalvo V. Nollendorfs, vēsturē nekas nav teikts.

„Daugavas" ievaddaļā gan lasām: „Daudziem kaŗavīriem gan tieši frontē, gan atpūtas brīžos tuvākā aizmugurē varēja redzēt rokās „Daugavu", kur tie smēlās sajūsmu". (Jēdzienu „daudziem" nekādā ziņā nevar atzīt par lielāko daļu). Taču vēsturnieki, kas spriežams pēc augšā min. citātiem, mūsu kaŗavīru panākumus šinīs cīņās vērtē pavisam no cita viedokļa.

Pirms bermontiešu uzbrukuma Rīgai, mazā plkv. O. Kalpaka kaŗavīru saujiņa jau bija izaugusi par diezgan spēcīgu armiju: bija sakauti boļševiki un vācieši pie Cēsīm — bez Raiņa „Daugavas" spārnojuma. Kas atbrīvošanas cīņām spārnoja šos vīrus, igauņus un lietuviešus? Protams — tā bija šo tautu dziņa, kas spārnoja arī Raini uzrakstīt „Daugavu", atbrīvoties no 700 g. svešinieku jūga!

Nevajag sagrozīt citu domas: neesmu teicis, ka O. Kalpaks nav lasījis Raiņa „Daugavu", to nezinu, bet gan aizrādīju, ka **nav dzirdēts**, ka viņu, uzņemoties virspavēlnieka pienākumus, būtu spārnojusi „Daugava."

Toreiz latviešu sociāldemokrati (meņševiki) Tautas Padomē gan piedalījās ,bet — kā **pasīvi** vērotāji, jo viņu nolūks bija topošo Latviju veidot pēc marksistu „receptes": socdem. dižvīrs Dr. P. Kalniņš bija deklarējis, ka brīva, neatkarīga **nacionālā Latvija** nav viņu mērķis, bet gan līdzeklis sava mērķa — sociālistiskas Latvijas — sasniegšanai, ko centīsies panākt — kultivējot šķiru cīņu. Un Rainis bija viņu vīrs. Soc.-demokrati arī nepiedalījās Pagaidu valdībā. Topošo nacionālās Latvijas idejisko un organizātorisko milzu darbu veica pašaizliedzīgie patrioti: K. Ulmanis, J. Čakste, G. Zemgals, Z. Meierovics u. d. c.

Nē, kungs V. E. Nollendorf, ne tikai zeme, bet arī tauta tajā — nav vēl valsts, jo nepieciešams trešais elements: politiskā iekārta ar valdību! Kādu politisko iekārtu Rainis bija iecerējis Latvijai, viņš „Daugavā" nav pateicis, bet tas secināms no sociāldemokratu deklarācijas, viņu graujošās darbības brīvajā Latvijā, kā arī no Bruno Kalniņa un citu viņu garu un gariņu pāriešanas Maskavas komūnistu kalpībā 1940. g. 17. jūnijā.

Tātad mūsu **nacionālā** valsts juridiski un faktiski tapa — bez sociāldemokratu un Raiņa „svētības". Atzīstot Raiņa nopelnus rakstniecībā, neslēpsim viņa vājumu politikā.

Latis Lībis.

SVEICAM
JĀZEPU STŪRIŠKI
50 g. jubilejā.
DV TORONTO NOD.

BILANCSPĒJĪGS
GRĀMATVEDIS
ar praksi Kanadā
palīdz ienākuma nodokļa lietās.
Zvanīt pēc pl. 6,30 vakarā.
BA 5-9647, TORONTO.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

KĀ STRĀDĀJUSI KALAMAZŪ LATVIEŠU DRAUDZE

Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzes gadskārtējo pilnsapulci vadīja J. Gailis un protokolēja A. Kalniete. Notikuši 60 dievkalpojumi, kuŗus apmeklējuši caurmērā 144 baznīcēni, kollektēs nododot $2.092,99. Draudzē uz 1. janvāri bija 529 locekļi. Pagājušā gadā draudze pieaugusi par 51 locekli. Bērnu un jaunatnes apmācībām ticības mācībā pie draudzes darbojas mazo grupa ar 52 bērniem skolotājas R. Paudrupas vadībā, vidējo grupa (no 12 g. v. līdz iesvētei) — 25 jaunieši J. Zenteļa vadībā un divas iesvētāmo grupas māc. A. Piebalga un J. Zenteļa pārziņā. Mācības notiek gandrīz ik svētdienu, un atsaucība ļoti laba. Bībeles stundas notiek trešdienas vakaros, kuŗās piedalās ap 25 dalībnieki. Sakarā ar Klīvlendas rezolūciju, nosūtīts 3400 vēstuļu. Pēdējos 3 gados draudzes nams izremontēts, izbūvējot pagraba telpas par $3.000,-; nama izpirkšanai nomaksāts $4.600,-; iegādātas ērģeles par $4.000,-. Pagājušā gadā palīdzībai ārpus draudzes nosūtīts $761,-; draudzes pasākumos pavisam kopā ienācis $11.802,01. Uz 1. janvāri draudzes aktīvs bija $30.607,32. Revīzijas komisija atzinusi pārvaldes un institūtu darbu par sekmīgu.

Tekošā gadā draudzes budžetu pilnsapulce pieņēma $8.000,- apmērā. Draudzes kapu nodalījumā no aizrunātām 92 vietām jau izpirktas 52. Dievkalpojumu kuplināšanā sevišķu atsaucību izrādījuši vietējie mākslinieki. Draudzes nama izpirkšanā piedalījušās 183 personas. Kā tas no plašajiem pārskatiem bija vērojams, tad draudze gan garīgi, gan materiāli nostabilizējusies un visās nozarēs vērojama augšupeja.

B.

NEPIEREDZĒTA VĒTRA KANADĀ

13. martā Ņufaundlendā plosījās vēl Kanadā nepieredzēta sniega vētra, vēja ātrumam sasniedzot 120 jūdžu stundā. Ņufaundlendas austrumu daļas satiksme ar cietzemi bija galīgi paralizēta. Bojātie telefona un elektrības vadi, kā arī citi postījumi, no ārpasaules Ņufaundlendi izolēja uz vairākām stundām. Baigus brīžus piedzīvoja ap 400 poļu immigrantu, kas nakti pavadīja uz kuģa Batorijs.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

● **Interesanta** dzīve ir Toronto taksometru vadītājiem, jo bieži „katrs brauciens ir stāsts par sevi." Sams Zafuto laikrakstā „The Toronto Daily Star" apgalvo, ka viņam nācies pieredzēt visdažādākos notikumus. Kādu dienu viņa mašīnā iekāpusi blonda jaunkundze minka kažokā, bet jau pēc īsa mirkļa viņš piedzīvojis pārsteigumu, redzot dāmu puskailu, jo „mājās tai neesot bijis laika pārģērbties." Kādam citam pasažierim vajadzējis aizdot 4 dolarus, kam bankas konts sniedzas vairākos tūkstošos.

● Kanada nacionālā telegrafa agentūra grib panākt cenu paaugstinājumu telegrammu nosūtīšanai. Ja šo priekšlikumu akceptētu transportkomisija, tad turpmāk 10 vārdu nosūtīšana maksās 10 ¢ vairāk.

● Toronto rīta laikraksts „The Globe and Mail" ziņo, ka Kanadā var pirkt ķīniešu olas, kuŗu vecums svārstās no 50 — 100 gadiem. Saprotams — šķidrā veidā.

● Šinīs dienās pagāja 20 gadu kopš karalienes Elizabetes ceļa izbūves starp Toronto un Niagaru. Šajos gados tas vairākkārtīgi uzlabots un paplašināts un tagad uzskatāms kā viens no labākajiem auto ceļiem visā Kanadā. Šī ceļa izbūve izmaksājusi 13.247.054,86 dol.

● Patlaban Ontario provincē ir 70.000 alkoholiķu. To skaits gadā pieaug par 4.000, kas ir augsts procents, salīdzinot ar pārējām Kanadas provincēm.

● Šinī gadā Kanada no Anglijas importēs 2.000 traktoru šejienes lauksaimnieku vajadzībām.

— št.

KANADĀ

TORONTO

● Interesants solās būt TLB sestdienas skolas Latvisko Lieldienu tradiciju vakars Sv. Andreja baznīcas telpās, 21. martā, pl. 7.00 vakarā. Programmā būs Birutas Senkēvičas Lieldienu stāsts „Brāļi, māsas, Liela diena." Paredzētas arī citas latviskas izdarības: tautas dziesmas, dejas, rotaļas un olu krāsošanas sacensības.

● Trešdien, 11. martā, Baltijas tautu federācija Kanadā sanāca uz savu otro darba sēdi. Priekšsēdis J. Lejiņš ziņoja, ka izpildīti iepriekšējās sēdes lēmumi par divu iesniegumu nosūtīšanu Federālai un Ontario provinces valdībām, diskriminācijas novēršanai darba vietās. Starplaikā J. Lejiņš saņēmis vairākus apsveikumus sakarā ar ievēlēšanu jaunajā amatā no Kanadas parlamenta opozicijas līderiem J. Pīrsona un J. Vintermeijera. Sēdē pārrunāja arī Baltijas sieviešu padomes priekšsēdes A. Kopmanes ierosinājumu, ka baltiešu skolām vajadzētu veltīt lielāku vērību jauniešu iepazīstināšanai ar kaimiņu tautām. Šo ierosinājumu atlika uz kādu no nākotajām sēdēm, kad to izlems kopā ar citiem ierosinātiem kultūrālās tuvināšanas jautājumiem. Pārrunāja vēl etnisko organizāciju un personu dažādu iesniegumu plūdus valdības iestādēm pēdējā laikā. Izskanēja doma, ka pārspīlēts un nekoordinēts iesniegumu skaits varētu atstāt negatīvu iespaidu. Visbeidzot vēl pārrunāja 1941. g. deportēto pieminas akta sarīkošanu. Nolēma aktu rīkot 14. jūnijā, kas šogad iekrīt svētdienā, ar sākumu pl. 6.00 p. p. Oficiālā daļa būs jūtami saīsināta; līdzšinējo trīs baltiešu runātāju vietā būs tikai viens. Mūzikālo priekšnesumu daļu BTFK izlems vēlāk. Kā viesi runātāju aicinās Kanadas federālā parlamenta prezidentu R. Mičeneru. Sarīkojuma eventuālā vieta būs Internacionālā institūta jauniegūtās telpas vai Kolmbus zāle.

● Svētdien, 22 martā, pl. 3.00 p. p., Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja rīko draudzes vakaru ar svētdienas skolas audzēkņu piedalīšanos. Šim gadījumam audzēkņi iestudējuši māc. A. Lūša uzvedumu „Lieldienu rīts", kas rakstīts 3 ainās. Programmā vēl piedalīsies Edvīns Kukurs ar L. Breikša dzejoli „Lielā Piektdiena". Sarīkojumu iecerēts uzņemt arī krāsu filmā un skaņu lentā.

● Toronto latviešu studentu kopas kārtējā pilnsapulce dalībnieku trūkuma dēļ izpalika, bet to aizstāja paplašinātā valdes sēde, kurā pārrunāja nākotnes plāņus. Kopa iecerējusi 14. maijā sarīkot vasaras tuvināšanās vakaru „Canadero" klubā. Valde atzina, ka būtu vēlams arī nākošajā gadā rīkot karnevālu „Nakts Latīņu kvartālā", par spīti šī gada neveiksmēm financiālā plāksnē.

NIAGARA

● Piektdien, 20. martā, plkst. 20.00 525 Morrisona ielā, Kanadas latviešu basketbola meistarības izcīņā jaunatnes vienībām sacentīsies pagājušā gada meistarvienība — Toronto YMCA ar Niagaras latv. sporta klubu.

HAMILTONĀ

● Sestdien, 21. martā, plkst. 7, Trīsvienības baznīcas apakšējā zālē (Victoria St., starp Main un King) mūzikāli literārs vakars, piedalotiem dzejniecei Veltai Tomai ar jaunākām dzejām. Dr. P. Vasariņš referēs par V. Strēlertes, V. Tomas, E. Ķezberes dzeju. Prof. J. Mediņa dziesmas dziedās Maija Zemīte, deklamēs Milda Martinova. Pie klavierēm I. Sakss. Pēc programmas tējas galds. Laipni lūdzam līdzi ņemt „groziņus". Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem par labu Minhenes latviešu gimnazijai.

LONDONĀ, ONT.

● Londonas Latviešu kopas valde savā sēdē 12. martā nolēma, sekojot LNAK valdes aicinājumam visām organizācijām ziedot ārējās informācijas darba aktivizēnanai vismaz $50.00, nekavējoties nosūtīt šādu ziedojumu LNAK kasierim, cerot, ka arī pārējās Kanadas latviešu organizācijas darīs to pašu. Nolēma arī ziedot $25.00 Latviešu nacionālās jaunatnes apvienībai Kanadā ar vēlējumu, lai tā šo ziedojumu izlieto Jaunatnes svētku balvai un LNJAK Pretkomūnistiskā informācijas biroja rīkotai pretkomūnistiskai izstādei šo svētku laikā. Vēl nolēma iegādāties 2 pretkomūnisma grāmatas par Latviju angļu valodā un dāvāt tās Londonas publiskai bibliotēkai. L. L. kopai šis gads ir sācies ar izdevumiem, jo bija jāpiemaksā arī londoniešu kopīgi rīkotai Kultūras dienai. Taču valde cer, ka ar biedru maksām segsies neparedzētie izdevumi.

● Sekojot Draudzīgam aicinājumam, londonieši ziedojuši L. L. kopas bibliotēkai 3 grāmatas un $30.50, par ko jau iegādātas jauniznākušās grāmatas latviešu valodā. Ziedojumus vēl var nodot līdz Lieldienām. Bibliotēka atvērta ik dienas, un grāmatas izsniedz lasīšanai bez maksas kā Londonas, tā apkārtējo centru latviešiem.

Ps.

● 4. aprilī, plkst. 7,30 Odd Fellow's zālē ,Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Dāmu komiteja rīko gadskārtējo Pavasaŗa balli.

Sarīkojuma apmeklētāju īsti pavarīga noskaņojuma radīšanai Dāmu kom. locekles, pieaicinot dažus papildu spēkus, sagatavojušas Augusta Nopūtas komēdiju - farsu „Zvaigznes". Pirms izrādes nolasīs autora speciāli sarakstītu prologu.

Balles dalībniekiem būs iespēja loterijā iegūt skaistu tautisku spilvenu un atspirdzināties pie glāzes garšīgas boles un mājas cepumiem.

Spēlēs pazīstamais Lloyd Wright deju orķestris. Visi mīļi aicināti apmeklēt balli.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

ATBILDE V. NOLLENDORFAM

Latvijas Amerikā redakcijai:

Par bermontiešu sakāvi pie Rīgas, vēstures grāmatās starp citu lasām, ka 1919. gada oktobrī, kad mūsu karaspēks uzsāka plašāku uzbrukumu, to ievadīja sabiedroto flote, atklājot artilerijas uguni uz ienaidnieka aizmuguri. Šī negaidītā sabiedroto iejaukšanās morāliskā ziņā pretinieku satrieca. Tas bija pirmais ievērojamais cīņas panākums, kas stipri pacēla mūsu armijas garastāvokli. Arī izšķirošajā uzbrukumā, kas sākās 3. novembrī, kauju ievadīja sabiedroto flote ar spēcīgu artilerijas uguni tieši ienaidnieka pozicijās, kas deva teicamus panākumus.

Par to, ka šiem panākumiem mūsu karavīrus „spārnojusi" Raiņa „Daugava", kā apgalvo V. Nollendorfs, vēsturē nekas nav teikts.

„Daugavas" ievaddaļā gan lasām: „Daudziem karavīriem gan tieši frontē, gan atpūtas brīžos tuvākā aizmugurē varēja redzēt rokās „Daugavu", kur tie smēlās sajūsmu". (Jēdzienu „daudziem" nekādā ziņā nevar atzīt par lielāko daļu). Taču vēsturnieki, kas spriežams pēc augšā min. citātiem, mūsu karavīru panākumus šinīs cīņās vērtē pavisam no cita viedokļa.

Pirms bermontiešu uzbrukuma Rīgai, mazā plkv. O. Kalpaka karavīru saujiņa jau bija izaugusi par diezgan spēcīgu armiju: bija sakauti boļševiki un vācieši pie Cēsīm — bez Raiņa „Daugavas" spārnojuma. Kas atbrīvošanas cīņām spārnoja šos vīrus, igauņus un lietuviešus? Protams — tā bija šo tautu dziņa, kas spārnoja arī Raini uzrakstīt „Daugavu", atbrīvoties no 700 g. svešinieku jūga!

Nevajag sagrozīt citu domas: neesmu teicis, ka O. Kalpaks nav lasījis Raiņa „Daugavu", to nezinu, bet gan aizrādīju, ka nav dzirdēts, ka viņu, uzņemoties virspavēlnieka pienākumus, būtu spārnojusi „Daugava."

Toreiz latviešu sociāldemokrati (meņševiki) Tautas Padomē gan piedalījās ,bet — kā pasīvi vērotāji, jo viņu nolūks bija topošo Latviju veidot pēc marksistu „receptes": socdem. dižvīrs Dr. P. Kalniņš bija deklarējis, ka brīva, neatkarīga nacionālā Latvija nav viņu mērķis, bet gan līdzeklis sava mērķa — sociālistiskas Latvijas — sasniegšanai, ko centīsies panākt — kultivējot šķiru cīņu. Un Rainis bija viņu vīrs. Soc.-demokrati arī nepiedalījās Pagaidu valdībā. Topošo nacionālās Latvijas idejisko un organizātorisko milzu darbu veica pašaizliedzīgie patrioti: K. Ulmanis, J. Čakste, G. Zemgals, Z. Meierovics u. d. c.

Nē, kungs V. E. Nollendorf, ne tikai zeme, bet arī tauta tajā — nav vēl valsts, jo nepieciešams trešais elements: politiskā iekārta ar valdību! Kādu politisko iekārtu Rainis bija iecerējis Latvijai, viņš „Daugavā" nav pateicis, bet tas secināms no sociāldemokrātu deklarācijas, viņu graujošās darbības un Raiņa ... Kalniņa un citu viņu garu ... Maskavas komunistu kalpībā 1940. g. 17. jūnijā.

Tātad mūsu nacionālā valsts juridiski un faktiski tapa — bez sociāldemokrātu un Raiņa „svētības". Atzīstot Raiņa nopelnus rakstniecībā, neslēpsim viņa vājumu politikā.

Latis Lībis.

SVEICAM
JĀZEPU STŪRISKI
50 g. jubilejā.
DV TORONTO NOD.

BILANCSPĒJĪGS
GRĀMATVEDIS
ar praksi Kanadā
palīdz iekārtot ienākumu nodokļa lietās.
Zvanīt pēc pl. 6.30 vakarā.
BA 5-9647, TORONTO.

...iesības manuskriptus nesūtīt.
...skriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
...nota pakešos.
...ar iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktā...
...ist redakcijas viedoklim.

Ž. Unāms

KALPAKA MARTS

VI

Kāds žurnālists-politiķis (Saturns), kas Zemgales mūzeja atklāšanas laikā ir bijis šī akta dalībnieks, laikrakstā „Latvija Amerikā" 1955. g. 29. janvāra numurā šo gadījumu starp citu apraksta tā: „Žanis Unāms rādīja labu piemēru ar to, ka nelocījās melnā bruņinieka pēcteču priekšā. Tas bija, kad okupācijas laikā Zemgales komisārs Mēdems, atklājot Zemgales mākslas mūzeju, augstprātīgi pamācīja latviešu gleznotājus palikt tikai pie latviskiem tematiem. Viņš norādīja uz L. Liberta Italijas ainavām, kas nekad nespēšot sacensties ar italiešu gleznotājiem. Pašpārvaldes pārstāvis dep. direktors Žanis Unāms droši atbildēja Mēdemam, ka latviešu māksla ir uz augsta līmeņa un var un drīkst sacensties pat svešu zemju ainavu gleznošanā. Ludolfs Liberts ir augsti novērtēts lielo tautu mākslas mūzejos. Tā bija bezkompromisa latviska nostāja tajos laikos, kad daudzi lieca muguru svešas varas priekšā."

Šis starpgadījums ar Mēdemu, kas vēl gaidīja savu „atmaksu" (bija skaidrs, ka tāda nāks ar gadījumu, kaut vai nejaušu), kā spoks automobilī brauca līdzi līdz pat Dobelei. Ar Kalpaka piemiņas svinībām tam bija tik daudz sakara, ka Mēdems, kas sevi sauca par Kalpaka kādreizējo karabiedru un draugu un kas pat uz Rīgu reiz brauca par Kalpaku lasīt referātu, uz Kalpaka piemiņas svinībām Airītēs 1944. g. neieradās. Vainagu gan ar kādu ierēdni bija atsūtījis. Tad nāca Bērze un Annenieki ar savu mežu svaigumu, kur gadu vēlāk katra pēda zemes ir slacīta ar latviešu cīnītāju sviedriem un asinīm. Gar meistara Valdemāra Tones dzimteni braucot, kā pretstats atkal sevi atgādināja Mēdema latviešu mākslas niecinājums. Pat vēl emigrācijā ar V. Toni tiekoties, viņš, pēc jelgavnieku kādreizējā stāstījuma, atgādināja šo scēnu ar Mēdemu.

Pie Bikstiem domas automobili atkal sastapās ar B. Einberga tēlu. Bija mazliet skumji iepriekšējās dienas sarunas dēļ pie Doma baznīcas, kur it kā izskanēja daži nesaprašanās toņi. Bija mazliet žēl, ka citu klātienes dēļ nebiju Einbergam teicis visu pilnīgā atklātībā. Viņam to varēja teikt. Kā Kalpaka bataljona biedrības priekšnieks un pats, kā cilvēks, viņš bija ar nelokāmu stāju un cildināmu nacionālā jautājuma un tautas liktenības izpratni. Bija bažas, vai viņš nebūs sarunu pārpratis, vai būs no pusvārdiem un starptoņiem novērtējis stāvokli? Airītes un Einberga izturēšanās pret mani vēlāk rādīja, ka viņš stāvokli bija izpratis un novērtējis ļoti pareizi. Nedaudzus mēnešus vēlāk, kad latviešu tautas liktenis iegāja ārējā akūtā krizē, B. Einbergs ar kādu atklātu uzstāšanos atkal parādīja tik cildenu un nacionāli izprastu stāju, kas daudziem atbildīgos amatos esošiem vīriem būtu bijis jāņem par paraugu. Laikam taču par to B. Einbergs vēlāk ir apcietināts un caur Suthofas nometni aizgājis mocekļa ceļu. Kā tas ir noticis, tas man ir tikai aptuveni atstāstīts, jo es pats jau pirms tam biju kļuvis par Gestapo arestantu. Tomēr šis stāstījums, kas var būt arī neautentisks, nedod labu liecību par dažu cilvēku pasīvitāti mēģināt glābt Kalpaka bataljona priekšnieku no mocekļa ceļa. Pieminot Kalpaka nāves dienu, ar goddevību mums jāpiemin arī Kalpaga bataljona kādreizējā priekšnieka Bernharda Einberga nacionāli varonīgā stāja un nelokāmā personība.

10. HITLERA DELEGĀTS PIE KALPAKA PIEMINEKĻA

Ar ģenerāli Dankeru Airītēs ieradāmies īsi pirms pusdienas. Lielākā daļa delegāciju jau tur bija ieradušās no Rīgas, no Kuldīgas, kuras apriņķa territorijā ietilpa Kalpaka nāves vieta ar pieminekli un mūzeju. Vēl jāsagaida Liepājas delegācijas. Pāris dienu pirms tam Liepājas pilsētas galva bija piezvanījis uz Rīgu un pieteicis liepājnieku delegāciju ierašanos. Mēs norunājām laiku, kādā visiem pie mūzeja satikties. Viņš teica, ka braukšot līdz arī Liepājas jūras komandants. Esot lāga vīrs un latviešiem labvēlīgs. Es viņu, kā vietējo apstākļu pazinēju, lūdzu Liepājas delegācijas sagrupēt pēc svarīguma kārtības, lai nebūtu kādu pārpratumu vai aizvainotības.

Bet izrādījās, ka civilistiem nav īsta pārskata par militārajiem rangiem vai svarīgumu. Liepājas jūras komandants nestāvēja pat Liepājas delegāciju priekšgalā. Arī es nepietiekamas uzmanības dēļ šai lietā neizdarīju vajadzīgo informēšanos un Liepājas jūras komandantu noturēju par kādu militāru ostas priekšnieku. Bet tā bija viena no lielākām neveiklībām un protokolārām kļūdām.

Kad Liepājas grupa ieradās, es pie Kalpaka mūzeja tūdaļ sagrupēju runātāju un vainagu nolicēju kārtību. Pirmais bija Latvijas pašpārvaldes vadītājs ģenerālis O. Dankers, kā latviešu tautas pārstāvis ar vienīgo garāko ideoloģisko runu. Ar vainagu sekoja latviešu leģiona ģenerālinspektors R. Bangerskis, kā latviešu bruņoto spēku pārstāvis, tad austrumu apgabalu valsts komisāra Lozes vainags, ko nolikt bija sūtīts Liepājas apgabala komisārs, agrākais valsts komisāra nodaļas vadītājs Rīgā, tam sekoja Latvijas ģenerālkomisāra vainags un pēc tā, kā piektais, latviešu kultūras direkcijas un kultūras padomes vainags, ko biju paredzējis es nolikt, tad Kalpaka bataljona biedrības vainags un tad nāca provinciešī, vispirms liepājnieki: pilsētas valdes, apriņķa vecākā, Liepājas jūras komendanta u. c. vainagi. Kuldīdznieki bija pēdējie, pie kam Kuldīgas apriņķa vecākajam A. Jansonam, kā vietējam saimniekam, vainagu noliekot, bija paredzēti arī noslēguma pateicības vārdi.

Kad visi diezgan daudzie delegāti ar vainagiem tā bija sagrupēti gājiena kārtībā, gājiens no mūzeja nelielo gabaliņu pa ceļu devās uz Kalpaka nāves vietu, kur viņam ir uzcelts piemineklis un kur atdusas arī reizē ar viņu šai pārpratuma kaujā kritušie vācu karavīri. Garīgo ceremoniju orķestra pavadībā izpildījā Skrundas mācītājs A. Grīnbergs, kura sprediķis bija ar kodolīgu un piemērotu nacionālu saturu. Mācītāja A. Grīnberga (t a g a d mīt veco ļaužu mītnē Farelē, Vācijā) stāja šai zīmīgajā Kalpaka piemiņas dievkalpojumā palikusi atmiņā ar savu cienīgumu un pašapziņu. Kad ģenerālis Dankers bija nolasījis jau pieminēto pagaro runu, pārējie delegāti ar nedaudzu teikumu uzrunām paredzētā kārtībā nolika savus vainagus.

Bet kad pienāca patālā kārta Liepājas jūras resp. iedomātajam ostas komandantam un viņš bija pateicis tikai pirmo teikumu, man kļuva pavisam neveikli. Viņš teica: „Lielvācijas vadonis man ir uzdevis Lielvācijas bruņoto spēku virspavēlniecības vārdā nolikt pie latviešu bruņoto spēku pirmā pavēlnieka pieminekļa vainagu, jo viņš kādreiz ir bijis mūsu cīņas biedrs, tāpat kā tagad latviešu drošsirdīgie cīnītāji ir mūsu kara biedri." Te nu bija tas, kas nebija gaidīts. Te bija apstākļu nejaušības nomests akmens, uz kura varēja viegli paklupt.

Hitlera delegātu, kas noliek vainagu vācu bruņoto spēku virspavēlniecības vārdā, ierindot tik tālā runātāju kārtā bija ne tikai neveikls protokola pārkāpums, bet to varēja arī iztulkot kā tīšu apvainojumu. Pie tam izrādījās, ka Liepājas jūras komandants nav kaut kāds ostas komandants, bet gan augstākais militārais pavēlnieks visā Kurzemē un Baltijas jūras telpā, kas kontrolē un pārzina visus militāros jūras ceļus.

Ja kāds nāca ar Hitlera tiešu uzdevumu, tad viņam toreizējos apstākļos bija jādod vārds tūdaļ pēc pirmā un galvenā latviešu pārstāvja. To prasīja protokols. Tur nelīdzēja taisnošanās par nepareizu informāciju vai pārpratumu.

Kad ziedi bija nolikti arī uz vācu virsnieku kapiem, kas bija krituši kopā ar pulkvedi Kalpaku, un pēc māc. Grīnberga beigu svētīšanas vārdiem visi svinību dalībnieki devās atpakaļ uz Kalpaka piemiņas vietas sarga mājiņu, kur vienā telpā bija klāts pusdienu galds. Tur gribētas nejaušības dēļ man iznāca sēdēt līdzās Hitlera delegātam. Pēc pirmā šņabja es viņam teicu, ka man ir ļoti nepatīkami par pārpratumu, ka viņš, kā virspavēlniecības pārstāvis, ierindots nepareizā runātāju kārtas vietā. Es lūdzu viņu šo gadījumu atvainot. Viņš teica, ka „skaistuma kļūdas" jau dažkārt gadoties un arī še esot bijusi tikai maza skaistuma kļūda (ein kleiner Schönheitsfehler). Es iebildu, ka to ieskatu ne par vienkāršu skaistuma, bet par nepareizas informācijas kļūdu. Ar to šis starpgadījums vismaz ar tā tiešo partu pagaidām bija izlīdzināts. Otro šņabi viņš dzēra ar lielu omulību un arī man tas garšoja labāk. Šis vācu komandieris bija džentlmenis. 20. jūlija notikumos viņš bija revolūcionāru pusē (tāpat kā ziemeļu frontes virspavēlnieks ģenerālpulkvedis Lindemanis Siguldā) vai arī tiem vismaz simpatizējis. Diezgan drīz pēc tam viņa simpatizējumam revolūcionāriem nāca uz pēdām un viņu „atcēla".

VĀCU PĀRMETUMI PAR „ULMANISMU" KALPAKA SVINĪBĀS

7. marta agrā priekšpusdienā mani pēkšņi izaicināja uz ģenerālkomisāriātu. Pēc pieredzes varēja spriest, ka būs atkal nepatīkama skaidrošanās par Kalpaka svinībām. Vispirms pārbaudīju visas pieejamās ziņas no provinces, vai kaut kur nav noticis kāds starpgadījums, kāds šāviens pār sētu? Nebija. Tad nu varēju sagaidīt runāšanu par Hitlera delegāta „nobīdīšanu" lejā pie Kalpaka pieminekļa.

Protams, bija jānoklausās arī smagi pārmetumi par Kalpaka piemiņas svinībām — tikai ne tādi, no kuriem varēja novīt cilpu. Kāpēc neesot ievēroti vispārējie norādījumi par Kalpaka piemiņas svinību saturu? Tie ir ievēroti, atbildēju. Man nav zināms neviens gadījums, kur tas būtu pārkāpts. — Tas esot noticis Doma baznīcā. Teicu, ka pats tur biju, nekā tāda neredzēju un arī nekas nebija nevarēja būt, jo tur taču bija tikai dievkalpojums ar koncertu. Jā, tieši dievkalpojuma sprediķis esot bijis tīrs markas ulmanisms un Lielvalstijas sludinājums. Iebildu, ka es neko tādu nesaklausīju, — Ko negribot dzirdēt, to nedzirdot. Man esot vajadzējis rūpēties, lai Kalpaka sarīkojumā neskanētu „ulmanisms" arī baznīcā. Teicu, ka tas nav manos spēkos. Mācītāji savos sprediķos tur ir brīvi, tie ir atbildīgi Dievam, augstākās baznīcas priekšniecības un savas sirdsapziņas priekšā. — Jā, tā neesot pirmā reize, bet pēdējā gan. Kādi nacionāli sarīkojumi pārāk nesot uz baznīcu, lai tur sludinātu nacionālu šovinismu un Lielvalstijas idejas. — Lai taču vienu par visām reizēm saprotot, ka 1919. gads esot nekad neatkārtošoties. To mēs neatsaukšot arī ar sludinājumu baznīcā ne.

Tas bija pateikts strupi, ar brutālu cinismu. Tā tiešām arī bija pēdējā reize, kad Latvijā Hitlera okupācijas laikā notika lielāks nacionālas domas vadīts sarīkojums. Drīzi nāca citi notikumi, kas mūsu tautas likteni ierāva vēl nežēlīgākos dzīves akmeņos. Bet tas ir atkal cits stāsts. (Beigas)

AICINĀJUMS PAUKOTĀJIEM

Latviešu jaunatnes svētku ietvaros notiks paukošanās sacīkstes 4. jūlijā Toronto. Sacīkstes paredzētas: vīriešiem — florete, špagā un zobenā; sievietēm — floretē. Dalībnieku vecums nedrīkst pārsniegt 30 gadus 1959. g. 1. janvārī.

Visi Kanadas un Sav. Valstu paukotāji, kas vēlas piedalīties, lūgti pieteikties līdz 5. aprīlim, pie Svētku sporta nodaļas vadītāja: Vilis Mazurs, 396 Mortimer Ave., Toronto, 6, Ont., Canada.

AIZGĀJIS AIZSAULĒ

DV Fonda valdes loceklis un Latviešu Nacionālā fonda padomes loceklis pulkvedis K. Mangulis miris š .g. 8. martā Anglijā.

Viktors Upeslācis, LNAK valdes priekšsēdis.

UZ PRIEKŠU RAUGOTIES

Pēc iepazīšanās ar saviem pienākumiem, LNAK jaunā valde tagad var teikt, ka ir stājusies darbā. No tās 9 locekļiem 6 ir jau agrāk darbojušies valdes amatos, un arī pārējie 3 ir piedzīvojuši darbinieki citu organizāciju vadībā. Varētu tādēļ pieņemt, ka nekādu grūtību nebūs pieredzes ziņā latviešu Kanadas centrālās pārstāvības amatpersonām sagaidīt nevarētu.

Tas varētu būt pareizi tomēr tikai pa daļai. Ikvienam darbiniekam, kas uzņēmies ziedot savu brīvo atpūtas laiku sabiedriskiem pienākumiem, jauns amata gads visai reāli atgādina, ka viņš ir uzņēmies kopt vienu no grūtākajām mākslām: tā ir māksla vienot cilvēkus ap kādu kopīgu mērķi. Ja tas nav viegli profesionālās biedrībās, tad gan grūtāk tas ir vispārējās latviešu sabiedrībās. Bet tieši grūti tas top, ja jāapvieno visai dažādie cilvēki, viņu sabiedriskie novirzieni, intereses un iespējas — ap tik grūti tveramu lietu kā tautiskā kopība trimdā resp. izceļošanas zemēs.

Vienā vārdā ar to ir izteikta LNAK būtība un valdes uzdevums. Šinī kopībā ietilpst kultūrālie, reliģiskie, skolu un saimnieciskie centieni, latviešu slava un svars citu acīs, un latviešu cerības uz Latvijas brīvību nākotnē.

Tomēr ir kāds svarīgs iemesls, kādēļ šis darbs ir reāls un pie labas gribas dod panākumus: savas dziļumos latvieši — tāpat kā citas tautas — jūt, ka ir lietas, ko paveikt vienīgi kopīgi. Uz to kopīgo ceļu norādīt un pa to iet ir LNAK jaunās, — tāpat kā tas bija vecās — valdes uzdevums. Ja latvieši Kanadā atsauksies tāpat kā līdz šim un vēl labāk LNAK valdes aicinājumiem, tikai tad vēlētie amatvīri vispār varēs ko paveikt.

Tas ir, lai vērstos mūsu centieni, cerības un darbi.

Šinī ziņā ir vietā atzīmēt agrākās LNAK valdes un it īpaši līdzšinējo priekšsēdi Adolfu Svenni, kas, gan būdams pēc K. Dobeļa, M. Vītas, J. Preisberga un I. Zīgura piektais šai amatā, tajā sabija ilgāk kā pārējie kopā. Sešos gados, A. Svennes laikā, latvieši Kanadā nobriedināja savas atziņas par centrālās organizācijas vēlamību. Norise nebija brīžiem bez sava drāmatisma, kas prasīja kā no LNAK valdes, tā no tās priekšsēža lielu mieru un paļāvību — kā uz saviem spēkiem, tā latviešu kopības izjūtu vispār.

Grūtais posms tomēr ir noreigts ar vispārēju latviskās dzīves nostabilizēšanos Kanadā un ar mūsu centrālās organizācijas LNAK nostiprināšanos un vispārēju atzīšanu. Par to lai ir teikts paldies iepriekšējām valdēm un A. Svennem, kā neatlaidīgam kopības lieciniekam, un par to lai ir gandarījums arī katram no mums, jo ar to ir apliecināta patiesība, kam klusībā ir ticējis katrs latvietis — ka mēs tomēr varam atrast kopīgu ceļu. Ar šo atziņu skatoties uz priekšu, šķēršļi un grūtības samazinās un mūsu pūliņi iegūst gaišāku jēgu un nozīmi.

Latviešu daiļamatnieku gadskārtējā izstāde Bostonā

Latviešu daiļamatnieku savienības ASV valde 22. februāŗa sēdē galīgi izlēma sarīkot latviešu daiļamatnieku gadskārtējo izstādi Bostonā. Izstāde notiks no 25. aprīļa līdz 10. maijam J. Porieša mākslas salonā, 16 Centre ielā, Roksburijā. Šīs izstādes organizēšanas darbus uzņēmies savienības sekretārs O. Grīns, izstādes mākslinieciskais kārtotājs Jānis Cīrulis ar palīgiem — Annu Graudiņu un M. Lēnbergu, bet izstādes saimnieciskos pusi kārtos J. Porietis ar R. Jansonu un O. Kutceru. Žūrijas komisijas sastāvu izraudzīs tuvākā nākotnē. Latviešu daiļamatnieku pieteikumus ar izstādei paredzēto darbu sarakstu piesūtīt O. Grīnam līdz 7. aprīlim — Westfield, Indiana. Izstādei paredzētie darbi piesūtāmi līdz 23 aprīlim uz šādu adresi: Mr. Jānis Porietis, 16 Centre St., Roxbury 19, Boston, Mass., USA.

Izstādes atklāšanas dienā notiks arī latviešu daiļamatnieku sanāksme. Interese par šo izstādi ir liela, un tajā pieteikta jo kupla mūsu daiļamatnieku piedalīšanās no ASV, Kanadas un citurienes. Daiļamatnieku savienības valde aicina visus daiļamatniekus čakli atbalstīt šo izstādi. Vislielāko prieku izstāde sagādās Bostonas un apkārtnes tautiešiem, jo tā būs pirmā Bostonā tik plašā mērogā.

ATZINĪGI NOVĒRTĒTS LATVIEŠU INŽENIEŖA DARBS

Ernests Kraulis uzņemts Kanadas „zilo asiņu" sabiedrībā.

Būvinženieris Ernests Kraulis ir pirmais latvietis, kas saņēmis Kanadas „Sociālā reģistra" izdevniecības rakstu, kurā paziņots, ka attiecīgā komisija akceptējusi viņa vārdu ievietošanai „Sociālā reģistra" jaunajā izdevumā. E. Krauļa un viņa ģimenes locekļu vārdu uzņemšanu reģistrī ierosinājušas speciāli izraudzītas amatpersonas Toronto rajonā.

Raksta galvā redzams Kanadas valsts ģerbonis, un tekstā minēts, ka Kanadas Sociālais reģistrs veltīts to Kanadas pilsoņu godināšanai, kuŗu sabiedriskā autoritāte ir neapstrīdams galvojums, ka viņi vai viņu senči ir ievērojamā mērā veicinājuši Kanadas attīstību.

Būvinž. E. Kraulis.

Ernests Kraulis beidzis Latvijas universitātes inženierzinātņu fakultāti 1937. gadā. Pirms studijām, studiju laikā un pēc tam strādājis Jūrniecības departamentā par techniško zīmētāju, būvtechniķi un inženieri, piedalīdamies Rīgas un citu Latvijas lielāko ostu izbūves darbu projektēšanā. Kā daudzi citi bēgļi, E. Kraulis 1944. g. rudenī mazā laiviņā pārcēlās uz Zviedriju, Gēteborgu, kur strādāja kādā projektēšanas birojā, sākumā par technisko zīmētāju, vēlāk par projektētāju inženieri smagajā rūpniecībā.

1948. gada vasarā mūsu tautietis ar ģimeni devās uz Kanadu, Toronto, kur vispirms atrada darbu vienā no lielākajām būvfirmām Kanadā, sākumā strādājot par technisko zīmētāju, apgūstot šejienes projektēšanas paņēmienus, normas, valodu etc. Pēc apmēram gada viņš sāk smago rūpniecības būvju aprēķinu darbus un pāris gadus vēlāk jau kļūst par grupas vadītāju, līdz beidzot ieņem vecākā grupas vadītāja posteni.

Ar 1956. gada rudeni E. Kraulis saistījies Toronto ostas valdes dienestā par projektētāju inženieri un tagad ir Toronto ostas inženieru departamenta projektēšanas nodaļas vadītājs. Tā beidzot nonācis savā iemīļotajā darba laukā, viņš var atkal strādāt pie ostas izbūves projektiem. Patlaban Toronto osta gatavojas saņemt Sv. Labrenča jūras ceļa kuģu kustību, ko šovasar atklās pati karaliene Elizabete II. Tiek projektēts arī jauns lidlauka angārs, kas jau šovasar pacelsies uz Toronto ostas salām.

Pagājušā rudenī kā Toronto ostas pārstāvji E. Kraulis un viņa priekšnieks bija komandēti uz Ziemeļamerikas kontinenta ostu izbūvju kongresu, kas notika Princetonā, netālu no Ņujorkas.

Mūsu uzņēmīgais būvinženieris izstrādājis stastiskos aprēķinus arī vairākām smagām kalnrūpniecības un papīrrūpniecības būvēm tālos ziemeļos, kā arī auto „parkošanas" būvei Londonā, Ont. Modernākais dzelzsbetona tilts pār Temzu pie Londonas, Ont., arī ir E. Krauļa projektēts, un vēl daudzas citas būves.

Sakarā ar Sv. Labrenča jūras ceļa priekšdarbiem, vairākas baznīcas un skolas bija appludināmā rajonā, un to vietā vajadzēja būvēt jaunas ēkas. Arī vairāku ēku statiskie aprēķini ir latviešu inženieŗa darbs.

E. Kraulis izmēģinājis savu roku arī ģimenes māju projektēšanā, pa savu brīvo laiku izstrādājot projektus vismaz 12 mājām, to vidū ieskaitot viņa paša īpašumu High Park rajonā. E. Kraulis ir L. U. studentu vienības „Līdums", Ontario profesionālo inženieru apvienības un Kanadas inženieru institūta loceklis.

A. K.

ASV TOP JAUNA LATVIEŠU KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBA

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS SAVU DALĪBNIEKU ĀRSTĒŠANĀS IZDEVUMU SEGŠANAI UN DZĪVĪBAS APDROŠINĀJUMIEM VIENĀ GADĀ IZMAKSĀJIS $64.965,00

FONDĀ APDROŠINĀTO SKAITS PĀRSNIEDZIS 6400. FONDA BUDŽETS SASNIEDZIS $143.500,00 APMĒRUS. PIE AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDA DIBINĀS KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBU.

Amerikas latviešu palīdzības fonda gadskārtējā pilnvarnieku sapulcē svētdien, 8. martā, Ņujorkā, YMCA's namā kuplā skaitā bija pulcējušies fonda nodaļu pārstāvji no „Krasta līdz krastam".

Pilnvarnieku sapulci ar uzrunu atklāja fonda valdes priekšsēdis L. Bērziņš.

Par fonda darbību un jauniem panākumiem aizvadītajā darbības gadā ziņoja valdes priekšsēdis L. Bērziņš un kasieris māc. A. Reinsons.

Ar radīto iespēju fonda dalībniekiem ar samērā mazām iemaksām vēl pilnīgāk apdrošināt dzīvību un veselību ,fonda popularitāte ļoti augusi un interese par apdrošināšanos Amerikas latviešu palīdzības fondā pieņemas.

Pagājušajā gadā fondā uzņemti 846 jauni dalībnieki. Tagad fondā apdrošināto skaits pārsniedz 6400.

No financiāliem pārskatiem redzams, ka pagājušā gada budžets izpildījies labi, jūtami palielinājies līdzekļu apgrozījums un fonda kapitāls pieaudzis par $17.926,00. Dalībnieku ārstēšanās izdevumu segšanai izmaksāts $31.316,00, bet dzīvības apdrošinājumiem 33.649,00. Jaundzimušo bērnu mātēm pūriņu iegādei izsniegts $1.500,00.

No revīzijas komisijas ziņoja priekšsēdis T. Ritums. Pilnvarnieku sapulce uz revīzijas komisijas priekšlikumu apstiprināja darbības pārskatus un izteica valdei pateicību par sekmīgi veikto darbu.

Pilnvarnieku sapulce pieņēma valdes sastādīto 1959. gada budžeta projektu, kas līdzsvarots $143.500,00 apmērā. Fonda darbībai ejot plašumā, izdarīja dažus grozījumus un papildinājumus statūtos un noteikumos.

Šogad pārvēlami bija valdes priekšsēdis un divi valdes locekļi. Par valdes priekšsēdi atkal uz diviem gadiem ievēlēja L. Bērziņu, bet par valdes locekļiem Dr. A. Rudzi un māc. A. Reinsonu. Tāpat arī revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos: T. Ritumu, J. Eklonu un M. Rēvaldu.

Valde arī turpmāk darbosies līdzšinējā sastāvā: priekšsēdis L. Bērziņš, priekšsēža vietnieks Dr. A. Rudzis, kasieris māc. A. Reinsons, sekretārs V. Švūksts, valdes loc. A. Trucis.

Lai veicinātu taupību, naudas krāšanu un sagādātu fonda dalībniekiem lētu kredītu dzīves iekārtošanai, ģimeņu māju celšanai un saimniecisku pasākumu izveidošanai, pilnvarnieku sapulce vienprātīgi atzina, ka nepieciešams nodibināt krājaizdevu sabiedrību, un uzdeva fonda valdei nekavējoties stāties pie šī lēmuma īstenošanas.

Sapulce ,ko vadīja Dr. A. Rudzis un protokolēja A. Trucis, noritēja lielā vienprātībā un labā saskaņā.

J. Kraševskis

Igauņu nacionālai komitejai jauns pr-dis

Igauņu nacionālā komiteja ASV savā sēdē 7. martā Ņujorkā par komitejas priekšsēdi ievēlēja Juliusu Kanguru, līdzšinējo pr-ža vietnieku. Līdzšinējais priekšsēdis A. Kersna ievēlēts par Igauņu pasaules padomes priekšsēdi, kāpēc aiziet no Nacionālās komitejas .

Igauņu nacionālajā komitejā ir 30 locekļu, kas ievēlēti vispārējās tiešās vēlēšanās uz trīs gadiem. Komitejas pilnsapulces notiek divas reizes gadā. Valdē ir 11 locekļu, kuŗi sapulcējas uz sēdēm pēc vajadzības. Šinī rudenī igauņi ASV ievēlēs jaunu komiteju.

Kā pastāvīgs organs igauņu sabiedrības dzīvē tagad darbojas Igauņu organizāciju kongress, kas sanāks ik pēc divi gadiem. Pirmais kongress sanāks šī gada maijā.

Līdzekļu vākšana akcija rāda, ka pēdējā laikā bijis vairāk ziedotāju un arī caurmēra ziedojumu summa palielinājusies.

MŪZIKA 6 LATVIEŠU TAUTAS DEJĀM

TRĪS JAUNAS SKAŅU PLATES „DAINAS" IZDEVUMĀ.

Ja ASV vien, pēc aptuveniem preses datiem ir vairāk kā 10 pastāvīgu tautas deju grupu, tad tas jau nozīmē, ka interese par tautas dejām ir liela kā pašos dejotājos, tā arī skatītājos. Tās iemantojušas labas atsauksmes pat no vairākiem televīzijas pārraidījumiem. Deju iestudēšana, lai uzstātos, prasa lielu piepūli, kuŗas mūsu jauniešiem nav trūcis, bet ir gan trūkusi laba un piemērota mūzika. Lai šo robu kaut daļēji aizpildītu, skaņu studija „Daina" (1751 N. Troy St., Chicago 47, Ill., USA) izdevusi latviešu tautas deju mūziku 3 skaņu platēs ar 6 dejām: Plaukstiņpolka, Alsungietis, Andžiņš, Brālītis un māsiņa, Mugurdancis un Litenieties.

„Veltījām vairāk kā 2 gadus nopietna darba, darot visu labāko, ko vien varējām izdomāt. Šīs 3 izdotās tautas deju plates uzskatām par savu kapitāldarbu, kas trimdā tieši nepieciešams," izsakās pats ieskaņojumu vadītājs R. Spuris. Kā techniskajā, tā mūzikālajā ziņā plašu kvalitāte atzīstama par pirmšķirīgu. Tās iespēlējis orķestris, kuŗa sastāvā ir: V. Treimanis, Z. Ore, V. Ziedonis, J. Adamsons, L. Kreņģelis, A. Matinsons, A. Cers, L. Tarvids un R. Michalovskis. Par īsto deju ritmu rūpējušies pazīstamie tautas deju speciālisti V. un E. Dzelmes. Šo speciālistu un mūziķu rūpīgi izpildītais darbs ir devis ne tikai mūziku dejām, bet arī baudu klausītāju ausīm. Jācer, ka šīm 6 tautas dejām sekos arī vēl pārējās. Tāpat arī gribētos cerēt, ka šie senie tautas danči platēs būs sastopami arī vai katrā latviešu ģimenē, tā turot godā mūsu senās tautas tradicijas.

Boķis

CEĻA VĀRDI

Vienīgi pie mājas pavarda ir īstā laime.

★

Mēs pārmetam cilvēkiem, kas runā paši par sevi; bet tas ir priekšmets, ko viņi vislabāk pazīst.
Anatols Franss.

★

Ikviens iedomājas sava redzes viedokļa ierobežojumu par visas pasaules ierobežojumu.
Šopenhauers.

★

Pazemība ir tikums, ko visi sludina un neviens nerealizē, bet ikviens ir apmierināts par to dzirdot.
Dž. Seldens.

Savienotās VALSTIS

FILADELFIJĀ

• Filadelfijas latviešu ev.-lut. Sv. Jāņa draudzes priekšnieks un māc. J. Siliņš nosūtījuši prof. P. Lejiņam ielūgumu noturēt ALA's centrālās valdes sēdi Filadelfijā, kur tā arī notiks 21. martā, pl. 10 rītā. Paredzēts apspriest ALA's kongresa, kas notiks Čikāgā 15., 16. un 17. maijā, darba kārtību.

KALAMAZŪ

• Latviešu biedrības rīkotais dzejnieces Aspazijas vakars notiks svētdien, 22. martā, plkst. 6.00 p. p., Latviešu namā, 2319 Amherst ielā (Oakwood). Referātu lasīs rakstnieks J. Veselis. bet deklamācijas un solo dziesmas sniegs dziedones E. Reinvaldes mūzikas studijas audzēknes: V. Stokmane, L. Andersone, M. Andersone, I. Balcere, G. Līce, B. Šinta un V. Rituma. Klavieŗu pavadījumus veiks jaunā pianiste D .Kalnāja. Dzejnieces Aspazijas portretu darinājis G. Puriņš (Grand Rapidi). Ieeja sarīkojumā pret ziedojumiem tiešo izdevumu segšanai.

• Tenora V. Salnas koncerts Z. Ores klavieŗu pavadījumā notiks 11. aprīlī.

B.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar **DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.**

LA apgāds

OPERA UZ SKRITUĻKURPĒM

Mūzikālā rēvija „Spring Thaw 59"

„Radio City" teātrī patlaban var skatīt jaunāko „Spring Thaw' 59" uzvedumu, ko varam atzīt par labu mūzikālu rēviju. Tajā caur humora prizmu attēloti gandrīz visi ievērojamākie starptautiskie un lokālie notikumi. Šajā uzvedumā ir izzoboti daudzi redzami ASV un Kanadas politiķi un sabiedriskie darbinieki, bet vislielāko jautrību sāgādāja uzvedums „Quite An Honour", kur redzam kā agrākie „dīpīši" ar angļu izcelsmes kanadiešiem sagaida karalieni kādā mazā lauku ciemā. Kaut jaunkanadiešiem neveicas tik labi ar angļu valodu un pa vidu bieži paspruk „da, da" un „Carina", tomēr viņi ir labāki kanadieši, kā angļu ieceļotāji, kuri joprojām strikti turas pie novecojušām tradicijām. Lielus smieklus izraisa arī skats, kurā asprātīgi attēlots fakts, ka Kanadai vēl nav pašai sava karoga, bet tikai karogkāti . . . Otrs ievērības cienīgs priekšnesums ar nosaukumu „Roll on Mozart" ir tiešām atjautīgs. Šeit smalkā veidā izjokota Maple leaf Gardens administrācija. Kā visi zinās, šajā milzu stadionā gandrīz vienlaicīgi notiek operu izrādes, balets, hokeja spēles un laušanās. Ar labu gaumi viss tas saausts kopā vienā teicamā uzvedumā, kuram pamatā ir angliskotas ārijas no Figaro kāzām. Vienu brīdi uz skatuves ar skrituļkurpēm ir gandrīz visi galveno lomu tēlotāji. Kamēr Kerubino dzied savu āriju, — pēkšņi uz skatuves uzskrien divi hokeja spēlētāji un zibenīgā ātrumā atkal pazūd. Un tā tas turpinās visu laiku bez apstājas. Vēl pieminēšanas vērts ir uzvedums, kas saucās „Ole", ar Bārbaru Hamiltonu. Šajā viencēlienā ar labu humoru attēlotas nesenās vēršu cīņas Lindsejā, kas pēc avīžu nostāstiem piedzīvojušas lielu neveiksmi, jo vērši lielā slinkuma dēļ negribējuši nemaz cīnīties. „Spring Thaw" versijā vērsis sēž uz soliņa, sakrustojis kājas un reizēm itin draudzīgi „aprunājas" ar savu ienaidnieku — toreadoru.

K.

FILMU Pasaule

Filmzvaigzne Audreja Hepburne patlaban uzturas Meksikā, kur viņa piedalās filmas „The Unforgiven" uzņemšanā. „Mana nākošā filma būs Alfrēdam Hičokam," izteicās mākslinieciе pirms izlidošanas uz Durango.

☆

Viena no visinteresantākajām kriminālfilmām, kādu patlaban izrāda Toronto, saucas „Party Girl" (Kabarē meitene) ar Robertu Teiloru, Sidu Šarišu un Li J. Kobu. Filmā attēlota Čikāgas gangsteru dzīve 30-os gados. Parasti šādās filmās ir vienmēr intensitāte, kādu grūti samanīt šajā Holivudas jaunfabricējumā. Vislabāko iespaidu atstāj Sariša ar pāris eksotiskām dejām „Zelta Gaiļa" rēvijas uzvedumā. Roberts Teilors savai lomai ir drusku par vēsu, tā kā vietām grūti ticēt, ka viņš tiešām būtu ieinteresēts kabarē meitenē. J. Kobbs, kā kādas pagrīdes organizācijas vadonis, atstāj diezgan ticamu iespaidu, kaut zināmi arī tādi gangsteri, kuri prot reizēm notēlot vislielākos „džentlmeņus".

☆

Baletdejotāji Aina un Arvids Fibiģi Sidnejā, Austrālijā, saistīti blakus lomās filmas „Summer of the Seventeenth Doll" uzņemšanā. „Atmosfaira ir kā Holivudā", izteikušies mūsu mākslinieki, „jo pat ēdam kopā ar tādām slavenībām kā Annu Baksteri, Ernestu Borgnainu un Džonu Milsu. Pie tam par to visu labi samaksā." Pēc tam Melburnā baletdejotājus uzņems Kultūras fonda Mākslas biroja dokumentārfilmā „Latviešu mākslinieki Austrālijā".

☆

Pēc lieliskiem panākumiem Las Vegas nakts lokālos, filmzvaigzne Marlēne Dītricha saņēmusi piedāvājumu no slavenās Ņujorkas Metropolitena operas dziedāt prinča Orlovska lomu J. Štrausa operetē Sikspārnis.

☆

Ņujorkas filmkritiku aprindās plašu ievērību izpelnījusies jaunā franču komēdija „The Law Is The Law" (Likums paliek likums). Tuvākā nākotnē filmu izrādīs arī Toronto.

A. K.

JAUNA ROSME FILADELFIJAS MĀKSLINIEKU KOPĀ

Saulainā agrā pavasara pēcpusdienā nejauši sanāk kopā Filadelfijas latviešu mākslinieku kopas kodols. Tūdaļ sākas apspriešanās, kas tuvākā laikā būtu pasākams darīt.

„Būtu jāaizbrauc visiem kopā uz kollēgu izstādi Ņujorkā", kads ieminas. Tas ir labs ierosinājums, un tam visi klātesošie pievienojas. Kollēģialitāte un sadraudzība ir cildenas lietas.

Pagājušajā gadā, kā zināms, Filadelfijas mākslinieku kopa piedalījās veselās trijās izstādēs. Vai tas būtu noticis bez kādas piepūles, tā sakot, pats no sevis? Nē jel. Ikviens mākslinieks, kas pats rīkojis izstādes, labi zina, ko „tas prasa". Tagad gan šejienieši jau tik tālu atspirguši, ka palikušas tikai patīkamas atmiņas. Tik vien? — Dažkārt pat no visa lielā darba pat lāga atmiņu nepaliek, vienīgi nepatikšanas. Bet šoreiz ir palicis arī kaut kas vairāk, ko gan vēl pārāgri daudzināt . . . Izrādās, ka pa šo laiku katram radies kāds jauns darbs, dažam pat vairāki. Tos derētu celt priekšā atklātībai. Tāpēc nav jābrīnās, ka atskan balsis, kur un kā sarīkot nākošo darbu klāstu.

Jā, ko tad dara mākslinieki Filadelfijā?

Augusts Annuss, Filadelfijas mākslinieku kopas goda biedrs, pa šo laiku ar aviem darbiem piedalījies garā izstāžu virknē Lielo ezeru zemju latviešu kolonijās un arī Kanadā. Nav noslēpums, ka viens otrs darbs nācis klāt arī pa šo izstāžu laiku.

Tēlnieks Voldemārs Jansons pabeidzis dažas jaukas skulptūras un pašreiz pievērsies lirisku un reliģisku motīvu ietveršanai tēlos. „Liriskie temati mani pievelk visvairāk," mākslinieks atzīstas.

Stikla gleznotājs Leanīds Linauts izpelnījies tik plašu ievērību, ka sācis nopietni domāt par savas studijas paplašināšanu. Var būt, ka izdodas atvērt arī tēlniecības nodaļu. — Pēdējā laikā dzīvokļu logu izrotājumi izpelnījušies ievērību arī latviešu saimē.

Arnolds Treibergs iesāktos darbos risina kā krāsu zieda, tā kustību problēmas. Pa starpām sagatavojis arī veselām sērijām krāsu diapozitīvus. Tie izdevušies teicami un lieliski noder dziļākām mākslas studijām.

Oskars Skušķis iededzies tādā jaunrades priekā, ka grūti sameklēt otru, kas ar viņu šai ziņā varētu sacensties. Ir gatavas vairākas jaunas gleznas, ko līdz šim skatījušas vienīgi tuvu draugu acis. Acumirklī tam iesākti divi darbi. Ar to nebūtu teikts, ka viņš gleznotu divus reizā. Pa pirmā gleznošanas laiku radusies ideja otram. Tā uzsākta otra glezna līdztekus pirmajai.

Laimons Eglītis, šķiet, no visiem visnevaļīgākais, tomēr ar visu lielo nevaļu pabeidzis dažus jaundarbus un uzsācis atkal nākošos.

K.

MŪSU KOMPONISTU SKAŅDARBI LATVIJĀ

Mūsu komponisti Latvijā mēģina turpināt katrs savu ierasto ceļu, kaut laiku pa laikam „pūš jauni vēji". Tā, piemēram, mūsu vecākās paaudzes komponists Jēkabs Mediņš jau tā iespaidīgajam instrumentālo koncertu klāstam pievienojis koncertu altam. Bez tam vasarā tapusi arī orķestra svīta. Jēkabs Graubiņš radot mūziku Saulgriežu ansambļa jaunajam uzvedumam „Sērdieni", un lolojot jauna uzveduma ieceri „Atraitnes dēlam". Komponists vēl iecerējis radīt etnografisku operu. Uzticīga savai dziesminieces darbībai palikusi arī Paula Līcīte. Pašreiz viņa radot sen iecerētu drāmatisku solodziesmu ciklu „Kaŗa Krūze" ar dzejnieka V. Luksa tekstu no līdzīga nosaukuma krājuma.

Joprojām komponistus saistot Raiņa dzeja — uzmestas vairākas humoristiskas dziesmas. Lūcija Garūta strādājot pie programmatiska divdaļīga simfoniskā darba, kuŗa nosaukumu komponiste kā pārsteigumu klausītājiem glabājot savam autorkoncertam šī gada sākumā. Marģeris Zariņš iegriezies vēl savā daiļradē neskartā jomā un sācis darbu pie trijiem baleta viencēlieniem. Viens no tiem veltīts šaidienai, bet divi — tālākai pagātnei. Jānis Ķepītis komponējot baletu „Turaidas Roze", kur libretu palīdzējuši veidot baletmeistare H. Tangijeva - Birzniece un drāmaturgs G. Priede. Jaunus darbus kamermūzikai rakstot Jānis Līcītis, apdarinot lietuviešu tautas dziesmas klavierēm.

APKĀRT ZEMES LODEI

● Spānijas valdība pieprasījusi ASV valdībai 100 miljonu dolaru, raksta New York Time, lai varētu pārveidot savu armiju moderņā kaŗa prasībām. Bet tas tikai sākuma stādijai. Nevajagot aizmirst ,ka Spānija jau kopš 1950. gada saņem 260 miljonu dolaru katru gadu.

● Otrā pasaules kaŗa laikā Anglija cīnījās uz dzīvību un nāvi par savu „būt vai nebūt" pret vācu zemūdeņu briesmām, kas 1940. un 41. gados nogremdēja sabiedroto kuģus ar 4 un pus miljonu tonāžu. Britu slepenā izlūkošanas aģentūra novērtēja vācu zemūdeņu skaitu minētajos gados uz 200. Tagad vācu kaŗa flotes bijušais admirālis K. Dēnics savā grāmatā „Desmit gadi un divdesmit dienas" atzīstas, ka toreiz Atlantijas okeanā vācieši operējuši tikai ar 22 zemūdenēm. ASV militārie eksperti patlaban apgalvo, ka Padomju Savienībai šodien ir ap 500 zemūdeņu, kuŗas spēj izšaut vadāmās raķetes ap 300 jūdžu attālumā no krasta.

Jānis Cīrulis

„ŠANAS' BIEDRĪBA UN TĀS VIRSAITIS

Reiz, sagaidot kādu populāru jaunsaimnieku deputātu, Miķelis ar savu svītu lielāka goda parādīšanas dēļ gribējis uzbraukt uz stacijas perona ormanī, bet dzelzceļa kārtībnieks tam pretojies abām rokām un ķēries zirgam pie iemauktiem.

„Brauc, Skrastī! — skubinājis Miķelis, bet kārtībnieks tam pretim: „Skrastī, stāt!"

Tā nu iznākusi lielāka stīvēšanās un vārdošanās, un beidzot Miķelis dusmās nolamājis kārtībnieku par čabu. Arī deputāts palicis bez apsveikuma, bet kārtībnieks sastādījis protokolu par amatpersonas apvainošanu un pretošanos policijai. Tiesā gan Miķelis centies pierādīt, ka čaba nav nekāds lamu vārds un „šanas" biedrībā to lieto kā draudzības vārdu, bet tiesnesis tomēr bijis citādās domās. Bijis vien jāiet uz dažām dienām cietumā, no kuŗa tad iznācis ar gaužiem cietumu stāstiem.

„Šanas" biedrībai bija arī savas goda zīmes — „Kartupeļu medaļa" un „Šanas ordenis". Tā kā ordeņu gatavošana maksā lielu naudu, tad tos piešķīra par nopelniem tikai simboliski. Faktiski bijis tikai viens „Šanas ordenis", ar kuŗu sevišķi svinīgos gadījumos reprezentējās viens pats Miķelis. Ordenis bija vaŗa krāsas blendaks laba šķīvja lielumā un nēsājams lentā uz vēdera. To pirmoreiz redzēju kādos Valmieras novada dziesmusvētkos, kad iepazinos arī ar pašu Miķeli. Laikam arī viņam svētkos bija kāds īpašs uzdevums, jo starpbrīžos viņš vienmēr šo to svarīgi rīkoja un skraidīja. Sevišķi rosīgs Miķelis kļuva goda mielasta laikā. Te viņš savu grāfa vizītkarti piešķīra Jānim Zālītim, Jēkabam Graubiņam un man — bijām atbraukuši svētkos kā Rīgas laikrakstu pārstāvji. Tāpat kartītes saņēma abi svētku virsdiriģenti: Arnolds Šineps un Emilis Melngailis. Pēdējais, jau no dabas ļoti aizdomīgs būdams, domāja, ka viņu grib panerrot, bet pēc Miķeļa daiļrunīgiem paskaidrojumiem, ka arī komponēšana tādā „šana" vien ir, jautri pasmējies, iebāza kartīti vestes kabatā. Tā visi rīdzinieki gribot negribot kļuva par „Šanas" biedriem.

Šajos dziesmu svētkos pie ieejas Valmieras biedrības parkā stieplē karājās „Šanas" kabatas pulkstenis labas mazgājamās bļodas lielumā. Rādītājs gan nekustējās, bet mazais laikrādis uz cīparnīcas rādīja piekto stundu, kad svētku rīcības komitejas priekšniekam Augustam Melnalksnim vajadzēja teikt savu atklāšanas runu. Miķelis vēlāk paskaidroja, ka „Šanas" kabatas pukstenis pieradinot tautu ierasties visur laikā, un to uzkaŗot redzamā vietā visās lielajās tautas svinībās un svētkos.

Ja nu kāds jautātu, vai tāda „Šanas" biedrība patiešām eksistēja kā juridiski apstiprināta organizācija, tad domāju, ka ne. Tā eksistēja vienīgi Miķeļa galvā, kā viņa fikso iedomu izpausme. Kā jau minēts, Miķelis nebija ne muļķis, ne vientiesis, bet itin pagudrs, un brīžiem, ja vajadzēja, gluži nopietns vīrs. Vai nu savas fiziskās kroplības — viņš bija kuprītis, vai arī kādu citu iemeslu dēļ viņš, liekas, slimoja ar mazvērtības kompleksu. To viņš centās pārvarēt, izlādējoties dažādās ekstravagancēs, pigoros un jokdarībās, kas beidzot kļuva par viņa nedabu. Pēc tās viņu pazina un par to smējās.

FILATELISTS F. ZVAIGZNE JUBILĀRS

Pazīstamais latviešu tirdzniecības darbinieks un ievērojamais filatelists Fromholds Zvigzne 12. martā pārkāpa 65 gadu slieksni.

F. Z. dzimis Rīgā 1894. gadā. Pirmajā pasaules kaŗā cīnījies strēlnieku pulkā un piedalījies Ziemassvētku kaujās. Brīvās Latvijas laikā strādājis firmā A/S Latvijas raugs un kā tirdzniecības daļas vadītājs Ch. Jirgensona un Otto Švarca uzņēmumos.

Vidusskolas laikā pievērsies filatēlijai un visu mūžu palicis tai uzticīgs. Tagad F. Z. pazīst kā vienu no krietnākiem un atsaucīgākiem latviešu filatēlistiem. Viņš arī atzīst un var pierādīt, ka laba pastmarka bieži vien uzskatāma par labāko valūtu brīžos, kad naudas vērtība krīt, un patsmarkas var izmantot visāda veida darījumos.

Jubilārs sakrājis pastmarkas no visas pasaules valstīm, bet sevišķi lepns ir uz savu pilnīgo Latvijas pastmarku kollekciju, kas bagāta ar paraugiespiedumiem un visādiem kļūdainiem eksemplāriem. Ar šādu kollekciju F. Z. piedalījies daudzās izstādēs un ieguvis 8 diplomus un vairākas godalgas. Viņa kollekcija aptveŗ 40 biezus pastmarku albumus. F. Z. nav tikai parastais krājējs, bet uzskatāms par pastmarku pētnieku. Viņš labi pārzina un ir speciālizējies par Latvijas, cara laiku Krievijas, ASV, Kanadas, Austrālijas, Beļģijas, Luksemburgas, Vācijas, Somijas, un citu valstu pastmarkām.

Jubilārs ir biedrs ASV Filatelistu biedrībā un ir Latvijas filatelistu apvienības Amerikas pārstāvis. Sasniedzot minimālo vecumu, kad būs jāatstāj darbs rūpnīcā, F. Z. nodomājis pievērsties pastmarku tirdzniecībai. Viņš izvēlējies darba un atpūtas vietu saulainajā Kalifornijā, Palo Alto pilsētā, kur 395 Larkspur Dr. ielā iepircis sev māju.

Novēlot jubilāram ilgu mūžu un labus panākumus nodomu īstenošanā, cerēsim, ka, izstādot Latvijas pastmarkas brīvās pasaules ļaudīm tiks atgādināts arī Latvijas drūmais liktenis.

K. S — ds.

RŪPES STUDENTIEM

Britu Kolumbijas universitātes piemēram paaugstināt mācību naudas likmes sekojusi arī Toronto universitāte. Ar šī gada septembri visām fakultātēm mācību maksa būs par 10% augstāka. Tā, piemēram, humānitārās fakultātēs gada maksa paaugstināta no 335 uz 370 dolariem, inženierzinātņu studentiem 500 dolaru vietā būs jāmaksā 550, kamēr medikiem viens studiju gads turpmāk maksās 600 dolaru, t. i., 50 dolaru vairāk kā pašreiz. Pēdējo reizi, un nemaz vēl ne tik sen, mācības naudas likmes Toronto universitāte paaugstināja 1956./57. mācību gadā.

ZĪMĪGI SĪKUMI BRITU LAIKRAKSTOS

● Padomju Savienības ceļojumu birojs „Intūrists" ievietojis britu avīzēs aicinājumu apmeklēt Krievijā „šarmantās vēsturiskās pilsētas . . . Maskavu, Jaltu, Tiblisu, Rīgu, Užgorodu un Irkutsku" . . .

● Britu avīzes raksta arī, ka Maskava nolēmusi atļaut Padomju Krievijas žīdiem emigrēt uz Izraēlu, bet domā, ka šie emigranti būšot tikai daži simti žīdu no Baltijas valstīm, — Latvijas, Igaunijas un Lietuvas, kuŗiem esot radi Izraēlā.

● Kāda liela britu laikraksta speciālkorespondents raksta no Maskavas, ka krievi bijuši „ļoti patīkami pārsteigti" par to, ka britu premjērs Mekmillens savā runā „siltos vārdos" atcerējies britu un krievu ieroču brālību" pasaules kaŗā un apbrīnojis Padomju Savienības „techniskos un materiālos sasniegumus."

-gs.

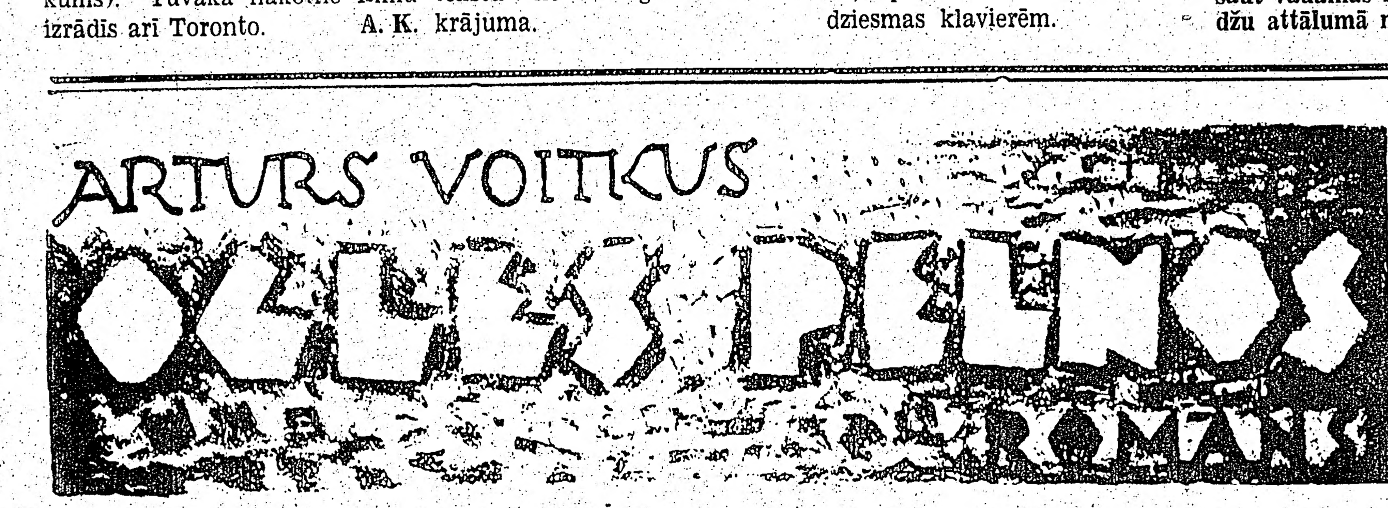

A. Nulīša viņete

(24. turpinājums)

„Puķes!" Kristīne atgriezās ar sešām grieztām rozēm, „rozes! Vai nav skaistas? — Kur tās liks?"

Ziemele uz rozēm pat nepaskatījās — viņa pašreiz lasīja puķēm pievienoto kartīti. Izlasījusi, viņa to ar sparu nosvieda uz grīdas, sāka mīdīt kājām un nelabā balsī kliegt:

„Nelietis! Idiots! Sveicienu sūtītājs! Idiots! Idiots!"

„Bet kundzīt . . . kas . . . kas jums tika? — Nu gan vairs nav labais! Paklau', kundzīt! Nāk nu, nāk — apsēstieties . . ." viņa no durvīm runāja nesaprazdama, vai bēgt, vai mēģināt nomierināt, tāda lieta ar Ziemeļa kundzi viņai gadījās pirmoreiz.

Piepeši Ziemele ar vienu lēcienu bija pie viņas un izrāva tai rozes no rokām.

„Nost! Prom ar tām! Man viņa rozes nevajag! Idiots!!"

Viņa plucināja ziedus, izkaisīdama kātus, lapas un rožu galviņas pa visu istabu, pie tam visu laiku, vienmēr skaļākā balsī atkārtodama: idiots — idiots — idiots! Pēdējo ziedu aizsviedusi, viņa iekrita vāļā un sāka raustīdamās raudāt.

Tikai tagad Kristīne uzdrošinājās tuvoties. Viņa piegāja šņukstošajai un uzlika roku uz pleca.

„Kas nu, kundzīt, par niekiem raudās, — ka nu . . ."

Tālāk viņa netika.

Pavisam mierīgi Ziemele pacēla galvu — acis bija sausas, ap lūpām smaids.

„Sakopiet virtuvi pirmo. Pēc tam šeit."

Tad viņa it kā iedomāja kaut ko aizmirstu.

„Jā . . . bet vispirms atnesiet no veikala sešas garkātainas, sarkanas rozes. Te būs nauda."

Ozolmaņu Kristīne bija priecīga, tikusi no istabas uz ielas. No stūŗa veikala viņa piezvanīja Ziemelei un izlūdzās piedošanu — viņai esot uznācis nelabums, un viņa šodien nevarēšot atgriezties. Lai kundzīte atvainojot. Rozes viņa esot pasūtinājusi, tās no veikala aiznesīšot.

Ziemele Kristīnes atteikšanu pieņēma kā pašu par sevi saprotamu lietu. Viņa pacēla nosviesto vizītkarti, uz kuŗas ļoti stūrainā rakstā bija nedaudzi vārdi: Novēlu patīkamu vakaru — Valdis Grants. Brīdi pirkstos pagrozījusi, viņa beidzot to nolika uz galda un sāka tīrīt piemētāto istabu.

Kad Ziemelis pārbrauca ar dzērienu pudelēm, nesenās scēnas sekas bija sakoptas, un kamēr viņš rīkojās ap ledusskapi, no veikala jau bija atnestas pasūtinātās rozes.

„Jāni," Ieva, ar rozēm vienā, kartīti otrā rokā, iegāja virtuvē, „Grants atsūtījis ziedus."

„Tā?" Ziemelis pret sievu nepagriezās, bet turpināja pudeļu rindošanu saldētavā.

„Tas nozīmē, ka viņš nebūs," viņa bija palikusi durvīs stāvam.

„Kāpēc nebūs? Ne visi ņem ziedus paši līdzi. Dažreiz sūta iepriekš."

„Izlasi šo," viņa sniedza kartīti „te skaidri teikts."

Ziemelis izlasīja. Viņam gribējās smieties — ja Grants nenāca, tad visas Ievas pūles bija veltas. Viņš atdeva kartīti .

„Tā ir. Laikam nebūs vis. Nav brīnums — neesam necik pazīstami."

Viņš izlikās vienaldzīgs un atgriezās pie savām pudelēm. Bet Ieva neatlaidās.

„Tu to tā atstāsi? Lilija būs vīlusies."

„Ko tu īsti gribi? Lai es viņu pie rokas atvedu?"

„Lai tu aizbrauc pie viņa un noskaidro ,kāpēc viņš nenāk."

Ziemelis izbrīnījies pagriezās pret sievu.

„No kuŗa laika mājastēvs brauc viesiem pakaļ? Tad jau pagaidīsim brīdi — varbūt vēl kāds atsaka; varēs pie reizes!"

„Man vienalga par citiem! Tie te ir bijuši un būs. Bet Grants ir pilnīgi viens, mums viņš jāpieņem."

Ziemelis aizvēra ledusskapi. — Ko es tagad domātu, ja nezinātu patiesību? viņam iešāvās prātā. — Droši vien, ja viss būtu kā bija agrāk — kļūtu greizsirdīgs. Vai — pieņemtu, ka Pūpola vietu ieņēmis Grants. Tagad?

Viņš pasmaidīja — izrāde bija jautrāka, kā viņš bija sagaidījis.

„Labi," viņš teica, „bet apsolīt tev nevaru. Apcietināt un atvest es viņu nevaru."

☆

Ziemelis Imantu atrada vāļājamies gultā. Istaba bija piesmēķēta, gaiss sastāvējis, un uz galda un kumodes mētājās sviestmaižu papīri, siera drumslas un dažādas limonādes pudeles. Visur bija nekārtība un putekļi.

„Jūs?! Imants uztrūkās gultā sēdus, „piedodiet . . . te viss tāds — — nekārtība . . ."

Viņš steigšus mēģināja kaut ko glābt, bet tad atmeta ar roku — kāda nozīme? Ziemelis jau bija istabā.

Imants norausa no krēsla pāri zeķu un krēslu pašu pastūma uz Ziemeļa pusi.

„Mēģiniet apsēsties," viņš pa daļai nokaunējies, pa daļai spītīgi runāja," ar ko varu pakalpot?"

Ziemelis palika stāvot — šai istabā, likās, viss bija lipīgs; bija jāsargā drēbes.

„Esmu pie jums ar uzdevumu mēģināt jūs pierunāt mūsu viesības tomēr apmeklēt," viņš teica, cenzdamies elpot pēc iespējas maz — smakas viņam no laika gala bija pretīgākas par visu, „mana sieva būtu ļoti nelaimīga, ja jūs nenāktu."

Imants redzēja Ziemeļa pūles istabā nekam nepieskarties, un ap lūpām viņam atkal iezagās parastais smīns .

„Kā tagad klājas jūsu kundzei?"

„Jūs vēl vienmēr esat pārliecināts, ka viņa — hm — vājprātīga?"

„Šīm viesībām jāpierāda, ka tas tā nav?"

„Nāciet un pārliecinieties. Viņa ir nervoza, bet viņa nav garā vāja. Garā vājie neizdomā tādas intrigas kā mana sieva."

Imants neatbildēja — viņš gaidīja domas tupinājuma.

„Intrigas attiecas uz jums."

„Uz mani?"

„ Un uz Grunduļa jaunkundzi. Mūsu viesības tiek rīkotas, lai jūs abus savestu ciešāk kopā. Kad sievietei pāri četrdesmitiem kā manai sievai, tad atmostas mātes un saprecinātājas jūtas. — Protams, man to nevajadzēta atklāt, tas viss ir noslēpums, un arī Lilija to nezina, bet neredzēju citas iespējas, kā jūs pierunāt. Man liekas, ja jūs atnāksit, tas palīdzēs sievas nerviem," Ziemelis nobeidza, jautājoši raudzīdamies Imantā.

„Tad tāpēc . . ." Imants šūpoja galvu, „bet kādā sakarībā jūsu kundzei tāda interese par mani?"

„Kā jau teicu," Ziemelis neredzēja iemesla stāstīt visu, ko zināja, „jūs esat vientuļš, Lilija ir viena — kas dabiskāks, ja divus vientuļus mēģina savest kopā? — Es jūs lūdzu — nāciet!"

„Par kumēdiņu rādītāju? Lai jums tiek ko pasmieties? — Nē, Ziemeļa kungs. Esmu par vecu, lai piedalītos tāda veida farsos, un ja man vajadzēs sievu, tad to pats sameklēšu. "

„Jūs pats mani mudinājāt rūpēties par manas sievas nerviem — kāpēc jūs šoreiz negribat man palīdzēt? Viņa pāgātnē daudz pārdzīvojusi, daudz cietusi. Varbūt ir nepareizi, ka viņa tagad dzīvo mājās bez darba — pēkšņais tukšums pēc gaŗiem, straujiem darba gadiem noteikti viņas nervus ietekmējis. Pārmaiņa, šāda — kaut pēc jūsu uzskata nelietderīga — darbošanās, citāda domu ievirze un zināma dzīvība un kustība ap viņu — vai jūs nedomājat, ka tas viss viņas nerviem var darīt labu?"

„Var jau būt, bet — atklāti runājot — kas man par daļu? Savu pienākumu es izpildīju, jūs brīdinādams. Mans padoms bija — runāt ar nervu ārstu. Jūs esat pārliecināti, ka pietiek ar viesību rīkošanu. Man pret to nav iebildumu, tikai — lieciet man mieru."

Viņš nervozi aizsmēķēja cigareti, izdegušo sērkociņu uzsviezdams brīvi uz galda.

Bet Ziemelis neatlaidās.

„Jūs toreiz minējāt, ka Straumēna kundzei varētu draudēt briesmas. Ka mana sieva varētu kļūt viņai bīstama. — Vai arī tas neietekmēs jūs savu nostāju mainīt?"

„Nē. — Kāpēc?"

„Man liekas, ka jūs par Straumēna kundzi izrādāt zināmu interesi," Ziemelis uzmanīgi skatījās Imantā, „jeb vai es būtu maldījies?"

Imants piecēlās. Kaut arī Ziemelis bija palicis kājās stāvot, viņš pats bija visu laiku sēdējis uz gultas malas.

Viņi stāvēja aci pret aci, augumā vienādi, tikai Ziemelis bija drusku apaļāks, gludāku seju, un uz viņa tumšā mēteļa atlokiem nebija ne pūciņas putekļu. Imanta krekls bija saburzījies un vaļā, un apkaklīte tāda, kādu te neviens nevalkāja; Monikas šuvums.

„Jūs neesat maldījies, Ziemeļa kungs," viņš sažņaudza dūres, lai savaldītos, „jūs nemaz neesat maldījies. Man interese par katru cilvēku, kam no jūsu vājprātīgās sievas var draudēt briesmas."

Ziemelis saslējās.

„Granta kungs, jūs aizmirstaties!"

Bet tad viņš atkal saduga. Viņš nebija nācis nīsties. Viņš vienmēr bija lepojies ar to, ka prata ar veiklību un piemīlību, neatlaidību un diplomātisku taktu panākt savu. Kāpēc šoreiz ļaut sevi samulsināt?

(Turpinājums sekos)

EDUARDS FREIMANIS

DZEJOĻI. ALFRĒDA KALNĀ

SEŠI M

GIRTS SALNAIS

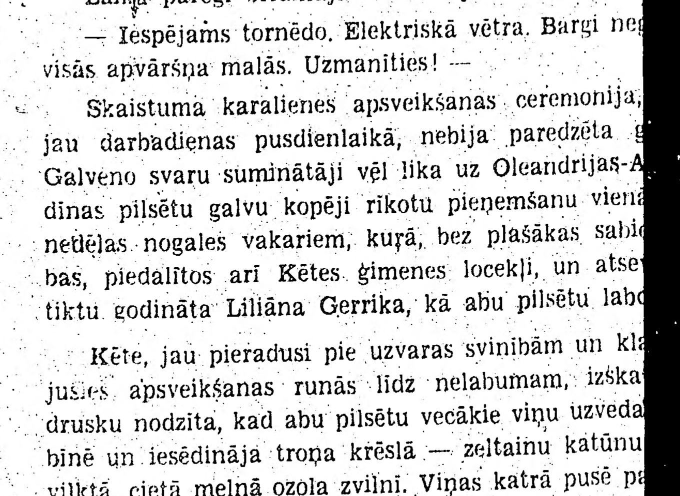

(207. turpinājums)

EPILOGS

EDUARDS FREIMANIS, ZEMDEGAS

DZEJOĻI. ALFRĒDA KALNĀJA APGĀDS, 1958.

Jauna dzejnieka pirmā grāmatā meklējam vispirms, vai viņam ir kas savs ko teikt, vai viņš rāda kaut ko būtiski nebijušu, vai viņa dzejā sadzirdami dziļi dvēseles avoti. Zemdegas nozīmē dziļu kūdras purva degšanu, bez liesmas, bet ar gandrīz nenodzēšamu ilgu gruzdēšanu. Freimanim šīs pazemes kvēlošana raksturīga: viņa vārsmas neizšaujas spilgtās liesmās, vietām rada kā sūru biezu dūmāku par priekšstatiem, kuŗu mutuļos jaušam pirmatnējas izjūtas. „Manas nojautas tumšas, Nespēj valodas apgaismot tās," viņš saka savā krājuma otrā dzejolī, zināmā mērā tā nospraužot teku uz savas dzejas būtību.

Bet vai šīs tumšās izjūtas tiešām viņam raksturīgas? Pirmā nodaļā, kur viņš atceras savu Kurzemi, „lielā, baltā gaismas tālē" ceļas Gaismas zeme. Šai nodaļā ir krājuma labākie dzejoļi, kas izceļas ar skatītās dzimtenes dabas skaistām, lēnos smagos pantos tvertām ainām. Tās viņš pacildina ar zīmoliskiem, pusteiksmainiem priekšstatiem: „vasaras Dieviņš", „dārza māsiņa — mārīte", „saules gariņš", „selgas vēja jājēja", „mana ķīvīte". No putniem viņš iecienījis vālodzi, dzilnu, dzeguzi, vanagu. Te daba dzīvo savā ziedainā košumā, saulē, vējos, te maz tumšu izjūtu, te negruzd zemdegas, nekož acis sūri necaurredzami dūmi. Tomēr — šī gaismas zeme ir atstāta, aizgrimusi pasaule. Sākās bēgulība, veras mēmā čūsku pļava, kur „veltīgi meklēsim gaismu: tumsā slīkst saulainās jomas." Te tad var runāt par tumšu izjūtu, atceŗu, ilgu gruzdēšanu. Būtiski šās dzejas tumšās nojautas radušās laikmetisku notikumu dēļ, varbūt, arī nepieder tieši paša dzejnieka būtībai. Citos apstākļos, varbūt, viņa dzeja skanētu pavisam citādi — ar gaišu, saulaini viļņojušu jūsmu.

No dabas galvenokārt Freimanis smeļ savus priekšstatus, temas, vērojumus; pretēji citiem bēgulībā iznirušiem latviešu dzejniekiem viņam tikpat kā nav kultūras jēdzienu, viņš nedzejo nedz par gleznām, nedz koncertiem, nedz par techniskiem sasniegumiem. Tie neietilpst viņa vērojumu lokā. Viņš nav intellektuāls, bet emocionāls liriķis. Viņa priekšstati bieži rindojas bez noteiktas secības, aloģiskās vārsmās. Šai ziņā viņš atgādina Kārli Jēkabsonu, mūsu īstāko liriķi. Intellektuālisti pievērš lielāku vērību formai, „kaļ pantu", emocionālisti par galveno dzejā ieskata izjūtu, noskaņu, pēc kuŗas veidojas izteiksme. Freimaņa dzejas ritmi ir diezgan untumaini, neizturēti, lēkājoši, jebšu viņš nedzejo brīvajā pantā. Ja mūsu bēgulības liriķu lielais vairums cītīgi Čaka skolnieki kā satura, tā formas principos, tad E. Freimanis iet pa savu šauru, bet paša cirstu stigu.

Cīnīdamies pa savām gruzdošām zemdegām, jauzdams pirmatnējo jūklīgo dabu, viņš nevīļus saskaŗas ar dievības jautājumu, jo dievišķās izjūtas avoti bieži verd tieši tumšajās nojautās. Viņa redzējumos pavīd latviski dievestīgie priekšstati — vasaras Dieviņš, veļi, Jumis, bet kā jau jutējam tie neaug pārliecības skaidrībā. Vīzijā (83. lp.) viņš mēģina pacelties nākotnes rēgonībā: „Veļu laiki nāks, Mūžus migla māks", beidzot: „Atzels miera lauks." Ironiski viņš skata Sadzīvošanas priesteri, kas „runāja rāmi par mieru." (72. lpp.)

Ar visām savām dvingām, zemdegām, nojausmām Freimanis savos gala secinājumos visai cerīgs, viņš domā par atgriešanos, kaut vai Aizsaules mierā aizejot:

Atkal dzirdēšu gaisā
Kursas valodžu klaigu,
Bērzu valodu maigu.
(118. pl.)

Grūti pateikt, vai E. Freimanis atstās savu sliedi latviešu dzejā, vai viņš iegūs, tālāk strādājot, formā vajadzīgo spēku, spilgtumu, skanīgumu, kuŗa viņam vēl tagad pabieži trūkst, tomēr interesants viņš ir, lasītāju it kā nevilšus ievelk savu izjūtu, savu dūmakaino skatījumu pasaulē, liek just purvu akačus, dūmus un tumsu, kas gul ap visu šķietami labi izkārtoto civilizēto šolaiku dzīvi.

Jānis Veselis.

Arnolds Apse

DUMPINIEKS UN ANTIDĒMONS

— Vai vergi neapzinās,
Kāds spēks tiem rokās mīt? —
— Drīz celsies tie, jo zinās,
Kā jūgu nokratīt. —

— Kas teiks tiem drošs un redzīgs,
Ka lielā stunda klāt? —
— Ej, dumpiniek, tos dedzīgs
Uz dumpi aicināt! —

— Vēl elso Karaganda,
Rūgts Ungārijai kauss. —
— Irs vergu valsts kā skranda,
Ja visi važas raus! —

— Ja runājos ar tevi,
Ass nemiers mani skauj. —
— Jo mātei vārdu devi
Kļūt vīrs, kas važas rauj. —

— Ak, trimdā katru dienu
Gruzd velti gars un spēks! —
— Tad uzpūt dzirksti vienu,
Lai ceļas ugunsgrēks! —

— Pirms esmu soli spēris,
Mans prāts sāk šaubītis. —
— Ko posts kā patēvs pēris,
Tas vīra ceļu ies. —

— Kaut saule mani vestu
Un jauna laika balss! —
— Lai pavasari nestu,
Ir jācieš ziemas balss. —

SEŠI MAZI BUNDZINIEKI MILVOKOS

Milvoku DV apvienības teātrinieki, atzīmējot latviešu teātŗa 90 pastāvēšanas gadus, savai izrādei bija izraudzījuši mūsu teātŗa tēva Ādolfa Alunāna pazīstamo un iecienīto komēdiju „Seši mazi bundzinieki".

Luga gan ir spēlēta daudzkārt dzimtenē dažādos teātŗos, bet arī svešumā šī jautrā luga arvien vēl rada jaunu prieku un neparastas nianses spēlē.

Vakaru ievadīja apvienības priekšnieka V. Aparjoda īsā, bet interesantā uzruna, kurā viņš pastāstīja par latviešu teātŗa tapšanu 1868. gadā.

Jāliecina, ka rež. M. Valtere - Einberga, kas visā savā darbības laikā DV teātŗa vadībā iet meklētājas un vērtētājas grūto un atbildīgo ceļu, arī Sešiem maziem bundziniekiem bija pratusi atrast svaigu un interesantu pieeju, kas lugu darīja daudzveidīgu un dzīvu. Protams, atzinība pienākas arī ansamblim, kas piekļāvīgi un sadarbīgi izveidoja iepriecinošu sniegumu.

Režisore pati A. Šteinberga lomā krāšņi nodemonstrēja valdonīgo un patmīlīgo atraitni. Ar savu dzīvo spēli viņa aizrāva līdz pārējos ansambļa dalībniekus, no kuŗiem lielākā daļa jau 7 gadi darbojas DV teātrī.

Tāpat visu labu var teikt par M. Granta K. Krūmiņu, kas itin pārliecinoši tēloja jauno laiku un jaunu sapratēju pābilst. Varētu varbūt tikai iebilst par muižas rentnieka pārāk askētisko tērpu, kas sevišķi kontrastēja skatos ar labi ģērbto trūcīgo brāli Jāni Krūmiņu (H. Misiņš). Par pēdējo, ko milvokieši skatīja pirmoreiz, jāsaka viss labākais, jo svētulīgo un liekulīgo pērminderi viņš atveidoja lieliski.

Gundega Peniķe Emilijas lomā, kas šim laikam uzliek pagrūtus pienākumus, lai skatītājus pārliecinātu par pagājušo dienu saldo romantiku, turējās itin braši.

O. Skostiņš bija varens skolotājs Zvaigznīte: izskatīgs un aktīvs; varbūt turpmākās izrādēs noderētu vairāk atturības.

V. Zālītis, kas līdz šim vairāk spēlēja mīlētājus, pēdējā laikā izmēģina roku raksturlomās, pie tam sevišķi laimīgi. Viņa Verprauskis bija tiešām iespaidīgs ir runā, ir kustībās, un viņa spēle ar Šteinberga madamu bija tiešām jauka.

Speciālists žīdu un „auslenderu" lomās O. Blūms sedlinieka Himelmaņa lomā jutās kā zivs ūdenī, pie kam viņa spēli lieliski papildināja tam laikam atbilstošie svītrainie „ancuki".

Arī M. Kalna ķēkšas lomā bija sprigana un brīva. Tāpat jauki notēloja meitu Madi Velga Misiņa.

Jauniņās muižas meitas — bundzinieces Anda un Alda Andresones, M. Pētersone, I. un Z. Brenķes — iepriecināja ar raito un drošo spēli un dziedāšanu, arī St. Graudiņas iestudētās dejas meitenes veica labi.

Puišus tēloja J. Šteinbergs, G. Brenķis un A. Cukurs.

Dekorācijas bija darinājis H. Zellis, un viņa muižas parka skats bija ziedu un vasaras prieka pārpilns. Patika visiem.

Speciāls vārds ar atzinību jāsaka par spēlētāju tērpiem, kas pēc G. Peniķes metiem M. Galdiņas vadībā bija spēlētāju gatavoti. Sievišu personāls tērpus mainīja vairākas reizes, pie tam tie bija pieskaņoti lugas darbībai.

Techniskie darbinieki: apgaismotājs S. Skurulis, skatuves meistars V. Šamīts ar saviem palīgiem F. Miltu un J. Vagali, pianiste Ieva Klaustiņa un sufliere A. Breice. administrātora A. Sakšas vadībā saderīgi veica technisko pienākumus. Skatītāju bija pāri par 400.

◉ **Offenbacha komisko operu „Orfejs pazemē" šogad uzvedīs Kanadas Stratfordas mūzikas festivālā, piedaloties krievu, amerikāņu un kanadiešu dziedātājiem.** Pagaidām zināms, ka festivālā piedalīsies izcilā kanadiešu dziedātāja Loisa Maršale, krievu pianists Levs Oborins, amerikāņu vijolnieks Oskars Šumskis un čellists Leonards Roze.

◉ **Puertorikas festivāls Kasalla festivāls iesāksies 1. maijā Sanžuānā un ilgs līdz 22. maijam. Programmā paredzēti 6 kamermūzikas darbi un tāds pats skaits orķestrāļo darbu.** Slavenais čellists Pablo Kasals, kuŗam pag. gada 29. decembrī piepildījās 82 mūža gadi, piedalīsies 8 koncertos. Izcila vieta būs ierādīta Haidna, Bacha, Brāmsa, Mocarta, Vivaldi u. c. komponistu darbiem.

◉ **Ņujorkas Metropolitena operas soliste Rise Stīvense šī gada rudenī dziedās Sanfrancisko operā.**

IZSTĀDE TORONTO

Ilgvara Šteina gleznu un grafiku skate atvērta līdz 22. martam, Toronto 123 Huron ielā, katru dienu no pl. 12—9 vakarā.

-S.

Mariss Vētra.

AR SVIEDRIEM PIE ĒTERISKA VIEGLUMA

ATMIŅAS PAR LATVIJAS BALETU

X

Kad vīpsnājot par veciem un mirušiem dejotājiem, man izdevās sakaitināt Plūci, viņš parasti iesaucās:

— Kur mēs ir auguš' — un sāka nicīgi vīpsnāt arī par mani.

Sen, vairāk nekā pirms 100 gadiem, bija jau miris Žans Žoržs Novers. Slavenais angļu komēdiants Dēvids Gerriks Noveru bija godinājis par Šekspīru deju mākslās. Kā Gerriks, tā Novers Plūcim ļoti imponēja, bet man bija absolūti sveši. Harijam bija visas tiesības par mani vīpsnāt. Ar lepnu pārākuma sajūtu viņš atraidīja manus iebildumus par klasiskā baleta man apnikušām un sastingušām dejas formām. Jau Žans Žaks Novers bija mācījis, ka mechaniskā technikā nodejots balets neesot nekāda māksla un mēchaniskā technika nodejots par baletu nemaz netiekot atzīts.

— Un arī es to vienādīg' ir teicis, — viņš turpināja man izskaidrot, ka soļu un formu atkārtošanos skatītājs klasiskā baletā varot novērot tikai pie neapdāvinātiem, kaut dažreiz arī labi izglītotiem dejotājiem.

Es viņam, saprotams, tūdaļ atkodos un pastāstīju, ka redzēju kā viņu pašu, tā arī mūsu pārējos dejotājus uz skatuves. Harijs uz to tikai nevīžīgi atmeta ar roku un lika just, ka sarunu ar mani varētu turpināt vienīgi tad, ja es pazītu Mariju Taļjoni, Fanniju Elsleri, Karlotu Grīzi, Fanniju Čerrito un Lūciju Grāni — no dejotāju pulka pagājušā gadsimtā.

Harijs Plūcis bija vienu gadu un četras dienas vecāks par mani. Nevarēju iedomāties, ka reiz slavenās dejotājas viņš būtu pazinis labāk par mani. Sarunu tāpēc provocēju vēl tālāk.

— Vijolei ir četras stīgas, — viņš turpināja, — bet ja to čīgā labs mākslinieks ,vai tu dzirdēsi tad tikai četras stīgas? Klasiskam baletam ir piecas pamatpozicijas. Tās nodrošina un balansē ķermeņa kustību veiklumu. Bet visas piecas pamatpozicijas saplūst un pazūd, ja ar tām mūzicē labs dejotājs.

Harijs Plūcis deju lietās bija tik gudrs, ka par spīti vecuma radniecībai par draugu viņam nederēju. Priecājos tomēr ik reizi, kad varēju Hariju pavedināt uz glāzi alus un, viņu kaitinot, no viņa mācīties.

Par manām antibaletiskām izjūtām Harijs Plūcis ir dusmojies daudz un atkārtoti, taču tā nebija mana vaina, — es pat nebiju Rīgā, bet dziedāju Frankfurtē pie Mainas — kad ... sadomāja izbēgt no Rīgas un pārcēlās uz Spāniju par baleta premjēru Barselonas operā. Varbūt, ka tur bija vainojams kāds no neaptēstiem avīžu skribentiem, kas augsti izglītotajam dejotājam savā kritikā bija piedzejojis „ziloņa grāciju"? Pēc Barselonas Plūcis **pievienojās B. Ņižinskas** baletam, ar to kopā apdejoja Angliju, Franciju, Itāliju, Beļģiju un nez ko vēl, līdz atgriezās mājās un kļuva par Nacionālās operas baleta skolas vadītāju.

— V - o - o! — viņš sauca un spēcīgi sita sev ar plaukstu uz ciskas, ja kāds no viņa audzēkņiem izgrieza pauetes pēc viņa iegribām.

— Oh - ha! Ņet, ņet, ņe to! Es vienādīg ir teicis, tā nivar ! — viņš dusmojās, ja deju studentiem sajūka kāda no piecām pamatpozicijām.

Šad un tad iemetis acis Nacionālās operas baleta studijā arī jau Aleksandras Feodorovas laikos, nekādā gadījumā nevaru pievienoties mānīgiem uzskatiem par klasiskā baleta ēterisko vieglumu. Baleta studijās esmu ieskatījies arī citās zemēs un varu liecināt, ka ar ēteri pat gaisam tur nav nekā kopēja. **Dziedātājam Baltā Nama** galerijā priekšpusdienās ierodoties, no neēteriska gaisa savdabībām pat aizrāvās elpa un — elpot negribējās. Atvainojiet manu vaļsirdību, bet visās klasiskā baleta studijās, kuŗas man izdevies apciemot, — vispirms mani no baleta ir atbaidījusi ļoti intensīva sviedru smaka. Un tas ir gaužām dabiski! Paskatieties, kas tur notiek —

Pie gaŗajām baleta stangām turas lielas un mazas meitenes, dažai pat vīrs un bērni mājās, bet visām viena kāja pacelta gaisā. Paceltā kāja kust uz augšu un leju, uz priekšu un atpakaļ. Pie stangām turas pat zēni un vīrieši, dažs no tiem tik muskuļains, ka kuģus varētu kraut un viens pats, kā Pāvuls, baļķi celt **vezumā. Bet — arī** tiem ir viena kāja gaisā. Nekā ēteriska un no zemes atbrīvota neredz arī tad, kad bērniņi vai lieli cilvēki sāk lēkāt no pazoles uz pirkstgalu, no pirkstgala uz pazoli — un tā bez gala. **Dažureiz arī to dara ar vienu kāju gaisā,** kā ar paceltu asti, bet dažureiz lēkā ar abām kājām uz zemes, un tad baleta studija dun kā zemestrīcē, kad nu... papēžu atbrīvo kāju no sāpošā īkšķgala. Ir dabiski, ka lielā kāju cilāšana un lēkāšana nevienā baleta studijā ne**uzlabo gaisu,** bet logs jātur pievērts, lai vēja pūsma neapsaldētu sasvīdušos ķermeņus. Vajag būt briesmīgi, ja jāmācās dejot . . . Ne reti tas prasa pat asinis. Ja baletkurpītes ir tikai drusku novalkājušās, no lielās lēkāšanas aplūst kāju nagi un īkšķis sāk sūrkstēt. Pat operu izrādēs esmu redzējis asinis uz glītu kāju pirksteļiem, kad dejotāja pēc dejas novelk baleta kurpīti.

(Turpinājums sekos)

DZEJDARBU SACENSĪBA

To rīko LPB Vācijas kopa

Lai sekmētu labas lirikas rašanos, Latviešu preses biedrības Vācijas kopa izsludina dzejdarbu sacensību, ievērojot šādus noteikumus:

1. Sacensībā var piedalīties ikviens latviešu autors ar ne vairāk kā 3 darbiem, kuŗi nav publicēti. Tema, tāpat forma, brīva, neizslēdzot arī episko žanru — poēmu, balādi, varoņeposu.

2. Sacensībai domātie darbi iesūtāmi LPB Vācijas kopas pr- dim. J. Sudrabiņam, (24b) Eutin / Holst., Rettberg - Kaserne, Bl. D - 42, Germany. Pieņems darbus, kas nodoti pastā ne vēlāk par 1959. g. 30. maiju, pie kam sūtītājiem no aizjūŗas zemēm jāizmanto gaisa pasts. Darbi iesūtāmi 3 eksemplāros mašīnrakstā, uz aploksnes kreisā stūrī atzīmējot vārdu „Sacensība".

3. Darbs apzīmējams ar šifru un sūtījumam pievienojama ar tādu pašu šifru apzīmēta atsevišķa aploksne ar autora vārdu un adresi. Šīs aploksnes atvērs, žūrijas atzinumu saņemot.

4. Iesūtītos darbus vērtēs komisija, kuŗā aicināti literāti Jānis Grīns, Jānis Rudzītis un Jānis Andrups. Žūrijas lēmums nav apstrīdams.

5. Trīs labāko dzeju apbalvošanai paredzētas šādas balvas: 1. — 80 DM, 2. — 60 DM, 3. — 40 DM. Žūrijai tiesības godalgas pārkārtot vai summas sadalīt citādi.

6. Godalgotās dzejas LPB publicēs periodikā — kādā no lielākiem trimdas laikrakstiem.

Sacensība notiek Latviešu kultūras dienu Vācijā ietvaros, kuŗas tur risināsies aprīlī un **maijā un būs pēc kārtas jau astotās. Balvām,** kā norāda LPB, ... simboliska nozīme, ka**mēr galvenā vērtība jau ir pati dzeja, kā tautas dvēseles visintimākā daļa.** Kopt to, mūsu ne**apstrīdams** pienākums, kādēļ ... darbus izdot kopīgā **krājumā.**

No kr.: V. Zālītis (Vepravskis), O. Blūms (Himelmans), M. Valtere - Einberga (Šteinberga madama). Foto A. Graudiņš

GIRTS SALNAIS

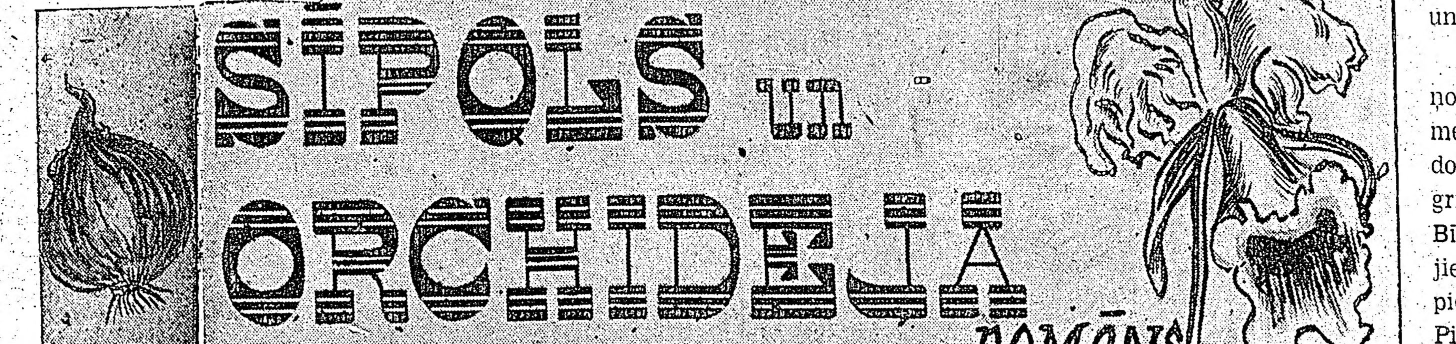

(207. turpinājums)

EPILOGS

Aberdīnas dibinātāju piemiņas laukumā senču senča Vinnija Gerrika paceltā dūre vairs nelikās draudam Oleandrijas pilsētai pārupē, bet šķita iegrūsta vizmīgā virā.

Laika pareģi brīdināja iedzīvotājus:

— Iespējams tornēdo. Elektriskā vētra. Bargi negaisi visās apvāršņa malās. Uzmanīties! —

Skaistuma karalienes apsveikšanas ceremonija, kā jau darbadienas pusdienlaikā, nebija paredzēta gaŗa. Galveno svaru suminātāji vēl lika uz Oleandrijas-Aberdīnas pilsētu galvu kopēji rīkotu pieņemšanu vienā no nedēļas nogales vakariem, kuŗā, bez plašākas sabiedrības, piedalītos arī Kētes ģimenes locekļi, un atsevišķi tiktu godināta Liliāna Gerrika, kā abu pilsētu labdare.

Kēte, jau pieradusi pie uzvaras svinībām un klausījusies apsveikšanas runās līdz nelabumam, izskatījās drusku nodzīta, kad abu pilsētu vecākie viņu uzveda tribīnē un iesēdināja troņa krēslā — zeltainu katūnu apvilktā, cietā melnā ozola zvilnī. Viņas katrā pusē palika pilsētu vecākie un tālāk rindā sastājušies biedrību un klubu pārstāvji, kuŗi noteiktā kārtībā apsveica, katrs atbilstoši savas organizācijas mērķiem, teikdams pa kodolīgam domu graudam. Kēte maz uzmanīja, ko kuŗais sacīja. Zināja jau no galvas, ko tie teiks.

Viņas pusē letarģisko stāvokli neietekmēja pat draudīgie negaisa padebeši, kas plaiksnījās vienā rūsā un zibeņos, biedēdami salasījušos pūli, no kuŗa negribīgi šķīrās mātes ar bērniem. Kēte, automatiski paveikdama klanīšanos un smaidīšanu, paslepus lēni laida apkārt skatu, meklēdama ģimenes locekļus un paziņas. Taču bija grūti ko saskatīt.

Kēte ilgu pilnu, maigumā tvīkstošu mirkli pārlaida ļaudīm. Vai neieraudzīs?

Zibeņi krustojās un cilpojās tālē. Dārdināja. Pūlis laukumā kļuva retāks. Kēte aizdomīgi ieklausījās runātājā; drusku aizrāvās. — Gadījies savādnieks, — domāja, — nesāka ne ar sevi pašu, ne savu organizāciju, un nevienā teikumā ne just tādu grābstīšanos, kā „es domāju", „es redzu", „es ceru", „mana svētākā pārliecība" . . . Kēte nodrebinājās un tad tikai atgidās, ka tas ir priekšpēdējais runātājs — Oleandrijas vecākais, filharmonijas biedrības goda biedrs.

„. . . un viena no brīnišķīgākām pasāžām Tā Kunga kompozicijā šodien ir mūsu priekšā, — mūsu Kēte. Viņa mums reizē ir varoņoperas ārija un korālis, materializēta serenāde un jaunavīgi jautrs skerco, šūpuļa dziesma un lielas ģimenes pateicības himna."

Runātājs pameta aizdomīgu mirkli baigajos mākoņos un steidzās nobeigt, bet neparastais salīdzinājums meičas sirdi padarīja mīkstu. Acīs sakāpa asaras. Īso domu kamaniņas sāka virpuļot. Gribējās, neizturami gribējās mesties lejā no tribīnes, sameklēt māti, Diānu, Bītiju, mazo Klodu, kas, droši vien, jau tagad noraudājies lūdzās mā, lai laiž augšā pie Kētes. Ai, gan viņi visi piedos, ka atklāti sakot — visa šī lieta, ar Leonardu Piekto, Dagu un skaistuma karalienes troni, ir drusku tāda kā piecepusies. Bet vai mājās nekas nepiecepas? . . .

Aberdīnas majors cēlās galavārdam. Vidusskolnieku tauŗu orķestris Šuberta Militārā marša taktis dzina auļos, pēkšņi apstādinādams kā zirgus lēcienā. Zēni un meitenes, sagrābušas pūšamos un sitamos padusēs vai pārsvieduši plecam, kā pānikā metās projām uz apkārtnes auto novietnēm. Kētes dzimtās pilsētas majors vairs nemēģināja kļūt asprātīgs. Viņš sevī lādējās, ka jāskrien uz apspriedi ar Metuzālu Gerriku; ka tagad būtu jābūt kopā ar ģimeni. Pavilcis aiz elkoņa augšā Kēti, viņš noskūpstīja to uz abiem vaigiem, kā pielikdams divus punktus ceremonijas beigām, elpu aizturēdams gaidīdams pieteikto meteorologu ziņojumu. Viņš ausījās un atvadām spieda Kētes roku. Iekrācās, bet tūdaļ skaidri ieskanējās skaļruņi, atmosfairas traucekļiem it kā šaustot atsevišķus vārdus ar prakšķiem un kraukšķiem.

„ . . . Aberdīna - Oleandrija viesuļvētras ceļā . . . Tornēdo tiešais virziens vēl nav nosakāms. Iedzīvotājiem ieteicams meklēt patvērumu . . ."

Vinnija un Lotes Gerriku piemiņas laukumu šķita kāds izslaukām. Pūlis pazuda, kā skudras, aplietas ar benzīnu. Pie tribīnes piedrāzās Ārējo dekorāciju nozares smagais auto. Strādnieki pa galvu, pa kaklu svieda tajā norautus transparentus, karogus, karodziņus.

Pilsētu vecākie, paķērusi vidū Kēti, steigšus tipināja uz leju. Lentītēm greznotais troņa krēsls brakšķēdams un palēkdamies iekrita mašīnā. Kēte apjukusi atskatījās. Abās pusēs kādas rokas sirsnīgi paspieda elkoņus, bet kad gribēja pateikt kādu tencinājumu, vairs bija redzamas tikai abu majoru muguras, zūdam pa laukuma noejas kāpnēm.

Kēte apjukusi palika sastingusi, vientuļa, kā Bībeles sālstabs. Sirds sarāvās kā kamolā. Laukums un godavietas bija tukšas. Kētes sejā sāka dejot neaplēšami puksti. Pret biezu noejas uzbūvi atspiedies, stāvēja Kētes advokāts. Un tikai Vinnija pieminekļa pakājē, kā aizmirdzis, kā sastrīdējies sēdēja kāds pārītis. Mazais, sīkais jurists, izskatījās kā melns spieķis, pamests atstutēts pie pelēkā mūŗa. Viņš negribīgi sakustējās, šaubīgi paskatījās debesīs, it kā paoda skrējošo vēju, un pienācis, pieklājīgi pajautāja:

„Aizvest mājās?"

Kētei žņaudzās kaklā. Acis kļuva aklas. Viņa pakustināja lūpas, kā smīnam, kā raudām.

„Neviena? . . ." izšļupstēja un aprāvās. „Es . . . es ņemšu taksametru."

Pārītis, laikam pamodies no sapņiem, pietrūkās kājās, un sarkanmatainais vīrs platiem, lieliem soļiem sekoja steidzīgai sarkanmatainai sievietei uz Kētes pusi.

„Labi," teica advokāts, izstiepdams apakšlūpu, „šaubos tikai vai . . ."

„Hēj, Kēte!"

„Sibilla?" Kētei, griežoties pret studenti, viss sāpēja un reiba. Advokāts, pateicīgi kraukādams atvadījās un ticis lejā no laukumā, skriešus devās uz auto.

„Apsveicu ar panākumiem," bez aizdomām uzsauca Sibilla.

„Panākumiem?" Kētes vaidiens izkrita, kā rūgts kumoss. „Redzi . . . Viņi neviens . . . nav." Viņa valdīja raudas.

(Nobeigums sekos)

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

VIESĪBĀM UN IKDIENAI

Auksto ēdienu klāsts ir ļoti bagāts, tos var sagatavot dažādos veidos gan no gaļām, gan zivim un saknēm.

Recekļus var gatavot ne tikai no cūkas gaļas, bet tiem var izmantot arī teļa gaļu, kas nav tauka.

Šādus aukstos ēdienus var gatavot ne tikai viesībām, bet arī vakariņām.

Galdam nav jābūt pārpildītam ar ēdieniem, bet tiem jābūt ar gaumi sakārtotiem.

Auksto galdu klājot, var visu uzlikt uz galda, pirms viesi ieradušies.

Par aukstā galda ēdieniem ir jau LA rakstīts, te tikai par dažiem parastākajiem.

TEĻA ZILCE

1½ mārc. teļa gaļas un 1 teļa galvu, pieliekot lauru lapas, sīpolus, piparus un sāli pēc garšas, vāra uz mērenas uguns, kamēr gaļa miksta. Tad gaļu izņem atdzesē, atdala no kauliem, samaļ un liek katlā atpakaļ. Ar izkāsto vīrrez malto gaļu uzkarsē, tad lej bļodiņās un novieto vēsā vietā, lai sastingst. Pasniedzot galdā, gaļu no bļodiņām izgāž, sagriež šķēlēs. Dod klāt mārrutkus vai mārrutku mērci.

TEĻA RECEKĻIS GABALIŅOS

Teļa gaļu un kājas sacērt, pārlej ar aukstu ūdeni un vāra. Pirmo ūdeni ar visām putām nolej. Gaļu noskalo, pārlej ar jaunu ūdeni. Kad uzvārās, noputo, pieliek sāli, piparus, lauru lapas, virces un sīpolu, vāra mīkstu. Tad gaļu izņem no viras un atloba no kauliem, sagriež gabaliņos. Olu baltumus saputo ar sāli, atšķaida ar remdenu buljonu un pielej pārējam virumam. Liek katlā uz lēnas uguns, un lēnām maisot, karsē, līdz olu baltums uzvārās. Uzvāra un noņem no uguns, apsedz un laiž nostāvēties. Tad noņem no virsas olu baltumu. Buljonu izkāš. Ieliek gaļu izmaisa un salej masu ar aukstu ūdeni izskalotos traucinos, lai sarecēt un pasniedz aukstā gaļā.

MALTAS GAĻAS RECEKLIS

Teļa gaļu sacērt gabalos un liek katlā ar ūdeni. Līdz ko uzvārās, pirmo ūdeni ar visām putām nolej, pārlej jaunu ūdeni, pieliek virces, sāli, sīpolu, sacirstas teļa kājas un vāra uz lēnas uguns. Kad gaļa miksta, atloba no kauliem un samaļ. Viru izkāš, ieliek samalto gaļu, uzvāra, nogaršo sāli un salej formas vai vēlama lieluma bļodiņās.

SIVĒNA RECEKLIS

Sagriež sivēna gaļu četrstūrainos gabaliņos, liek katlā un pārlej ar aukstu ūdeni. Līdz ko uzvārījies, ūdeni nolej, noskalo gaļu un pārlej jaunu ūdeni. Pieliek garšvielas un vāra, kamēr gaļa miksta. Izvārīto gaļu noņem no kauliem, viru izkāš un pārlej traukos sakārtotiem gabaliem. Noliek sastingšanai.

CŪKAS GAĻAS RECEKLIS

Cūkas kājas sacērt mazākos gabalos un vāra ūdenī. Kad ūdens uzvārījies, pieliek pārējo gaļu un sīpolu un garšvielām. Vāra uz lēnas uguns, kamēr gaļa miksta. Tad gaļu izņem no viras un atdzesē. Sagriež gabaliņos un izņem kaulus. Gaļu liek mazos traucinos, kupos ieliek zaļumu lapiņas, burkānu šķēles vai olu šķēles. Sakārtojumu pārlej ar izkāsto viru, sasaldē un pasniedz galdā.

CŪKAS GALVAS RULĀDE

Cūkas galvu notīra, pārcērt kaulu, bet tā, lai pakausī paliktu nesacirsts. Izņem smadzenes un acis, pārlej ar aukstu ūdeni. Kad sāk vārīties, nosmeļ putas, pieliek piparus, virces, lauru lapas un sīpolu, vāra, kamēr gaļa ir miksta. Izņem kaulus un atdala visu citi saveltnē. Ietin drēbē, liek zem sloga un tur dažas stundas vēsā vietā. Noņem drēbi, sagriež šķēlēs, sakārto uz cepešbļodas un pasniedz galdā ar mārrutkiem. Var lietot arī kā uzgriežamos sviestmaizēm.

LAŠA RECEKLIS

Pārgriež lasi gareniski pušu, izņem iekšas, nomazgā, sagriež mazākos gabaliņos, pieliek katlā, pārlej ūdeni, pievieno garšas saknes un vāra. Var gatavot arī bez garšas saknēm.

Pavāra, tad noņem no uguns un ļauj karstā virā pastāvēt pusstundu. Izņem no buljona laša gabaliņus, pieliek sagatavotu želatīnu. Sakuļ sāli ar olu baltumu, lej pie buljona un lēni maisa, kamēr olu baltums sarec un sanāk virsū. Laša gabaliņiem noņem ādu, sakārto traucinos un pārlej ar izkāstoto buljonu. Noliek vēsā vietā un nākamajā dienā izgāž no trauciņiem, saliek uz garena šķīvja un garnē ar zaļumiem.

SPEĶOTA VĒRŠA GAĻAS VELTNE

5 mārc. vērša ribu, ½ mārc. žāvēta speķa, ¼ mārc. baltmaizes, 3 olas, ½ mārc. burkānu, ¼ mārc. svaiga speķa, majorāns un sāls pēc garšas.

Vērša gaļai izņem ribas, nolīdzina un viegli izdauza vienādā biezumā. Nogriezto gaļu samaļ kopā ar izmērcēto baltmaizi un svaigo speķi. Samaltai masai pieliek sāli, majorānu ,labi samīca .Samīcīto masu plāni pārziež pār izdauzīto gaļu, saliek rindiņās sagrieztu žāvēto speķi, burkānus, sagrieztas olas, pārziež, saliek un sašuj. Labi vēl notin un, pieliekot viras saknes, vāra, kamēr gatavs. Atdzisušu sagriež, garnē ar zaļumiem un marinētiem gurķiem.

SAKŅU VELTNE

1½ mārc. kartupeļu, ¼ mārc. burkānu, ¼ mārc. seleriju sakņu, 3 olas, 3 ēd. kar. miltu, sāls pēc garšas.

Pildījumam: 3 olas, ¼ mārc. burkānu, ¼ mārc. seleriju sakņu.

Vārītus kartupeļus, burkānus un seleriju sakni samaļ, pieliek 2 sakultas olas, miltus un sāli. Labi samīca. No samīcītās masas veido garenu veltni, kurai vidū iepilda cieti novārītas olas, iespeķo ar burkāniem un seleriju sakni. Apviļā miltos, cep krāsnī gaiši brūnu.

Atdzisušu veltni sakārto uz bļodas. Garnē ar zaļumiem. Dod klāt majonēzi.

DERĪGA GRĀMATA KOMŪNISMA APKAROŠANAI

PADOMJU SAVIENĪBAS SPIEGOŠANAS JAUNĀKIE SASNIEGUMI

„MY TEN YEARS AS A COUNTERSPY" by Boris Morros as told to Charles Samuels, The Viking Press izdevums (Kanadā uie The Macmillan Company of Canada Ltd. 248 l. p. Cena — $4,50.

Kā lasītāji varbūt vēl atcerēsies no ziņojumiem dienas laikrakstos, pirms kāda laika Savienotajās Valstīs atklājās sensācionāla spiegošanas afēra, kurā bez kāda Lietuvas žīdu emigranta — Sobela, bija iejaukti miljonāri Sterni, pie kam izrādījās, ka Sterna kundze ir kāda ASV bij. sūtņa meita. Sobelu notiesāja, bet Sterni pie laika paslēpās aiz „dzelzs aizkara"... Grāmatas autori bez parastās sensāciju kāres, kas bieži traucē šādās grāmatās faktu atdalīt no fantazijas, attēlo Padomju Savienības moderno spiegošanas sistēmu brīvajā pasaulē, atklājot arī dažas mazāk pazīstamas lietas.

Tas Morosam bija iespējams tikai tādēļ, ka viņš desmit gadu bija darbojies kā ASV pretspiegošanas agents, reizē būdams arī nomināli padomju spiegs. Grāmata arī atklāj, ka kādreiz samērā rupjā padomju spiegošanas sistēma gadu tecējumā ir visai tālu izsmalcinājusies. Tās dienestā ir iesaistīti veikalnieki, kuru veikaliem Padomju Savienības valsts kase piegādā naudu tiešām devīgos apmēros (Morosa televīzijas raidījumu sabiedrībai bija solīti pat $359.000,-).

Izrādās ,ka spiegošana nostādīta tik „zinātniski", ka pastāv pat īpašs „seksoloģijas institūts", kas sagatavo prostituētās audzēknes noslēpumu izvilināšanai no uzdzīves kāriem Rietumu pasaules diplomātiem un citiem ierēdņiem . . .Liela vērība pievērsta spiegu akcenta izkopšanai un viņu sabiedrisko manieru iedresēšanai. Spiegu centrāle rūpīgi pētī cilvēku vājības, lai, tās izmantojot, spiestu vajadzīgās personas spiegot . . .

Izlasot šo grāmatu, nav jābrīnās, ka „mistiskā kārtā" spiegošanas tīklā iekrīt tik daudzas redzamas Rietumu personības.

Budzis.

JAUNS KOŖA DZIESMU KRĀJUMS

Nupat iznācis A .Kalnāja apgādā prof. Leonida Slaucītāja koŗa dziesmu krājums. Tanī uzņemtas 8 dziesmas, gan tādas, kas jau dzirdētas, gan arī pavisam jaunas. Jauktam korim šeit sešas dziesmas: „Fūga liturģijas tekstam", „Fūgas fragments", „Mocekļi", „Senā teika", „Kad nakts", „Zilie pulksteniši" un „Zvaigžņu lietus". Sievu korim — „Pāri dzīves sapņu lejām", bet vīru korim „Dziesma lielos vējos" — Patīkami atcerēties, ka „Fūgu liturģijas tekstam" pirmoreiz nācās dzirdēt Rīgā, Doma baznīcā 1936. gadā. Tad to diriģēja Teodors Kalniņš. Pēc tam fūga tai pašā vietā dziedāja vairākas reizes, kā arī Vācijā driģenta K. Lietiņa koŗa izpildījumā. „Pāri dzīves sapņu lejām" pirmoreiz dziedāta Botives latviešu draudzē diriģentes O. Liepas-Vītoliņas vadībā. „Mocekļi" dziedāta diezgan bieži Aizvesto pieminas dienās.

Ar jauno izdevumu mūsu koŗa dziesmu apcirkņi kļuvuši bagātāki jaukām un iejūtīgām dziesmām. Par to priecājas ne vien koŗu diriģenti, bet arī itin visi dziesmu draugi un dziesmu mīļotāji.

K.

TOP INVALIDU BIBLIOTĒKA VĀCIJĀ

Latviešu kaŗa invalidu apvienība ir pasākusi organizēt bibliotēku mūsu kaŗa invalidiem un pārējiem Vācijā palikušajiem tautiešiem.

LKIA ir lūgusi mūsu grāmatu izdevējus ziedot grāmatas šai vajadzībai. Uz pirmajiem iesniegumiem ir paspējuši atsaukties 7, paziņojot, ka ziedo 1-2 eks. no krājumā esošajām grāmatām. Bet tā kā daudzas grāmatas izdevniecībās vairs nav, jo ir izpārdotas, tad grāmatu ziedojumi tiek lūgti un vākti no visiem tautiešiem.

Bibliotēkas ierīkošanai ir nepieciešama nauda. Tautieši un organizācijas, kas nevar vai nevēlas ziedot grāmatas, tiek laipni lūgti ziedot naudu. Naudas ziedojumi bibliotēkai citām vajadzībām netiks izlietoti. Ir izstrādāti bibliotēkas, kā arī bibliotēkas fonda noteikumi.

Pirmie grāmatu un naudas ziedojumi ir jau nosūtīti uz Memmingenu. Ziedojumus bibliotēkai var sūtīt tieši uz Memmingenu vai arī nodot LKIA Kanadas pārstāvim: J. Sukurs, 339 Crawford St. Toronto, Ont., Canada.

Tuvāku informāciju bibliotēkas sakomplektēšanas lietā var iegūt no LKIA pilnvarotā bibliotēkas lietā: J. Dimants, 1127 4-th St Des Moines 1a Iowa, U.S.A.

Centrālās un vietējās organizācijas ,grāmatu izdevēji, draudzes un visi tautieši lūgti atsaukties uz LKIA draudzīgo aicinājumu, kopējiem spēkiem sakomplektējot latviešu bibliotēku Vācijā.

J. Dimants.

Aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

PĀRKRIEVOTAJĀ RĪGĀ

Līdzšinējie oficiālie dati (piem., Lielā pad. encikl., 1953. g., 363. l. p.) liecina, ka latviešu Latvijā ir 1½ miljona cilvēku un tikpat runā latviski. Pavisam citāda liekas iedzīvotāju tautība Rīgā. Rīgas radiofons 20. 2. 59. GMT noraidīja iepriekšējā vakarā notikušo Viļa Lāča tikšanos ar saviem vēlētājiem Prolet. rajona 47. vēlēšanu apgabalā. Prolet. rajons atrodas abpus Vidzemes šosejai, tanī tagad dzīvo 17% Rīgas vēlētāju un te atrodas ⅓ Rīgas rūpniecības. Priekš kaŗa šis rajons bija tīri latvisks. Radiofons pārraidīja visu technologa Ozola runu krieviski ar stipru latvieša akcentu. Krievu valodā teiktās (laikam gaŗās) Lāča runas beigas neatskaņoja. 24. februārī pārraidīja Kalnbērziņa tikšanos ar vēlētājiem un tanī pašā dienā par to bija rakstīts „Izvestijā". K. „vēlētāji" visi bija krievi, kas runāja krieviski tāpat kā pats „Zaķis".

Rīgas vēlētāju skaits attiecībā pret visas republikas vēlētāju kopskaitu, turpina augt: 1947. g. Rīgā bija 21,6%, 1951. g. un 1955. g. — 26,4%, bet šogad jau 28,4%. 1947. g. Rīgai lika dot 26 deputātus no 120, 1951. un 1955. g. — 53, bet šogad jau 57 deputātus no 200.

14. februārī „Cīņā" un „Sovetskajā Latvija" publicētajā deputātu kandidātu sarakstā 6 kandidātiem nebija atzīmēta nodarbošanās — laikam jau čekistiem okupētajā zemē no sava aroda jākaunas — Djomin, Golovko, Leut, Sinkarenko, Gusakovskij, Varkaln.

Šinīs „vēlēšanās", kas notika 1. martā ,ievēlēja visus republikāniskās pakļautības pilsētu partijas komiteju 1. sekretārus; 4 no pieciem CK sekretāriem; 17 no 24 ministru padomes locekļiem; 23 no 44 partijas lauku rajonu komiteju 1. sekretāriem.

1959. g. 27. februārī.

Piekrāptie vēlētāji

„ . . . Mūsu vēlētājiem nav pat šaubu ēnas par to, ka viņu izvēlētie varētu piekrāpt. Nē, vēlētāji stingri pārliecināti, ka deputāti būs uzticami tautas kalpi un godīgi pārvaldīs valsti . . . (Rīgas radiof. 13. 2. 59)

Kā bija priekš 8 gadiem?

„ . . . šodien strādnieks Goldšmits ieradās kā viens no pirmajem nobalsot par **tautas uzticamo dēlu**, lielā Staļina līdzgaitnieku — **L. P. Beriju. Ar sajūsmu par Beriju nobalsoja** 4. poliklinikas chirurģe Ļaļina, skolnieks Edgars Vee, VEF konstruktors Grieze un LVU profesors Alfrēds Staļgevičs . . .

Vecais kalējs Ju. G. Hammers teica: — Šodien liela diena, visa mana ģimene ar prieku atdeva savas balsis par Staļina bloka kandidātu — V. M. **Molotovu** . . . — "

Vēlētāja Klevcova uzrakstīja: „**Esmu laimīga, ka balsoju par L. P. Beriju** . . . "

Daugavpils Jaunā rajona iedzīvotājiem bija liels gods — nobalsot par lielā Staļina tuvāko līdzdarbinieku — **Kaganoviču** . . .

Lielā tēvijas kaŗa invalids S. V. Šalabodovs teica. „Balsojot par Molotovu, mēs balsojam par mūsu zemes gudro politiku . . . "

(„Sov. Latvija", 20. 2. 51.)

„Studentu un mācības spēku kopsapulce LVU un daudzās citās iestādēs vienprātīgi nosauca par savu kandidātu **Ļeņina** un Staļina tipa valsts darbinieku . . . L. P. Beriju, aktīvo cīnītāju par komūnisma lietu" („Sovetskaja Latvija", 16. 2. 51.)

Piezīme: tā bija „maldīšanās", saka Chruščevs.

Berija, kā zināms, kā nodevējs tika nošauts, bet visi šie padomju dižvīri krituši nežēlastībā.

Jāņa Mediņa skaņdarbi

„Šajās dienās Komponistu savienībā pulcējās Rīgas mūziķi, sabiedrisko organizāciju un koncertiestāžu pārstāvji, lai iepazītos ar jauniem skaņdarbiem, ko saviem draugiem atsūtījis no Zviedrijas tur dzīvojošais izcilais latviešu komponists Jānis Mediņš . . . Patīkami konstatēt, ka arī pēdējā gadu desmita darbos, kas sacerēti atrautībā no dzimtenes, saglabājas komponista labākās, pievilcīgākās īpašības — reālisma un humānisma gars . . . Gribētos novēlēt, lai ar Jāņa Mediņa labākajiem darbiem papildinātu savu repertuāru gan republikas operas un baleta teātris, gan koncertu organizācijas . . . Te vērts atzīmēt, ka konservātorija 28. februārī kopā ar Mākslas darbinieku namu rīkos kamermūzikas koncertu ar Jāņa Mediņa darbiem.

Draudzīgais noskaņojums, kas valdīja Komponistu savienībā, klausoties Jāņa Mediņa darbus, bija gluži tāds, it kā mēs atrastos kārtējā jaunrades sanāksmē. Un kā gan ne! Komponists, sūtīdams savus darbus uz dzimteni, ir apliecinājis, ka grib būt tuvs tautai, strādāt tās kultūras uzplauksmei. Un nav nekādu šaubu, ka tikai savas tautas vidū viņš īsti varētu izraisīt savas radošās spējas. — Nils Grīnfelds.

(„Cīņa", 14. februārī, 1959. g.)

Visi kandidāti uzvarējuši

Padomju Savienības Augstākās padomes vēlēšanās, kas notika 1. martā, ievēlēti visi uzstādītie kandidāti. Vēlēšanās piedalījušies 99,95% balstiesīgo.

VAI JŪS MEKLĒJAT DARBU?

Ja tas tā ir, rūpējieties, lai jūs būtu reģistrēti

DARBA PĀRVALDĒ

- NES (National Employment Service) sniedz BEZMAKSAS pakalpojumus.
- Piedzīvojuši izvietošanas ierēdņi palīdzēs jums atrast piemērotu darbu, atkarā no jūsu spējām un vakantajām vietām.
- NES sniedz bezmaksas pakalpojumus neatkarīgi no tā, vai esat kvalificēti amatnieki vai meklējat vienkārša strādnieka darbu, vai arī intelliģences profesijās.

NEAIZMIRSTIET, ka The National Employment Service sniedz bezmaksas pakalpojumus darba meklētājiem un darba devējiem.

NATIONAL EMPLOYMENT OFFICE

"Personal Selection Office for the Nation"

UNEMPLOYMENT INSURANCE COMMISSION

Penmans

BALBRIGGAN

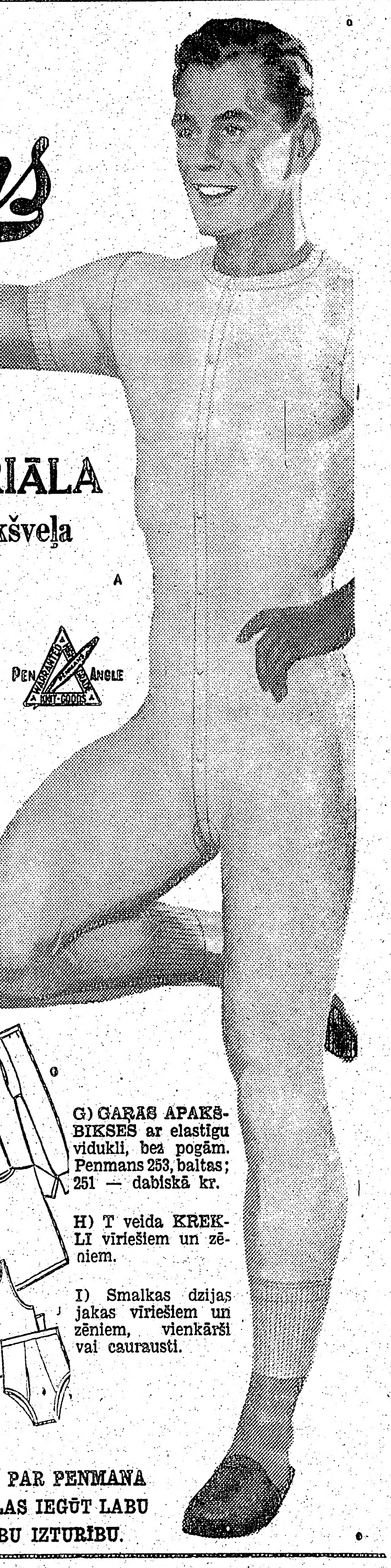

Visāda veida

VIEGLA MATERIĀLA

labas kvalitātes apakšveļa

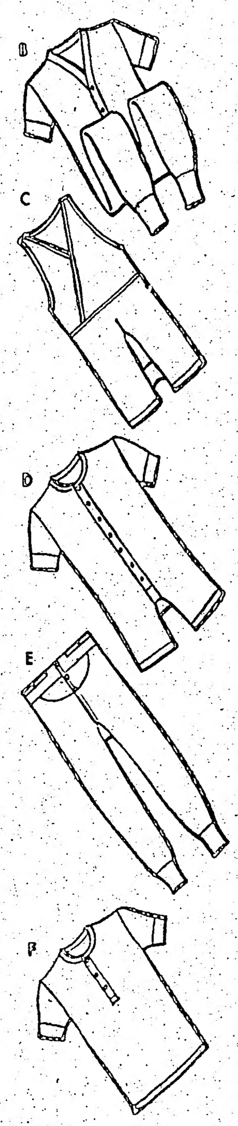

A) KOMBINĒ ar īsām piedurknēm, pilna gaŗuma. Penmans 253 ir balts; 251 — dabiskā krāsā; 223 — divdiegu, balts; 222 — divdiegu, dab.kr.

B) KOMBINĒ ar V veida kakla izgriezumu, īsām piedurknēm, pilna gaŗuma. Penmans 253 ir balts; 251 — dabiskā krāsā.

C) KOMBINĒ, krustām-šķērsām, bez piedurknēm, ar 1 pogu, gaŗumā līdz ceļiem. Penmans 253 ir balts; 251 — dabiskā krāsā.

D) KOMBINĒ ar īsām piedurknēm, gaŗumā līdz ceļiem. Penmans 253 ir balts; 251 — dabiskā krāsā; 223 — divdiegu, balts; 222 — divdiegu, dab.kr.

E) GAŖĀS APAKŠBIKSES ar pogājamu priekšu. Penmans 253 ir baltas; 251 — dabiskā krāsā; 223 — divdiegu, baltas; 222 — divdiegu, dab.kr.

F) KREKLI ar pogājamu priekšu un īsām piedurknēm. Penmans 253 ir balts; 251 — dabiskā krāsā; 223 — divdiegu, balts; 222 — divdiegu, dab.kr.

G) GAŖĀS APAKŠBIKSES ar elastīgu vidukli, bez pogām. Penmans 253, baltas; 251 — dabiskā kr.

H) T veida KREKLI vīriešiem un zēniem.

I) Smalkas dzijas jakas vīriešiem un zēniem, vienkārši vai caurausti.

IR VĒRTS VIENMĒR PAINTERESĒTIES PAR PENMANA RAŽOJUMIEM, JA VĒLAS IEGŪT LABU KVALITĀTI UN LABU IZTURĪBU.

B 7—8

Mūsu mīļais tēvs, vectētiņ

JĀNIS C

bijušais ilggadīgais Rīgas galvenās telef

1878. g. 27. septembrī Valmieras apriņ

Rīgā un apglabāts Br

Viņu

Zem kapa smilgām

Gals sāpēm, ilgām . . . BĒRNI KANADĀ

KAKTIŅ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām maš (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., To

Šveices oriģinālīdzek

Alpu kalnu dziedniecības augi pret AKNU, KUŅGA, NERVU, SIRDS, REUMATISMA u. c. sāpēm, kā saaukstēšanos, klepu un bronchītu — krājumā

SWISS HERBAL REMED

479 QUEEN STREET, W., TORONTO.

Mēs sūtām MEDIKAMENTUS AR GAISA uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropa

Piegāde 3 nedēļu laikā.

Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums

ROTBART'S DRUG STORE

676 Queen Toron EM 3-2

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un

Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās s

537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623,

Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8—9

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀ

jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aizkara. Visi sūtījumi apdrošināti.

Jūs varat uzticēties: 11.000 saiņu Latviju sasnie dienās.

Informācijai zvaniet vai iegriezieties perso

B & A PHARMACY

478 PARLIAMENT ST., TORONTO

PRIEKA DRUSCIŅ

Grāmatas autore pazīstamā igauņu rakstn

MĀGDA PIHLA

Sī grāmata ir glīti iesieta

Cena 2.00 dol.

Dabūjama

DV GRĀMATN

123 Huron St., Toronto, Ont., C

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

DR. OETKER

Frank Vass, BA

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt., 403

College un Spadina (ielas stūrī)

Tel. birojā — WA 2-6111

WA 2-6112, Toronto.

Trešdien, 1959. gada 18. martā, 22. n-rs.

citās iestādēs vienprātīgi nosauca par savu kandidātu Ļeņina un Staļina tipa valsts darbinieku . . . L. P. Beriju, aktīvo cīnītāju par komūnisma lietu" („Sovetskaja Latvija", 16. 2. 51.)

Piezīme: tā bija „maldīšanās", saka Chruščevs.

Berija, kā zināms, kā nodevējs tika nošauts, bet visi šie padomju dižvīri krituši nežēlastībā.

Jāņa Mediņa skaņdarbi

„Sajās dienās Komponistu savienībā pulcējās Rīgas mūziķi, sabiedrisko organizāciju un koncertiestāžu pārstāvji, lai iepazītos ar jauniem skaņdarbiem, ko saviem drugiem atsūtījis no Zviedrijas tur dzīvojošais izcilais latviešu komponists Jānis Mediņš . . . Patikami konstatēt, ka arī pēdējā gadu desmita darbos, kas sacerēti atrautībā no dzimtenes, saglabājas komponista labākās, pievilcīgākās īpašības — reālisma un humānisma gars . . . Gribētos novēlēt, lai ar Jāņa Mediņa labākajiem darbiem papildinātu savu repertuāru gan republikas operas un baleta teātris, gan koncertu organizācijas . . . Te vērts atzīmēt, ka konservātorijā 28. februārī kopā ar Mākslas darbinieku namu rīkos kamermūzikas koncertu ar Jāņa Mediņa darbiem.

Draudzīgās noskaņojums, kas valdīja Komponistu savienībā, klausoties Jāņa Mediņa darbus, bija gluži tāds, it kā mēs atrastos kārtējā jaunrades sanāksmē. Un kā gan ne! Komponists, sūtīdams savus darbus uz dzimteni, ir apliecinājis, ka grib būt tuvs tautai, strādāt tās kultūras uzplauksmei. Un nav nekādu šaubu, ka tikai savas tautas vidū viņš īsti varētu izraisīt savas radošās spējas. — Nils Grīnfelds.

(„Cīņa", 14. februārī, 1959. g.)

Visi kandidāti uzvarējuši

Padomju Savienības Augstākās padomes vēlēšanās, kas notika 1. martā, ievēlēti visi uzstādītie kandidāti. Vēlēšanās piedalījušies 99,95% balstiesīgo.

G) GARĀS APAKŠBIKSES ar elastīgu vidukli, bez pogām. Penmans 253, baltas; 251 — dabiskā kr.

H) T veida KREKLI vīriešiem un zēniem.

I) Smalkas dzijas jakas vīriešiem un zēniem, vienkārši vai caurausti.

ENMANA
ŪT LABU
ŪRĪBU.

Mūsu mīļais tēvs, vectētiņš un vecvectētiņš

JĀNIS CERS

bijušais ilggadīgais Rīgas galvenās telefona centrāles techniķis, dzimis 1878. g. 27. septembrī Valmieras apriņķī, miris 1959. g. 23. janvārī Rīgā un apglabāts Braslas kapos.

Viņu mīlestībā pieminēs

Zem kapa smilgām
Gals sāpēm, ilgām . . .

BĒRNI KANADĀ un PIEDERĪGIE DZIMTENĒ.

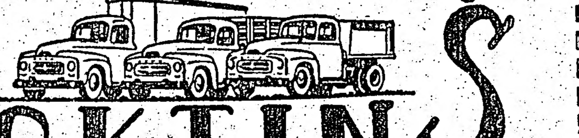

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Šveices oriģināllīdzekļi

Alpu kalnu dziedniecības augi pret AKNU, KUŅĢA, NIERU, NERVU, SIRDS, REUMATISMA u. c. sāpēm, kā arī pret saaukstēšanos, klepu un bronchitu — krājumā tikai pie

SWISS HERBAL REMEDIES,
479 QUEEN STREET, W., TORONTO.

Mēs sūtām

MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU

uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm. Piegāde 3 nedēļu laikā.

Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.

ROTBART'S DRUG STORE

676 Queen St., W., Toronto. EM 3-2800.

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.

Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.

537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.

Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8—9 vakarā.

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE

jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. Visi sūtījumi apdrošināti.

Jūs varat uzticēties: 11.000 saiņu Latviju sasnieguši 10—12 dienās.

Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi

B & A PHARMACY

478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

PRIEKA DRUSCIŅA

Grāmatas autore pazīstamā igauņu rakstniece

MAGDA PIHLA

Grāmatu illustrējuši Dainis Miezājs un Alfrēds Brūveris

Prieka Drusciņa (Roomuraasuke) 4 — 9 gadus veca meitene, gaŗām bizēm, stāsta lasītājiem par saviem piedzīvojumiem pilsētā un uz laukiem ,skolā un mājā ,darbdienā un lielajos Dziesmu svētkos. Autore uzmanīgi ieturējusi šo stilu, nekur neiespiežas pieauguša gudrība meitenes bērnišķi — naīvajā perspektīvā.

Mēs varam sekot ar prieku, kā meitene skaidri īsteno lēmumus un ieņem stāvokli, kur parasti pieaugušais apdomājas. Drusciņa iepriecē lasītājus ar savu gaišo, skaidro seju un tā ir geniāla humora pazīme. Autore simpatizē tēliem ar visu sirdi, blakus komiskiem atgadījumiem mēs sastopam daudz geniālas bērna poezijas, viņas fantazijas rotaļu Ozola lapotnes istabā. Beigu stāstā parādītas nacionālas jūtas, kas ir tuvas bērna sirdij un dvēselei.

Šī grāmata ir glīti iesieta — lieliska dāvana bērniem

Cena 2.00 dol.

Dabūjama

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

NATURAL GAS

LABĀKAIS PIRKUMS JŪSU MĀJAS APKUREI

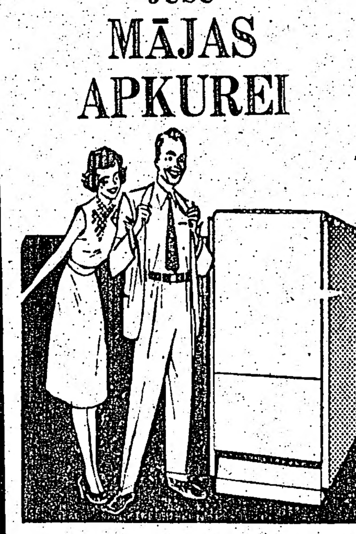

IEMAKSA NAV VAJADZĪGA

Izdevīgi maksājumi uz 5 gadiem,

maksājot gāzes rēķinus:

$14.60 pilnīgi iekārto gāzes apkuri ar gaisa cirkulāciju. Cenā ietelp arī materiāls un darba spēks, kā arī pievienošana dūmvadam pagrabā.

$5.60 mēnesī pierīko gāzes apkuri jūsu krāsnīm. To iespējams pievienot katrai krāsnij.

Pārkārtojumus iespējams izdarīt dažās stundās

Visāda veida apkures ierīces.

SILDĪTĀJU BEZMAKSAS PĀRBAUDE UN APKALPE,

Jūsu gāzes sabiedrība nenodarbina pārdevējus, kas iet no mājas uz māju, piedāvājot attiecīgās ierīces. Tāpat neko nepiedāvā pa telefonu. Informācijai par Ontario Fuel Board licencētiem dabiskās gāzes ierīču pārdevējiem un iekārtotājiem zvaniet vai rakstiet

Sales Department of

Consumers' Gas

Mūsu laikraksta pārstāvis

VILIS MIKELSONS

Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

ZIVIS

. . . Labākie Kanadas zivju produkti . . . jūsu pārtikas veikalu dzesētā . . .

HIGHLINER

- Zivis
- Zivis un cept kartupeļi
- Zivju gabaliņi
- Pildītas zivis

LUNENBURG SEA PRODUCTS Limited,
37 King St. E., Toronto, Ont.

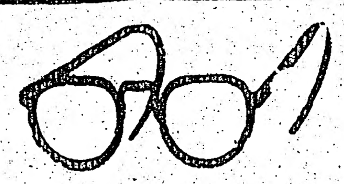

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

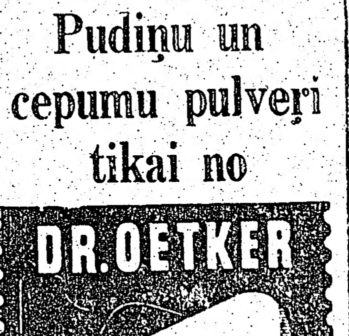

Frank Vass, BA

ADVOKĀTS — NOTĀRS

435 Spadina Ave., Apt., 403
College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis ST. KATARĪNĒS

H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

Pape - Gowan

IZĪRĒJAMAS

2 istabas ar virtuvīti. Garāža.

Tel. HO 6-2507, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

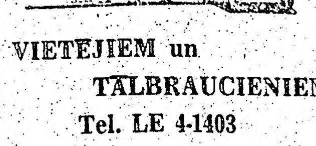

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM

Tel. LE 4-1403

TAUTIETE,

ja esi sirsnīga, vienkārša, vidēja augumā un ne vecāka par 48 g., atraksti. Esmu nedzēr., nesm. Ja saprasīsimies, brauksim laulības ostā. Vēlama ģimetne. Vētules adr. šīs av. kant.

IENTULIM.

JA JUMS VAJADZĪGA NAUDA

OBLIGĀCIJĀM VAI TO ATJAUNOŠANAI, MĀJU CELŠANAI UN REMONTIEM, vai arī citām vajadzībām,

MĒS VARAM JUMS TO SAGĀDĀT

par zemiem procentiem (BEZ KĀDIEM BONUSIEM).

DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJA KANADĀ

uzņēmusies mūsu firmas pārstāvniecību.

Zvaniet V. Muktam — dienā EM 8-0792, vakaros RO 7-6582.

Viņš sniegs tuvākus paskaidrojumus.

HOME LOAN AND INVESTMENTS

CANADA

Pavalstniecības un Immigrācijas ministres svarīgs paziņojums.

Lai iejustos Kanadas dzīvē...

Mācieties runāt angliski vai franciski

Pamatīgā angļu, franču vai abu šo valodu prasme jums ļoti noderēs, lai iepazītos ar Kanadas dzīves veidu.

Lasīt laikrakstus un grāmatas šīs zemes valodā un sekot kanadiešu dzīves veidam būs iespējams tad, ja mācīsities lasīt un rakstīt angliski vai franciski, atkarībā no apgabala, kurā jūs dzīvojat.

Tas jums līdzēs sekot kultūrāliem un sabiedriskiem notikumiem, piedalīties skolēnu vecāku apvienību, pašpalīdzības organizāciju un klubu darbā, baudīt teātŗa izrādes, sekot radio un televīzijas raidījumiem, lasīt grāmatas, laikrakstus un žurnālus.

Jums būs daudz ērtāk un patīkamāk ceļot pa Kanadu, ja pratīsit angļu, franču vai abas valodas.

Vakara kursi angļu vai franču valodas mācīšanai ir noorganizēti gandrīz katrā pašvaldībā. Tuvākai informācijai par šiem kursiem sazinieties ar skolas vadību jūsu rajonā, vai arī ar savu mācītāju vai tuvāko Pavalstniecības un Immigrācijas biroju.

Ellen L. Fairclough

ELLEN L. FAIRCLOUGH
Minister of Citizenship and Immigration

N 52 - 5

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1 Betlemes baznīcā jauniešu iesvēte ar dievgaldu, mācītāji R. Zariņš, A. Ozols un O. Gulbis, dziedās konfirmandi, draudzes koris un solists Boriss Piekalnitis, diriģents un ērģelnieks Bruno Skulte.

Lielajā Piektdienā, 27. martā, ar Sv. vakarēdienu: pl. 6,30 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols un V. Klive; pl. 8 vak. Betlemes baznīcā māc. A. Anševics un R Zariņš; dievkalpojums Port Vašingtonā, māc. O. Gulbis.

CIKĀGĀ

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

Trešdien, 18. martā, pl. 7,30 vak. evaņģelizācijas vakars. Teoloģijas maģistre Gertrūde Alksne runās par tēmu: „Jēzus nāve". Deklamēs Smaida Oša. Gaismas skati un garīgas dziesmas.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

Lielā Piektā, 27. martā, pl. 7.30 rītā. Fort William baznīcā Sv. Vakarēdiena dievkalpojums.

Svētdien, 29. martā, pl. 7.30 rītā, Fort William baznīcā, Lieldienu dievkalpojums.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 22. martā, pl. 11,00 Pūpolsvētdienas dievkalpojums

Lielajā Piektdienā, 27. martā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Jauniešiem, kas vēlas šovasar iesvētīties ,jāpieteicas pie mācītāja.

Pirmajās Lieldienās, 29. martā, pl. 10 no rīta dievkalpojums.

Kičenerā. Lielajā Piektdienā, 27. martā, pl. 4 p.p. dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

22. martā, plkst. 2 p. p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

26. martā, plkst. 6 vakarā, Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības bcā. Māc. J. Vējiņš un māc. A. Lūsis.

27. martā, plkst. 5 vakarā, Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģenta J. Baruša vadībā.

29. martā, plkst. 5,30, Lieldienu rīta agrais dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Dziedās Dainas koris diriģentes E. Freimanes vadībā.

29. martā, plkst. 2 p. p., Lieldienu dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

27. martā — Lielā Piektdienā, plkst. 5 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās Viestura koris.

29. martā — Lieldienās, plkst. 6 rītā dievkalpojums.

Bramptonas latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums ar dievgaldu Pūpolu svētdienā — 22. martā, plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīca.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Ceturtdien, 19. martā, plkst. 7.00 vakarā, draudzes bībeles stunda baznīcas blakus telpās. Piektdien, 20. martā, plkst. 7.30 vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda, 109 Ferguson Ave., South.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGĀ

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pēteŗa baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1, Ontario. Tel.: RE 3-3906.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Virdžiniātaunā svētdien, 22. martā, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu. Bērniem mācības svētdien, plkst. 10,30 .

Norandā svētdien ,22. martā, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu. Bērniem mācības sestdien, plkst. 14.

Sadberijā Lielās Piektdienas plkst. 13 Sv Jāņa baznīcā ar Sv vakarēdienu

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, **Hutchison un Viateur ielu stūrī.**

22. martā, plkst. 2 p.p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums.

27. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

29. martā, plkst. 6 no rīta agrais Lieldienu dievkalpojums Dievkalpojumu kuplinās op. dz. N. Valdovska (soprāns) un J. Tilga (kornets

Kornvallē, 21. martā, plkst. 7 vakarā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu, māc. V. Šēfers.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P. Q. Tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Piektdien, 20. martā ,plkst. 8 vakarā, iesvētību bikts dievkalpojums.

Pūpolu svētdien, 22 martā ,pl. 1,30 p. p., iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu.

Lielā Piektdienā ,27. martā, pl. 11,00 dienā, dievkalpojums ar dievgaldu.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

St. Katarīnās latviešu ev.-lut. draudzei 26. martā, pl. 8 vakarā, dievkalpojums ar dievgaldu Kristus lut .baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.

Londonas latviešu ev. - lut. dr. dievkalpojums Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1,30 p. p., Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Londonas latviešu ev. - lut. dr. dievkalpojums ar dievgaldu Lielajā Piektdien, 27. martā, pl. 1,00 p. p., Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas. (Izņēmuma kārtā dievk. sāksies pl. 1,00 nevis pl. 1,30 p.p.).

Niagarā latviešu ev. - lut. draudzē Lieldienu dievkalpojums 29. martā, pl. 2 p .p., anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā ,580 Portage Rd.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

Mūsu mīļais goda filistrs un Mākslas akadēmijas bij. mācības spēks

Prof. Ludolfs Liberts

aizgājis aizsaulē 1959. g. 11. martā Ņujorkā, 63 gadu vecumā.

Viņu piemiņā glabās

AKADĒMISKĀ BIEDRĪBA KONKORDIJA VALDEMĀRIJA.

Svešs lai kā ozoliem mūžīgiem vītums,
Visiem, kas mūžīgo uguni kur!

GLEZNOTĀJS PROFESORS

LUDOLFS LIBERTS

miris 1959. gadā 11. martā.

Viņu piemiņā paturēs

KANADAS LATVIEŠU MĀKSLINIEKU APVIENĪBA.

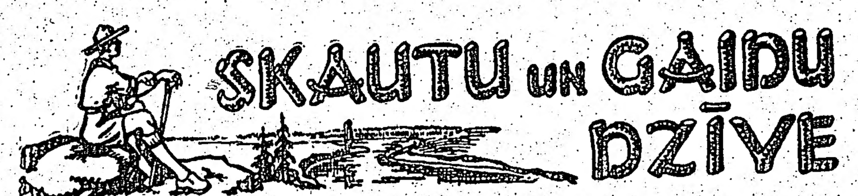

„JELGAVNIEKU" LIELIE DARBI

GODINĀJUMS ST. KATARĪNES - NIAGARAS SKAUTU VIENĪBAI GADA SVĒTKOS. JURIS LIĢERIS SAŅEM KARALIENES SKAUTA (QUEENSCOUT) NOZĪMI UN „ZELTA SAITI".

Ka mazs cinītis var gāzt lielu vezumu, tas bija jākonstatē St. Katarīnes - Niagaras 5. Jelgavas skautu vienības un Saulkrastu [illegible] vienības gada svētkos, kas bija apvienoti ar plkv. O. Kalpaka atceres vakaru.

Ievadījumā svētbrīdi noturēja skautu vadītājs G. Šūbiņš, kas savas runas kodolā izcēla domu **par ticību, spēku un pareizu cīnīšanos**.

Sarīkojums bija kupli apmeklēts, un pilnajā zālē bez gaidu un skautu vienību pārstāvjiem bija redzamas pazīstamu sa[illegible] darbinieku sejas, kanadiešu skautu pārstāvji, apgabala skautu pr-ks D. V. Leviss, ([illegible]) un viņa vietnieks T. Daillijs (D.S.M.).

Vecāku padomes pr-dis J. Paukšēns iepazīstināja klausītājus ar kanadiešu viesiem, organizāciju pārstāvjiem un sniedza īsu pārskatu par Saulkrastu gaidu vienības 3 un Jelgavas skautu vienības 7 aizvadītajiem darba gadiem.

Jāpiezīmē, ka Niagaras - St. Katarīnes skautu vienības ražīgākais darba posms sākās tikai ar 1955. gadu, kad vienību pārņēma enerģiskais skautu vadītājs Egons Jēkabsons, un ša[illegible] gados sagatavoja „jelgavniekus" par izciliem pratējiem ne tikai vispārējās skautu mākās, bet arī skautu latviskajos pārbaudījumos, kuŗus visi vienības dalībnieki arī 100% ir izturējuši, iegūstot tiesību savos kakla lakatos nēsāt latviskās saktiņas.

Tā kā St. Katarīnes - Niagaras skautu vienība šodien ir viena no priekšzīmīgākajām ne tikai Kanadā, bet gan visā latviešu skautu pulkā — brīvajā pasaulē. To savā apsveikuma vēstulē ir [illegible] arī latviešu skautu augstākais vadītājs — Grigors. Kanadas latviešu skautu jendas pr-ks vad. S. Leimanis, savus sveicienus nododot, teica: „Skaita ziņā jūs esat maz, bet darba ziņā esat pārējām vienībām priekšā!"

Sekoja vesela rinda apsveicēju ar LNAK valdes locekli A. Sprūdžu, skautu vadītājiem un Kanadas gaidu jendas pr-ces vietnieci Gundegu Upīti priekšgalā.

Uzrunājot latviešu skautus, apgabala skautu pr-ks D. V. Leviss pasvītroja, ka skauti, lai arī nāktu no kādām zemēm, būs vienmēr draugi, bet latviešu skautu vidū, klausoties dziesmās un priekšnesumos, viņš jūtoties [illegible]ā mājās. Šoreiz viņš ieradies ar svarīgu uzdevumu — pasniegt augstāko apbalvojumu, kāds Kanadā sasniedzams. Sekoja svinīga ceremonija, kuŗā apgabala skautu pr-ks un viņa vietnieks pasniedza Jurim Liģerim kā pirmajam St. Katarīnes - Niagaras vienībā, karalienes skautu zīmi un augstāko atšķiru par arodzīmēm — „zelta saiti".

Valdis Celms saņēma apbalvojumu — „krūšu saiti" par mežinieku pārbaudījumiem, bet Imants Dzenītis un Jānis Paukšēns saktiņas — par latviskajiem pārbaudījumiem.

Par plkv. O. Kalpaka dzīvi, degsmi un cīņu Latvijas brīvībai referēja vad. E. Jēkabsons.

Sekoja tautas dejas: Ačkups, Jautrais pāris un Sīkais dancis, tāpat citi gaidu un skautu priekšnesumi.

Nevar neatzīmēt skautu demonstrējumu — 8 minūtēs uzceļot pāri zālei 40 pēdu garu virvju tiltu, kādu var lietot sirojumos vasarā, upīšu pārejai.

Vecāku padomes dāmas bija gādājušas par latvisku cienastu vakara dalībniekiem, kas pēc garajām runām un ilgās gaidīšanas vareni garšoja.

Sarīkojums noslēdzās ar dziesmu draudzības lokā. **(D. E.)**

KURSI LIELGAIDĀM UN ROVEŖIEM

ASV skautu jendas 3. novada vadība no 3. līdz 5. aprīlim Kalamazū (Mich.) pilsētā rīko 3. novada skautu un 2. novada gaidu vienību — lielgaidu un roveŗu pirmnieku kursus. Tie notiks Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzes namā, 828 S. Rose ielā, sāksies 3. aprīlī, plkst. 9,00 no rīta. Kursus vadīs kursu vienību priekšnieks vad. V. Klētnieks no Čikāgas ar vairākiem palīgiem. Telpas kursu nodarbībām un kursantu pārnakšņošanai kārtos un par uzturu rūpēsies Jelgavas 75. skautu un Gaujas 7. gaidu vienību vecāku padome. Kursu komandants būs vad. J. Ķesteris, 902 W. Lovell St., Kalamazoo, Mich. Bez 3. un 2. novada kursos tiek aicināti piedalīties arī 4. novads (Čikāga, Milvoki, Mineapole), un arī citi. „Ļoti augsti jāvērtē ieguvums, ka kursu vadību uzņēmies „skautisma dvēsele" — vad. V. Klētnieks", izsakās 3. skautu novada pr-ks, vad. A. Artmanis.

B.

★

„Fruit Belt" skautu apvidus vadība, kuŗa apvieno ap 12.000 skautu, rīko 3 un 4. aprīlī Western Michigan universitātes jaunajā sporta arēnā — scout o-rama — svētkus. Šajos svētkos piedalīsies arī Kalamazū latviešu skautu vienība — mazskauti veiklības rotaļā, skauti nometnes iekārtošanas mākā un roveŗi topografijā. Bez tam priekšnesumos skautu un gaidu lat. tautas deju grupa dejos tautas dejas. Rīkotāji cer, ka šos svētkus apmeklēs ap 25.000 skatītāju.

JAUNS TALANTS BASKETBOLĀ

Ziņas no dzimtenes vēsti, ka pēdējā olimpiādē Melburnā visu apbrīnots bijis jaunais latviešu milzis rīdzinieks Jānis Krūmiņš.

Liekas, ka Krūmiņu paraugs, ja ne augumā, tad noteikti basketbola mākā un iemetienos, jaunais Toronto latviešu sporta kluba jaunatnes vienības spēlētājs Ansis Semenovs, kas pēdējā spēlē pret Niagaru no vienības kopā izcīnītajiem 80 punktiem, viens pats ieguva 50 punktu.

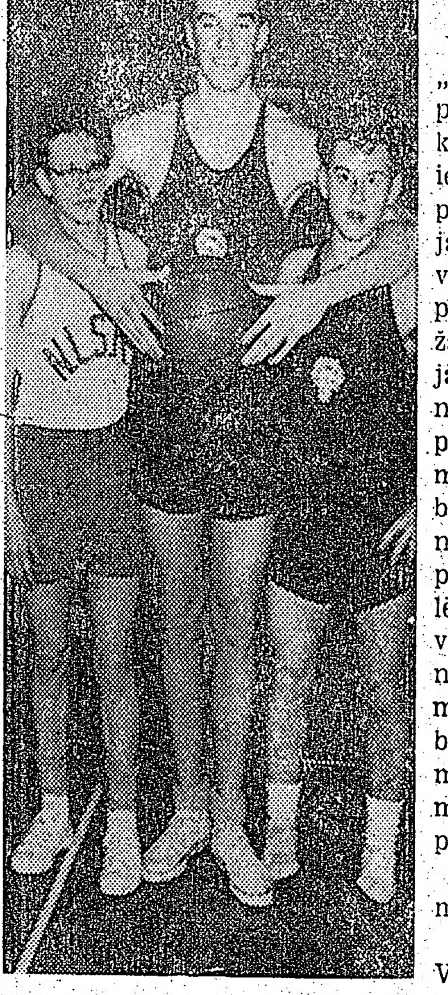

Attēlā: garais A. Semenovs ar savas vienības dalībniekiem Andreju Rodi un Niagaras spēlētāju Pēteri Šteinbachu (pa kreisi). J. Liģera uzņ.

Marts ir trešais mēnesis!

Tāpēc ir pēdējais laiks kārtot LNAK dalībnieku maksu par 1959. gadu. Pie reizes atsūtiet savu ziedojumu LNAK nacionālajam un pretkomūnistiskajam darbam.

Sūtiet: LATVIAN NATIONAL FEDERATION IN CANADA, P. O. Box 285, Terminal „A", Toronto 1, Ont.

ZILĀ APLOKSNE

AIZRAUTĪGA SPIEGU DRĀMA, KAS SĀKUSIES DAUGAVPILĪ

VIRSLEITNANTA VILKA JAUNAIS KAIMIŅŠ

Pieradis paklausīt pavēlēm, virsleitnants Vilks tieši no stacijas devās uz „Pēterpils" viesnīcu. Ormanis pēc pusstundas brauciena apstājās pie pelēcīga mūŗa nama. Pāri nelielajam laukumam krēslā varēja labi saredzēt Rīgas pils vārtus un neparasti gaŗa auguma sardzes vīru. Citādi pils laukums bija kā izmiris.

— Tieši kā kāda bagātnieka bēŗu mājā! — virsleitnants nodomāja, kad aiz viesnīcas sliekšņa viņu apņēma neomulīgs klusums.

„Jūsu istabas numurs ir 14", Vilkam atslēgas pasniegdams, vienaldzīgi paziņoja portjē. Paņēmis virsnieka nelielo ceļasomu, apnēsātā smokingā tērpies sulainis pa smagu tepiķu klātām grīdām uzkāpa otrā stāvā.

„Gatavais līķu kambaris!" Vilks, palicis viens, šķendējās. Kristalla kroņlukturī bailīgi spīdēja trīs spuldzes. Tikai tagad virsleitnants ievēroja, ka istaba gandrīz pieblīvēta greznām mēbelēm. Pie sienas bija telefons, bet blakus lielajam drēbju skapim mazās durvtiņas veda vannas istabā.

Sulainis, ne vārda neteicis, atgrieza ūdens krānus.

„To es saprotu!" — Vilks nākošajā brīdī jau steidzīgi atbrīvojās no formas tērpa.

„Ja kungam ko vajag, lūdzu piezvanīt," sulainis likās runāja ar vislielāko piespiešanos. „Ar labunakti, virsleitnanta kungs!" un nākošajā brīdī viņš pazuda.

Nogājis viesnīcas priekštelpā, sulainis brīdi likās nogrimis laikraksta lasīšanā. Redzot, ka nevienas dzirdīgas auss tuvumā nav, satvēris vestibila kreisajā stūrī novietoto telefona klausuli, viņš paklusā balsī centrāles telefonistei divas reizes atkārtoja: „24 356, 24 356."

Jau pēc dažām sekundēm prasītais numurs atbildēja.

„Runā Krēsliņš. Virsleitnants Vilks ieradās pirms 15 minūtēm. Jūs viņu atradīsit 14. istabā."

★

Nākošajā rītā pl. desmitos, „Feniksa" tramvajam pieturot pie Rīgas muitas nama, no piekabināmā vagona vingri izlēca iesirms kungs. Brīdi pastāvējis pie muitnīcas ēkas, viņš straujā gaitā sāka soļot Eksportostas virzienā. Labajā rokā viņš nesa prāvu melnu ādas portfeli. Dažas minūtes vēlāk gājējs apstājās. Pagriezies Citadeles virzienā, viņš gaŗiem soļiem devās prom no piesnigušās Daugavmalas. Nonācis pie Latvijas bankas, nezināmais dažas minūtes vērīgi lūkojās uz visām pusēm, it kā kādu satikt meklēdams. Desmit minūtes vēlāk viņš jau pārkāpa Pēterpils viesnīcas durvju slieksni. Brīdi meklējis biezā ziemas mēteļa kabatās, ienācējs atslēdza 12. numura durvis. Nosviedis gultā melno partfeli, nospieda zvana pogu.

Tūdaļ durvīs parādījās viesmīlis Krēsliņš.

„Lai ienāk virsleitnants Vilks!" vīrietis nokomandēja.

„Klausos, pulkveža kungs!" Krēsliņš, pamanījis pārmetumu sirmā kunga acīs, žigli pārlaboja — „Tūliņ, Rauchmaņa kungs!"

„Tu esi nelabojams," smaidu valdīdams Rauchmaņa kugs atvēra melno ādas portfeli.

Latvijas armijas stāba izlūkošanas daļas vadība tad vēl atradās labās rokās. Labi, ja visā Kaŗa ministrijā bija četri virsnieki, kas tirgotājā Rauchmanī pazina pulkvedi Sēli un nožēlojamā sulaiņa Krēsliņa personā — vienu no spējīgākajiem un intelligentākajiem Trešās nodaļas virsniekiem — rezerves leitnantu Andreju Vītolu.

Četros Anglijā pavadītajos gados pulkvedis Sēlis bija iemācījies visās svarīgākajās lietās operācijas vadīt personīgi. Latvijā viņš bija atgriezies kopā ar britu militāro misiju. Pulkveža Sēļa vārdu vēl šodien britu bruņoto spēku virspavēlniecība piemin ar vislielāko cieņu. Tas bija pulkvedis Sēlis, kas vēl pēdējā brīdī atklāja vācu spiedzes Annemarijas Lēneres tik labi noorganizēto atentātu pret britu militārās misijas vadītāju ģenerāli Bertu. Runāja, ka Lēnertes atklāšanā lieli nopelni bijuši arī dziedonei Marijai Saksei. Neapšaubāmi pierādīts, ka brīdī, kad lamatās ievilinātais vācu aģents Helmuts Frīzendorfs raidīja četrus šāviņus uz britu augstiem virsniekiem, pulkvedis Sēlis personīgi atbruņoja vācu spiegu. Divas rētas kreisajā plecā liecināja, ka pulkvedis Sēlis šajā pasākumā bija braucis vienos ratos ar nāvi.

Ļoti iespējams, ka, atceroties pulkveža Sēļa īsās, bet spožās dienesta gaitas, Otrā pasaules kaŗā britu virspavēlniecība neatrada neviena labāka un spējīgāka virsnieka par latvieti majoru Birzi, ko piekomandēt premjēram Vinstonam Čerčilam kā personīgo tulku un miesassargu. Majors Birze šodien ir vienīgais latvietis pasaulē, kas, nebūdams komūnists, ir Sarkanā karoga ordeņa īpašnieks. Šo komūnistu augsto goda zīmi majoram Birzem pēc Jaltas konferences pasniedza pats Staļins.

Kāpēc pulkvedis Sēlis bija izvēlējies „Pēterpils" viesnīcu un tieši 12. numuru sava darba kabineta un reizē arī guļamistabas vajadzībām, nav zināms. Varbūt tādēļ, ka imponēja Pils laukuma pelēcīgums un klusums. Varbūt arī tāpēc, ka tuvējās Iekšrīgas ieliņās bija izdevīgi neuzkrītoši satikt un dot norādījumus paša izvēlētiem 86 aģentiem. Bet nevar piemirst arī faktu, ka vismaz divas reizes mēnesī pulkvedis viesnīcas 12. numurā vakariņoja kopā ar neliela auguma korpulentu kungu. Šis resnītis bieži pulkvedim nodeva informāciju, kuŗai nebija nekāda sakara ar viņa darba vietu. Kenets Sautvūds oficiāli bija Viņa Majestātes Britu karaliskā konsulāta darbvedis. No visiem četriem konsulāta darbvežiem Kenetu Sautvūdu konsulātā satikt bija tikpat kā neiespējami. Varbūt baumām, ka tieši no Rīgas britu slepenais dienests ar bažām vēro notikumu attīstību Padomju Savienībā, bija pamats.

★

„Ar šo Armijas komandieŗa slepeno pavēli jūs, virsleitnanta kungs, esat pārkomandēts manā rīcībā," pulkvedis Sēlis, pasniegdams plānu zīdpapīra rakstu, uzrunāja virsleitnantu Vilku, kad viņš ienāca 12. numurā.

„Nepriecājieties par agru, virsleitnanta kungs. Diemžēl, jūsu dienesta vieta nebūs Rīga. Jums jau trešdienas vakarā jāatgriežas savā pulkā." Pulkvedis pārsteigtajam kavaleristam norādīja uz lielo ādas krēslu.

„Divīzijas stābs mūs jau informējis par jūsu atklājumu kapteiņa Briedīša dzīvoklī. Neprasiet kā? Jums būs jāpierod paklausīt un aizmirst jautāt, pastāstiet man vēlreiz visos sīkumos."

Pulkvedis vērīgi klausījās virsleitnanta Vilka stāstā. Kad virsletinants bija beidzis, brīdi valdīja klusums.

„Varbūt mēs beidzot esam dabūjuši savās rokās pirmo īsto pavedienu. Neaizmirstiet, ka jūs esat v i e n ī g a i s cilvēks, kas savām acīm redzējis to zilo aploksni. Man jāpiedod jums jūsu muļķīgā sirds izkratīšana kapteinim Briedītim. Neaizmirstiet, ka šajā gadījumā uz spēles nav kāda virsnieka gods vai negods. Uz spēles ir ne mazāk, ne vairāk kā visas mūsu valsts drošības jautājums. Te neiet runa par kādām komūnistu pagrīdes šūniņām. Ar tām lai tiek galā politiskā pārvalde. Man ir vislielākais pamats domāt, ka zilā aploksne, ko jūs redzējāt Briedīša guļamistabā, pirms tam bija kāda mūsu tautieša rokās Maskavā. Man jums jāatklāj, virsleitnanta kungs, ka mans kontraģents Maskavā ir Roberts Bērziņš — sarkanarmijas 4. nodaļas priekšnieks. Un šis vīrs jokus nepazīst!"

Divas stundas virsletitnants Vilks uzmanīgi klausījās pulkveža Sēļa norādījumos. Šķiroties pulkvedis vēl piezīmēja: „Nākošā nedēļā Daugavpilī ieradīsies sporta instruktors, vingrošanas skolotājs un paukošanas meistars Jansons. Viņš jau paspējis noīrēt sev dzīvokli Varšavas ielā 57. Es ieteiktu jums Jansona kungu uzmeklēt. Sevišķi tad, ja jums iznāktu steidzīga vajadzība par notikumu attīstību informēt mani. Labas sekmes!"

Turpinājumā: ARĪ MARIJA SAŅEM NORĀDĪJUMUS

BŪVGALDNIEKS-PRIEKŠSTRĀDNIEKS
(CARPENTER - FORMAN)
v a j a d z ī g s
R. GRAVAS
BŪVUZŅĒMUMAM
BARRIE, ONT.
Jābūt spējīgam lasīt plānus, vadīt darbus, izrīkot darba spēku un atbildīgam par savu darbu.
Rakstīt: R. G R A V A, 20 Weldon St., Barrie, Ont. Telefons: PARKWAY 6-8919.

APMEKLĒJIET LIELO SPORTA SKATI!

Vēl atlikušas četras dienas lielās brīvdabas sporta skates apmeklēšanai. „Canadian National Sportsmen's Show" slēgs sestdien. Arī jūs šajā skatē atradīsit daudz jauna, interesanta. Lielā izstāde veŗ vārtus katru rītu plkst. 11 un slēdz pl. 11 vakarā. Plkst. 12.15 un 8.15 kopā ar ģimenes jaunāko gadu pārstāvjiem jums ir izdevība tur izklaidēties, noskatoties veiklu artistu un zvēru izdarībās lielajā arēnā. Skate katram zvērinātam makšķerniekam un labam medniekam ir pašam jāredz. Manā vērtējumā tā ir vērts vismaz 16 pašu labāko televīzijas raidījumu. No redzētā esmu vēl pilnīgi apžilbis un tādēļ neprasiet, lai jau tagad sāku sāstīt, kas jauns un labs tur vērots. Piektdienas vakarā iešu trešo reizi. Varbūt, ka satiksimies. Būšu pie laivu motoriem, jo man briesmīgi niez nagi šogad tikt vaļā no tulznām, kas ik gadus ,nemākulīgi airējot, katrā nedēļas nogalē radās abās plaukstās.

★

Dienās, kad siltā saulīte nežēlīgi kausē ledu, sniegu, vienu otru lepnu ielu pārvēršot par neizbrienamu dubļu pančku, ausis sāk kustināt tie makšķerēšanas sporta nozares biedri, kas sevi gan dēvē par sportistiem, bet manuprāt būtu ierindojami īpašā zivju smēlēju kategorijā. Tie ir smelšu smēlēji, kas katru gadu šo garšīgo zivteļu nārsta laikā naktīs ne vien sasmeļ bušeļiem zivju, bet tiek arī pie pamatīgām iesnām. Ja jums iznāk priekšpusdienas cēlienā braukt gaŗām Humber vai Etobikoke upju grīvām, tad jūs droši jau tagad tur redzēsit vismaz kādus 5 vai 6 italiešus ceļot laukā tīklus. Tā kā darbs nav viegls, tad pēc katra izceltā tukšā tīkla tie pie sevis nosaka „Fangula Manjana!" Tas droši vien, latviski pārtulkots, nozīmētu „nolādēts, nevienas sardīnes!" Kanadieši gan cenšas italiešiem iestāstīt, ka smelšu nārsts sāksies pēc kādām 3 vai 4 nedēļām, bet viņi netic. Ir arī pilnīgs pamats neticēt, jo Eiropā emigrācijas aģenti tiem sasolīja šeit putnu pienu ar makaroniem un dolaru kaudzes. Par lielu pārsteigumu saulainās Italijas dēliem, te ziemas mēnešos ne vien baigi jāsalst, bet ir arī grūti ar nelielo bezdarbnieka pabalstu uzturēt lielās ģimenes. Labi, ka šiem brāļiem vienu otru reizi talkā nāk līdzcietīgi žīdu, leišu vai latviešu būvuzņēmēji, kas par smieklīgi mazu algu dod viņiem iespēju strādāt. Bet pienāks laiks, kad smeltes sāks savu ceļu augšup pa upju grīvām, un tad blakus italiešiem redzēsim arī simtiem mūsu pašu smelšu vecīšus.

Tāpat kā pagājušajā gadā, Mežu departaments noteicis, ka arī šogad Ontario iedzīvotāji marta, aprīla un maija mēnešos var nodoties smelšu zvejai bez īpašas atļaujas. Tikai smeļamā tīkla lielums nedrīkst pārsniegt 6 x 6 pēdas. Ja kādam būs patikšana mesties uz smeltēm ar lielākiem tīkliem, tad jāiegādājas atļauja, kas maksā $1,-. Te man jāpiezīmē, ka tie smelšu zvejnieki, kas, priecīgā prātā būdami, pagājušajā gadā notrāpīja īsto smelšu nārsta laiku un uztraukumā un sajūsmā smēla zivis laukā no ūdens ar kurvjiem, maisiem un pat cepurēm — nekādu kriminālu pārkāpumu neizdarīja. Arī šogad visus šos improvizētos smeļamos rīkus, kreklus un bikses ieskaitot, ja vien to izmēri nepārsniedz 6 x 6 pēdas, atzīs par normālu smeļamo tīklu.

★

Pirms sāksim uzbrukumu skaistulēm forelēm, arī šogad varēsim drusku pamuļķoties un nervus atputināt ar pavisam muļķīgo sakeru pamakšķerēšanu. Tie būs visās upēs, un „miesnieki" vedīs mājās šīs zivis maisiem. Jūs taču neprasīsit, lai azartā iegājis sakeru makšķernieks jau pie upes sāktu domāt, ko viņš iesāks ar lielo lomu. Starp citu, pavasarī makšķerētie sakeri ir itin garšīgi, to gaļa ir stingra un diezgan balta. Ar asakām jums pašiem būs jātiek galā. Nepārbaŗojiet sakeru laikā savu kaķi, jo var gadīties, ka Muris paliek alerģisks pret zivīm līdz pat sava mūža beigām. Un jūs taču zināsit, ka kaķi baŗot ar hamburģeriem vai karbonādi nav nekāds lētais prieks.

★

Liels uztraukums pašreiz valda Ontario ziemeļos pagaidām vēl ziemas miegā snaudošo lāču arpindās. Oficiālās ziņas vēstī, ka karalienes pils sardzes vīriem esot stipri nolietojušās lielās lāčādu cepures. Lai vārtu sargiem nebūtu jāstaigā apkārt kailām galvām, tad Kanada jau piesolījusies nogādāt vēl šogad uz Londonu 4000 lāčādu. Jau tuvākās nedēļās šim vajadzībām lāčus sāks medīt Timmins apkārtnē.

Nabaga lācīši! Nabaga sardzes vīri, kas vasaras karstumā atkal svīdīs zem smagajām cepurēm.

A. Pelēkais.

TREŠDIEN, 18. MARTĀ

Marss šodien sola pārsteigumus pasaules politiskajā arēnā. Ja var ticēt nopietnajam vācu astrologam Dr. Albertam Bacham, tad kaŗa liesmas nav saskatāmas nedz šogad, nedz arī tuvāko triju gadu laikā. Mūs var interesēt, ka vācu astrologs ir pārliecināts, ka nākošā pasaules lielā ugunsgrēka pirmās liesmas izšausies Viduseiropā, un īsais, nežēlīgais kaŗš nepiedzīvos atomieroču lietošanu. Pasaule tuvu bojā ejai būšot ap 2340. gadu, bet tad jau vairs mēs nebūsim šinī pasaulē.

Laimīgais skaitlis šaidienai ir 6.

CETURTDIEN, 19. MARTĀ

Mēness un Saturns šodien jums diktē padomāt par savu veselību. Tad, kad dārgākās mantas saremontēšanai jāmeklē jau ārsta palīdzība un brīnumzāles, ir daudzos gadījumos jau par vēlu, lai salabotu to, ko, spēkus pārvērtējot, esat darījuši pāri sirdij un smadzenēm. Bažas un rūpes ir nogalinājušas vairāk cilvēku nekā visbriesmīgākās sērgas. Mēģiniet arī jūs sākt šodien biežāk smaidīt un neņemt pārāk nopietni pie sirds mazās neveiksmes, bez kuŗām neviena normāla dzīve nav iedomājama.

Laimīgie skaitļi ir 4 un 8.

PIEKTDIEN, 20. MARTĀ

Jauka diena, kas jums ilgi paliks atmiņā. Atmaksājiet laipnību ar laipnību un neesiet sabozies kā ezis, ja jūs aicina ciemos vai kādā sabiedriskā pasākumā. Laba diena visādiem saimnieciskiem darījumiem. Arī vēstuļu rakstīšana vakara stundās sagādās jums prieku. Viņiem, kam jau ceturtais gadu **desmits, šodien** būs jāpadomā, vai ar pārliecīgu ēšanu uzkrātie tauki tuvākos gados nesagādās traucējumus veselībā. Ejiet agri pie miera!

Laimīgie skaitļi ir 5 un 7. Sievietes lai šodien rotājas ar dzintaru. **Jūsu Ēriks Jēkabsons.**